TKP MK Genel Sekreteri S.TANER yoldaşın 10 EYLÜL Mesajı (Sy: 2-3)

Tarifi ve Reçetesi Olmayan Günler (Sy: 12-13)

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

21 Ekim 2017 Yıl: 3 Sayı: 46 **MUSTAFA SUPHİ VAKFI MERKEZ YAYIN ORGANI** 15 Günlük Gazete Bağış Karşılığı: Maliyeti 1.5 TL Yurtdışı: 1.5 EUR/USD

Selahattin DEMİRTAŞ'tan Okurlarımıza Mesaj

Selahattin DEMİRTAŞ:

"... Üç aşamalı bir vizyonel plana sahip olmamız lazım.

Birinci aşama; halkı günlük saldırılara karşı koruyabilecek örgütlenmeyi yaratmak.

İkinci aşama; mevcut statükocu iktidarları yıkabilecek direnişi yaratmak.

Üçüncü aşama ise; anti-kapitalist bir modeli hayata geçirebilecek alternatifi iktidara taşımak şeklinde olmalıdır..." (Sy : 3)

Bir Yere Kadar...

Güncel olarak her yerde en çok tartışılan konu ülkenin nereye gittiği ile ilgili. Yaşam bir şekilde sürüyor, yoksulluk ve açlık sınırında yaşayan yurttaşlar dahi, tabiri caizse açlıktan ölmüyor ama bu durum ne kadar sürecek sorusu herkesi meşgul ediyor.

Ülke nüfusunun hemen hemen tümüne yakını borçlu. Çark dönerken sorun yok gibi gözükse de, en ufak bir değişiklik insanlarımızı etkiliyor. Ekonominin taşıma suyla ayakta durduğu ve göstergelerin hiç de iç açıcı olmadığı koşullarda her an derin krizlerin oluşması mümkün.

Yurttaşlarımız aslında bunun farkında. Ancak bu borçlar onları o düzeyde sıkıştırıyor ki, işlerini kaybetme korkusu ile her dayatma karşısında sessiz kalıyorlar. Devlet yurttaşlarımızın bu zaafını bilerek kullanıyor. Yurttaşlarımız ise aslında ne yapmaları gerektiğini bildikleri halde sinmiş vaziyette oturuyorlar.

Bu durum hiç de anormal değil. Sınıf mücadelesinde dönemsel olarak bu tür durgun süreçler yaşanır. Asıl önemli olan, bıçak kemiğe dayandığı zaman ne olacağıdır. İşçi ve emekçileri o zaman hamasi söylemler ile kimse idare edemez, sakinleştiremez, yatıştıramaz.

Türkiye bu ayrıma doğru hızla ilerliyor. Saray Rejimi de bunun farkında. O nedenle kendi içine yönelik operasyon ve düzenlemeler ile gelecek krizi atlatmayı planlıyorlar. Kendi bilgileri dahilinde ve birlikte yapılan tüm usulsüzlük ve istismarları yığınların gözünde yıpranmış birkaç adamlarına yükleyip, şamar oğlanları üretip kendilerini kurtarmaya çalışacaklar. Bu süreci işletmeye başladılar.

Ancak işçi ve emekçi yığınlar bunu da görüyor. Herşeyin farkındalar. Egemenler, kandırdıklarını, kontrol altına aldıklarını sanmasınlar. Bu mümkün değil. Rejim bir süre sonra yemleyerek çözemeyeceği sorunlarla karşı karşıya kalacak. Son vergi zamları taşınacak gibi değil. Devlet fahiş alkol, tütün, yakıt vergileri ile SGK'lı çalışan işçi ve emekçilerin zorunlu olarak maaşlarından kesilerek ödedikleri vergilerle ayakta. Kimse buna mecbur değil.

Vergiyi dar gelirliler ödeyecek, o paralar kredi olarak vergi dahi ödemeyen patronların ve ülkeyi yönetenlerin cebine girecek. Bu devran böyle dönmez. Hep birlikte göreceğiz...

Politika

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Sedat TANER Yoldaşın 10 Eylül Mesajı:

"Partimizin kurucu yoldaşlarının yarım bıraktıkları görevleri bizim tamamlamamız gerekiyor"

Sınıf kardeşlerimize, Türk, Kürt ve bütün uluslardan emekçilere;

Türkiye Komünist Partisi bundan 97 yıl önce bugün kuruldu. **TKP**, Türkiye'nin ilk siyasi partisidir. Yeni bir Türkiye kurmak, ***'İşçi-Köylü Şuraları'*** temelinde sosyalizmi Anadolu topraklarında kurmak için, emperyalist işgal altındaki ülkemizi önce düşmanlardan temizlemek gerekiyordu. TKP, ulusal kurtuluş savaşını bu anlamda Anadolu, Trakya ve Mezopotamya işçi ve köylülerinin sosyal kurtuluş mücadelesine yükseltmek için kuruldu.

TKP vasıtasıyla genç Sovyet Devleti, Ankara Hükümetine silah, cephane ve nakit yardımı yaptı. Anadoludaki değişik direniş grupları TKP'nin girişimleri sonucunda koordineli bir mücadeleye girdi. Yeşil Ordu Bolşevikleri, Enternasyonalist İslamcı Bolşevikler, Komünist gruplar direniş hareketinin çekirdeğini oluşturuyorlardı. Partimizin kurucu Başkanı **Mustafa Suphi** yoldaş ile **Mustafa Kemal** arasında yazışmalar ve vekiller vasıtasıyla görüşmeler yapılmış, Mustafa Kemal bizzat TKP'nin muhatabının Birinci Meclis olduğunu belirtmiş ve Mustafa Suphi'leri Ankara'ya davet etmiştir.

Mustafa Suphi ve **14 yoldaşı** Anadolu'ya yola çıkmış, Kemalist Ankara Hükümeti'nin komplosu sonucunda 28/29 Ocak 1921 gecesi Karadeniz'in derin sularında vahşice katledilmişlerdir. Bu cinayet, Mustafa Kemal'in, Sovyet'lerden almak istediği yardımları almasından sonra işlenmiştir.

TKP'nin 10 Eylül 1920'de kurulması Türkiye'nin kurulması ile sıkı sıkıya bağlıdır. TKP'nin kuruluş amacı Anadolu'yu emperyalist işgalden kurtarmak ve sosyalizmi kurmaktır. Türkiye halkları, işçi, emekçi ve köylüleri TKP'nin görüşlerine ilgi ile yaklaşıyorlardı. İngiliz emperyalizmi Sovyet devriminden sonra Anadolu'da sosyalizmin kurulmasına ve aynı dönemde Almanya'da sosyalist devrim gerçekleştirilmesine tahammül edemeyeceği için Anadolu burjuvazisi ve onun temsilcisi Mustafa Kemal ile anlaşarak bu süreci kanla, yasaklarla bastırmıştır.

TKP, 12 Eylül 1922 tarihinde yasaklanmış ve bu yasak bugüne dek kalkmamıştır. İşçi ve köylülerin iktidarında, Alevi ve Sünni Müslümanların, Hristiyan Rum ve Ermenilerin, Türk, Kürt, Laz, Çerkes, Arnavut, Gürcü, Ermeni, Yunan halklarının birlikte uyum içinde yaşamaları o tarihlerde engellenmiştir.

O yıllarda, Rusya'dan sonra Türkiye ve Almanya'da sosyalizmin kurulabilmiş olması Sovyetler Birliği'nde sosyalizm kuruculuğu için daha uygun koşullar sağlayacağı gibi, Sovyet sosyalizminin varlığı da Türkiye ve Almanya'da sosyalizmin kuruluşunu kolaylaştıracaktı. Avrupa, hatta dünya farklı bir gelişim gösterecekti.

TKP'nin kuruluşunun önemini bütün bu olgular ile birlikte değerlendirmek gerekmektedir. Bugün Türkiye'nin yaşadığı tüm sorunlar 1920'lerde çözülmüş olabilecek sorunlardır. Kapitalist işgücü sömürüsü ve milliyetçi sömürgecilik anlayışı bugün bizlerin tanımadığı olgular olacaklardı.

Görece ve göstermelik zenginliğin bedelini bugün Türkiye'de işçi ve emekçiler ödüyor. Türkiye halklarının, işçi ve emekçilerinin tümüne yakını borç içinde. Kredi kartları, tüketici ihtiyaç kredileri, araç ve konut kredileri işçi ve emekçilerin gırtlağına dayanmış durumda. Bu borçlar bugünkü gibi baskı ve durgunluk dönemlerinde işçi sınıfının direnişlerini de engelliyor. İşten atılma korkusu direnme gücünü kırıyor. Ancak bunlar geçici emarelerdir. Türkiye bu politikalar ile ekonomik sorunlarını çözemez. Bir noktada *"taşıma su ile değirmen dönmez"*. Ülke dışından getirdikleri kara paralar ile bu çark bir yere kadar döner. Tıkandığı zaman ise bugün ekonomik ve politik baskı altında durgunmuş gibi duran işçi sınıfı, emekçiler ve yoksullar kaybedecekleri hiç bir şeyleri olmadığını ama kazanacakları özgür, eşit, sömürüsüz bir Türkiye olduğunu yaşayacaklar ve kapitalizmin saltanatına son vereceklerdir. Türkiye'nin ekonomik ve politik sorunlarını çözebilecek yegane güç işçi sınıfıdır. Klasik ve modern proletaryanın diğer bağlaşıkları ile yürüteceği ortak sınıf mücadelesi sosyalizmin Türkiye topraklarında zaferinin teminatıdır.

Bu ülkede kendi halklarına karşı tanklarla, jet uçakları ile roketlerle savaşan bir devlet yönetimde. Kürdistan'da 2015 Haziranından itibaren yeniden uygulanan imha hareketi ne kadar sürebilir ve ne denli başarılı olabilir? Kürt halkına karşı yürütülen bu kirli savaş sadece Kürt halkının TC devletine karşı daha fazla bilenmesi ve özgürlük mücadelesini yükseltme sonucunu getirmektedir. Bir halkı zincirleyerek ne kadar zaman tutsak edebilirsiniz. Bu mümkün değildir. TKP kurulduğu zaman programatik amaçlarını yerine getirebilseydi bugün bu topraklarda milliyetler sorunu çözülmüş olacaktı. Bugün TKP, Kürt ulusal sorununun çözümünün Türkiye'nin genel sınıfsal sorunlarının çözümünden bağımsız ele alınamayacağı önemle vurguluyor. Bu çok önemli bir konudur. Dolayısıyla komünistlerin Kürt özgürlük hareketine yaklaşımını da bu yaklaşım belirliyor. Biz parti olarak *'Kürt halkı ile dayanışma'*dan bahsetmiyoruz. Birleşik ve bütünsel bir mücadeleden söz ediyoruz. Kürt halkının özgürlüğü kazanılmadan Türkiye'nin hiç bir sorunu çözülmez, ama aynı zamanda Türkiye'de sınıf mücadelesi sonuç almadan da Kürt işçi, emekçiler, köylüleri ve yoksulları gerçekten özgür olamaz.

Alevi yurttaşlarımızın ülkemiz sorunlarına yaklaşımı önem arzetmektedir. Ülke nüfusunun üçte biri Alevi'dir. TKP, kuruluşunda Alevi-Sünni ayrımı yapmadan din ve vicdan özgürlüğünü programına almış bir partidir. TKP'yi yok etmek isteyen Kemalist zihniyet ise, TKP önderlerini katledip partimizi yasakladıktan sonra ilk yaptıkları iş Dersim Katliamı olmuştur. Zannedersiniz ki Dersim Katliamında onbinlerce Alevi canımız katledilmemiş, sürgün edilmemiş, bugün bakıyoruz bu kardeşlerimiz o katliamların sorumlusu olan CHP etrafından ayrılmıyorlar. Acıları yeniden deşmek istemiyoruz, ancak yaşanmışlıklardan sonuç çıkarmak biz komünistlerin yaptığı kadar Alevi yurttaşlarımızın ve onların ilerici, demokratik, devrimci kurumlarının yapmaları gereken bir değerlendirmedir. Alevi yurttaşlarımızın partisi TKP'dir.

Değerli yoldaşlarım ve parti dostlarımız;

Değinmeye çalıştığımız tüm bu konular ülkemizin çözülmesi gereken yakıcı sorunlarıdır. İşçi ve emekçilerimizin sömürüden kurtuluşu, Kürt halkının özgürlüğü ve Alevi toplumunun eşit haklar mücadelesi çok somut ve günceldir. Burjuva iktidarları bu sorunları çözemez ve çözmez. Onlar bu çelişkilerden besleniyorlar. İşçi sınıfının birliğini bu sorunları keskinleştirerek bozuyorlar, bölerek yönetiyorlar. Bu durumda bize düşen bölünmeye karşı birleşmek, baskıya karşı direnmek, amaçlarımızı gerçekleştirmek için birlikte savaşmaktır.

Genel olarak bu şekilde ifade ettiğimiz doğruyu yaşama geçirmek genel çağrılar ve söylemler ile mümkün değildir. Her yoldaşımız ve her parti dostumuzun, yaşadığı ve çalıştığı alanda bu mücadelenin gereğini yapması gerekmektedir. Sınıf düşmanımızın karşısında her alanda ufak ufak da olsa üzerimize bireyler olarak düşeni yerine getirirsek ve her birimizin bunu yaptığını düşünürsek, damla damla biriken bu çabalar bir sele dönüşecektir. Kendi günlük çalışmalarımızı hiç küçümsemeyelim. Hepimiz aynı çalışmayı farklı mahalle, işyeri, atölye, semt ve köylerde yürütüyoruz. Fakat bir kalemiz var. O da partimiz TKP. Parti tüm bu çalışmaların, çabaların yönlendirilmesi, koordinesi ve sonuçlarının birleştirilmesi görevini yürütmektedir. Dolayısıyla, kendi yaptığımız çalışmalar bir bütünün küçücük parçaları dahi olsa çalışmalara önem verelim, eksiklerimiz varsa tamamlayalım. Doğru istikamette ilerliyoruz. Devam edelim.

Partimiz program taslağında, 60'lı yıllarda TİP ve daha sonra devrimci gençlik hareketi içinde başlayan ayrışma ve bölünmelere son verilme hedefini ortaya koymaktadır. Bu görev hepimizindir. Farklılıkların ortadan kaldırılması sadece tepeden yapılacak girişim ve görüşmeler ile çözülmez. Bırakın herkes farklılıklarını korusun. Önemli ve belirleyici olan yerel komünal mücadelelerde ve işyerlerinde ortak devrimci amaçlar için mücadele birliği sağlanmasıdır. Ayrılık noktalarını bir kenara bırakarak, ortak noktalar temelinde mücadeleyi birlikte öreceğiz. Partimiz tüm farklılıkların bir partide birleşerek çözülebileceği ön görüsünde bulunmuyor. **'Devrimci Cephe'** bizlerin farklılıklarımız ile birlikte mücadele edebileceğimiz bir alandır. Bunun adı **HDK** olur, **HAZİRAN** olur, başka yerde **KENT KONSEYİ** olur, **SENDİKA** olur, diğer bir yerde **HALK MECLİSİ** olur. Adı ve biçimi önemli değil. Belirleyici olan niteliği ve göreceği işlevdir. Kağıt üzerinde kurulan birliktelikler yıkılır an-

cak sıcak savaşım içinde somut olarak kurulan birliktelikler sürer gider, gelişir ve ülke çapında oluşacak bir **DEVRİMCİ CEPHE**'nin bileşen nüveleri halini alır.

Bu nedenle, tüm yoldaşlarımız ve parti dostlarımıza parti yayınlarını bu gözle takip etmelerini, parti örgütleri, işçi, mahalle ve semt komitelerinde bu konuları tartışmalarını, toplantılarında bu yönde yaptıkları çalışmaları değerlendirmelerini, günlük yaşam ve çalışmalarında bu politik görev doğrultusunda davranmalarını partimizin kuruluş yıldönümü münasebeti ile tekrar hatırlatmak isteriz.

Tüm parti örgütlerimize ve bağlı komitelerimize;

Yoldaşlar, tüm yığın ilişkilerimizi ve parti çalışmalarımızı belirttiğimiz doğrultuda geliştirmek parti örgüt ve komitelerimizin öncelikli görevleridir. Bu görevi başarmak, parti içi eğitimlerin düzenli yürütülmesi, politik gelişmelerin haftalık değerlendirmesi, ve parti yayınlarımızın titizlikle ele alınmasını gerektirmektedir.

"İştir kişinin ayinesi" sözünü anımsayarak, devrimci pratiğin önemine tekrar değinmek isteriz. Görevi ne olursa olsun her yoldaşımızın sınıf içinde sağlıklı, kalıcı ve sürekli bağları yoksa, bu bağları eyleme dönüştürme yeteneğine sahip değilse bir eksik yapıyoruz demektir. Parti örgüt ve komite toplantıları bu değerlendirmelerin hiç bir sorunun üzerinden atlamadan yapılması gereken yerdir.

Parti programımızı özümsemek, günlük çalışmalarımız için bir pusula olarak kullanmak, aylık, haftalık ve günlük propaganda materyallerimizi program doğrultusunda irdelemek ve bu bilgileri bir silah olarak siyasi yığın çalışmalarımızda uygulamak her birimizin görevidir.

Partimiz canlı bir organizmadır. Mücadeleler içinde yaralarını sararak, gelişerek ve serpilerek ilerlemektedir. Unutmamamız gerekir ki, Partimizin kurucu yoldaşlarının yarım bıraktıkları görevleri bizim tamamlamamız gerekiyor. Bunu başarmanın tek yolu da kendi üzerimize düşen ödevleri eksiksiz yerine getirmemizdir. Hiç bir çalışmayı küçümsemeyelim, önemsizleştirmeyelim. Göreceğiz ki, ancak bu şekilde çalışarak yeni mevziileri sağlamlaştırmış ve tüm mevziler birleştiği zaman da sonuç almış olacağız.

TKP bir savaş örgütüdür. Savaşın da farklı cepheleri ve mücadele yöntemleri vardır. Parti içinde her yoldaş hangi cephede nasıl mücadele etmesi gerektiğini çok iyi biliyor. Bu konuda kimsenin şüphesi olmamalı. Bizim anımsatmak istediğimiz, zorlu, tehlikeli görevlerin yanısıra, günlük yaşamdaki görevlerin de önemini azımsamamamız ve küçümsememememiz konusudur. Çünkü ancak bu basit ve normal gibi değerlendirilen çalışmalar sayesinde devrimin ordusu oluşacaktır. O zaman zorlu ve dikkat gerektiren teknik konularda da yeni görevler tarif edilebilecektir.

Bu düşünceler ve iyimserlikle tüm yoldaşlarımızın, parti dostlarımızın, işçi sınıfımız, yoksul emekçilerimizin nezdinde partimiz TKP'nin 97. kuruluş yıldönümünü tekrar kutlarız.

Yaşasın Türkiye Komünist Partisi!

(Türkiye Komünist Partisi Merkez Organı ATILIM Gazetesi Eylül 2017, Sayı: 287'den alınmıştır. Kaynak: www.türkiyekomünistpartisi.org)

Selahattin DEMİRTAŞ'tan Okurlarımıza Mesaj

Selahattin DEMİRTAŞ:

"... Üç aşamalı bir vizyonel plana sahip olmamız lazım. ***Birinci aşama;*** *halkı günlük saldırılara karşı koruyabilecek örgütlenmeyi yaratmak.* ***İkinci aşama;*** *mevcut statükocu iktidarları yıkabilecek direnişi yaratmak.* ***Üçüncü aşama ise;*** *anti-kapitalist bir modeli hayata geçirebilecek alternatifi iktidara taşımak şeklinde olmalıdır..."*

Gazetemiz Sorumlu Yazı İşleri Müdürü ***Armağan BARIŞGÜL*** *arkadaşımızın, Edirne Cezaevi'nden tutsak olarak bulunan Halkların Demokratik Partisi Eş Genel Başkanı* ***Selahattin DEMİRTAŞ*** *ile HDP Basın Bürosu aracılığıyla yaptığı söyleşiyi okurlarımızın dikkatine sunuyoruz.*

Politika Gazetesi : Sayın Selahattin Başkan, 10 Eylül Türkiye Komünist Partisi'nin (TKP) 97. Kuruluş Yıldönümü'nü kutlama mesajınız Politika Gazetesi, okuyucuları, dostları ve TKP üye ve sempatizanları tarafından ilgiyle karşılandı. Bu ilginin kaynağı nedir?

Selahattin DEMİRTAŞ: Öncelikle sizin aracılığınızla bütün Politika okuyucularına selam ve sevgilerimi iletiyorum. Kuruluş yıldönümünden önce bir avukatınız beni ziyarete gelince tesadüf oldu ve TKP'nin Kuruluş Yıldönümü'ne mesaj iletme fırsatı doğmuş oldu. Bu şekilde TKP'nin değerli emekçilerine cezaevinden de olsa dayanışma dileklerimi iletmiş olmak benim için de önemliydi. Sizlerden de aynı dayanışma dileklerini duymak beni onurlandırdı. İdeolojik olarak aynı çizgide olmasak bile, ezilenden yana taraf olmak, anti-kapitalist ve anti-emperyalist bir duruş sahibi olmak, faşizme teslim olmamak gibi çok önemli ortak noktalarımız olduğuna inanıyorum. Karşılıklı ilginin en önemli nedeni bu olsa gerek. Elbette ilgilerinden dolayı Politika okurlarına içtenlikle teşekkürlerimi sunuyorum.

Politika Gazetesi: Ülkemiz içinde bulunduğu karmaşık süreçten, kaostan nasıl çıkabilir?

Selahattin DEMİRTAŞ: Hem küresel, hem bölgesel, hem de ulusal düzeyde büyük bir alt-üst oluşun yaşandığı yıllardan geçiyoruz. Kapitalizm tıkandığı her noktada yeni pazar alanları ve yeni bir atılım ile bu tıkanıklığı aşmaya çalışıyor. Önemli ölçüde savaş ve yıkımın yarattığı pazar (silah sanayi¸ güvenlik hizmetleri, yıkımdan sonra müteahhitlik hizmetleri vb.), teknolojik gelişmelerin yarattığı pazar, gelişmekte olan ülkelerin kaba sömürüsüne dayalı pazar vs. gibi hamleler ile krizler aşılmak isteniyor. Kapitalizm için önemli olan şey, dünyanın her yerinde istikrarın ve barışın sağlanması değildir. Tam tersine dünyanın belli bölgelerinde yönetilebilir, sürdürülebilir krizler yaratarak, bu krizlerden yararlanmak kapitalist ulusal üstü sermayenin bir taktiği ve hamlesidir. Kapitalizm için hayati olan şey kesintisiz büyüme, aşırı üretim ve tabii ki aşırı tüketimdir. Bunun savaş ve barış ortamında gerçekleşmesi kapitalizm için çok da önemli değildir. Kapitalizmin merkez gücünü oluşturan ülkeler (ABD, İngiltere, Almanya, Fransa başta olmak üzere) kendi güvenliği ve iç barışı korunmak koşulu ile dünyanın her yerinde kaos ve savaş çıkarabilir.

Bizim gerek ülkemiz, gerekse Ortadoğu için çözümler üretirken üç aşamalı bir vizyonel plana sahip olmamız lazım. **Birinci aşama;** halkı günlük saldırılara karşı koruyabilecek örgütlenmeyi yaratmak. **İkinci aşama;** mevcut statükocu iktidarları yıkabilecek direnişi yaratmak. **Üçüncü aşama ise;** anti-kapitalist bir modeli hayata geçirebilecek alternatifi iktidara taşımak şeklinde olmalıdır. Bu üç aşamanın da temel öznesi halk olmalıdır. Bu açıdan baktığımızda öncelikli olarak direniş merkezlerinin asgari düzeyde ortak siyasi cephesini oluşturmak ve akabinde Türkiye'de ve Ortadoğu'da halkların birliğini sağlayabilmek ve bu şekilde direnmek dışında hiçbir yol ve yöntem kalıcı çözüm üretmez.

Politika Gazetesi: Parlamentonun tatil edildiği, devre dışı bırakıldığı yeni süreçte parlamento dışı alanlar, işyeri ve mahalle çalışmaları ön plana çıkmaktadır. Demokrasiyi kurmanın ve barışı kazanmanın yolu da buradan geçmektedir. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Selahattin DEMİRTAŞ: Katılıyorum. Parlamenter sistemlerin en büyük demokrasi supabı halk örgütlülüğüdür. Halkın kendi iradesine ve geleceğine sahip çıkması için demokratik ve meşru bütün mücadele yöntemleri parlamento dışında da kullanılmalıdır.

Politika Gazetesi: Özgür, barışçı, demokratik bir toplumun kurulmasının anahtarı olan Kürt devrimci, demokrat ve özgürlük güçleri ile Türkiye işçi sınıfının devrimci güçlerinin ortak birleşik güç ve eylem birliğinin oluşturulması için ne yapmalı, nasıl yapılmalı?

Selahattin DEMİRTAŞ: Hayır Bloğu, Gezi Direnişi ve Kobanê Direnişi bu konularda bize oldukça önemli veriler sundu. 7 Haziran seçimlerinde de biz HDP olarak önemli ölçüde bahsettiğiniz perspektifi hayata geçirdiğimiz için başarılı olduk. Detaylarına boğulmadan, evrensel temel ilkelerde bir araya gelmek ve mücadele birlikteliğini yaratarak ve tabii ki pratikte direnerek bunu sağlayabiliriz.

Politika Politika Gazetesi: Cezaevindeki dik duruşunuz ve edebiyat çalışmalarınız HDP/HDK, sanat ve edebiyat çevrelerinde moral yaratmakta ve size olan sıcak ilgiyi daha da artırmaktadır. Edebiyat ve yazma konusunda önünüze koyduğunuz bir hedefiniz ve söylemek istediğiniz başka bir mesajınız var mı?

Selahattin DEMİRTAŞ: İyi bir edebiyat okuruyum aslında. Kendimi edebiyatçı olarak tanımlamıyorum. Yazdığım öykü kitabına gösterilen büyük ilgi bana da moral oldu. Bundan sonra daha iyi bir öykü kitabı ya da roman yazabilmek için çalışmalarıma devam ediyorum.

Politika Gazetesi Yayın Kurulu, okurları ve dostları adına en sıcak selam ve dayanışma duygularımızı iletir, barış dolusu özgür günlerde buluşmak dileğiyle söyleşimize katıldığınız için çok çok teşekkür ederiz.

Selahattin DEMİRTAŞ: Son olarak; Ben de sizlere teşekkürlerimi ve yoldaşlık duyguları ile sıcak selamlarımı iletiyorum.

İki Yıl Oldu Görüşemedik...

❑ **Kemal ATAKAN**

Sevgili Tayfun,

Aradan tam iki yıl geçti. Geçenlerde **Ayla** ile aramızda konuşuyorduk. Eğer o gün Ankara'da kalmasaydın bu iki yılda birlikte neler yapmış olurduk diye. Gazetenin çalışmalarına yapmaya devam edeceğin katkı mı belirli olurdu, değilse İnşaat İşçileri Sendikası'nda daha fazla mesai harcamak zorunda mı kalırdın?

Biliyor musun, geçen **Mustafa** ile dertleştik. Hani o Başakşehir'de Birİstanbul Şantiyesi işgalinde ve daha sonra ilk açıldığı günlerde Zorlu Center'de yaşadıklarınız. Birİstanbul'da işveren işçilerin maaşlarını ödemediği gibi bir de yanlış hesap çıkarmıştı. Sen de orada her zamanki titizliğin ile maaşları yeniden hesaplayıp, ardından da kıdem tazminatlarını ekleyip ortaya bir hesap çıkarmıştın. Sanırım, **Serdar, Tekin** ve **Nurani** ile bu işlerle uğraşırken, **Mustafa** da diğer şantiyelerdeki gelişmeleri takip ediyordu. O ara işverenin arkadaşı olduğunu ileri süren eski bir MHP Trakya milletvekili arabası ve köpekleri (sonradan 'korumaları' olarak vedalaştınız) ile içeri dalıyor. *"Boşaltın burayı"* diyor, komünistlere hakaret etmeye yelteniyor. Siz aslında hepiniz bu konuda çok hassas olmanıza rağmen adama *"sen madem ki eski Vekilsin gel bakalım önce durumu anla"* diyorsunuz. Bu söz senin sözün tabii. Mustafa ile adamı içeri alıyorsunuz ve adam yarım saat sonra arabasını rehin bırakıp işveren arkadaşı ile konuşmaya gidiyor. Onu ikna ediyor ve yanlış anımsamıyorsam 39.000 TL civarında parayı ödetiyor. Arabasını da alıp gidiyor. Sen hesaba oturmadan işçilerin beklentisi 14.000 ila 17.000 TL arasında değişiyordu.

Tayfun, Politika Gazetesi Bürosunda

Zorlu Center meselesi de çok ders çıkarıcı bir olay. Açılış yapılmış, daha önce Akmerkez ve İstinye Park müdavimi olan İstanbul burjuvazisi akın akın geliyor. Fakat taşeronlardan biri de işçilerin ücretlerini ödememiş. Bu işçiler de inşaatı yeni biten AVM'de çıkacak olası aksaklıkları anında çözmesi gereken işçiler. Bodrum katta atölyede yerleri var, herhangi bir sorun olduğunda AVM'nin içinde müdahale ediyorlar. Bodrum'da toplantı yapılıyor ve siz taşerondan sonuç alınamayacağını anladığınız için ana işveren Zorlu Holding'e haber uçuruyorsunuz. 10 dakika geçmiyor Mustafa'nın telefonu çalıyor; *"Başkan, benim adım Ahmet Nazif Zorlu. Galiba bir yanlışlık olmuş, bizim taşeron zamanında ödeme yapmamış. Sizden rica ediyorum, lütfen işçiler AVM'nin içine çıkıp huzursuzluk yaratmasın, ben yarım saat içinde ödemeyi yaptırıyorum."* Mustafa, *"hocam ben o işlerden anlamam, Tayfun'u vereyim onunla konuş, derdini ona anlat"* diyor. Uzatmayalım, yarım saati dahi bulmadan ücretler yine olması gerektiği gibi gecikme zamları ve kıdem tazminatları ile ödeniyor ve eylem sonuçlanıyor.

Tayfun, Zorlu Center Direnişinde bodrumda

Bunların hepsi çok değerli deneyler. Özellikle de günümüzde. O kadar fazla deney yaşadık ki, bunlar aklımda yer eden iki küçük anı. Ancak bunlar genç işçi arkadaşlarımız, yoldaşlarımız için birer deney hazinesi, eğitim konusu. Devrimci mücadeleyi sadece eylemden eyleme koşmak zanneden, veya komünist olmayı toplantıdan toplantıya büyük sözler söyleyip, sosyal medya cengaverliği yapmak zannedenler için ders. Tabii ki anlayanlara...

Seninle sohbet ederdik. İlişkiler üzerine konuşurduk. Kime nasıl yaklaşmak lazım, kiminle nereye kadar yürünür, eksiklikleri gözardı etmeden ama o arkadaşı da kırmadan onların nasıl düzelmelerine yardımcı oluruz... Sokakta yürürken selam verecek insanlarımız olurdu. Mahallede, komşular, esnaf, pazar esnafı, herkesle bir temas, bir ilişki... Sonuçta bir toplantı veya eyleme gidilecekse listeler yapıp, zaten her gün birlikte olabildiğimiz arkadaşlarımızın dışında kimleri çağırırız diye tartışırdık.

Tayfun, geçen gün aklıma ne geldi biliyor musun? Hatırlar mısın, gazetenin 4. veya 5. sayısı yeni çıkmıştı. Mecidiyeköy'e bir eyleme gittik. HES'lere karşı eylemdi. Eylem sonrası elimizde yaklaşık her birimizde 15-20 gazete kalmıştı. Hadi dedik *"yürüyelim Taksim'den Kabataşa ineriz, oraya kadar satabildiğimizi satarız"*. Taksime gelene kadar Şişli, Harbiye ve Elmadağı'nda konuşarak gazetelerin bir kısmını erittik. Satarken uzun uzun sohbetler de ettik, abone olanlar oldu. Hızımızı alamadık, İstiklal'den, Tünel'e oradan Karaköy'e indik, Şehir Hatları ile Kadıköy'e geçtik. Vapur'a binerken elimizde gazete kalmamıştı. Bu ve benzeri güzergahlarda her sayı çıktığında satış yapalım, insanlarla sohbet edelim ve tanışalım demiştik. Zaman darlığından bu işi gerçekleştiremedik, ancak o gün bugündür çantamda 10-15 gazetem vardır ve dolmuşta, otobüste, çarşıda olanaklı olan yerlerde ilişki kurarak gazete veriyorum. Sen emekli olduğundan dolayı daha fazla zamana sahiptin ve Kadıköy, Acıbadem, Koşuyolu, Maltepe, Kartal, Gebze... 16D otobüsünde insanların cep telefonları ile ilgilenmelerinden veya yorgunluktan uyumalarından şikayetçi olurdun, nereye gidersen git, 5-10 arası gazete "erittiğini" anlatırdın.

2007 senesinde ilk kez bu adla, yani ***Politika*** adıyla gazete çıkarmanın gereği üzerine konuşmaya başladığımızda topu topu 7-8 arkadaştık. O dönemde Radikal gazetesi henüz yayınına devam ediyordu. Formatını beğeniyorduk. O ayrıntıya kadar konuştuk. 7 sene sürdü hazırlıklar. Dile kolay. Herhalde bir şehirlerarası otobüsün 7 senede yaptığına yakın kilometre yol yapmışızdır. Kimlerle görüştük, nelerle karşılaştık. Kolay değildi insanlarımızın yaşadıkları. Kimseye kızmadık, sitem etmedik. Hepimiz aynı sorunları yaşadık, şimdi iş başa düştü dedik. Sen en güzel tarifi 2008 yılında Taksim Sütiş'te emektar yoldaşlarımız ile bir görüşmede dile getirmiştin; *"Ben atomize olan bir partinin küçücük atom parçacıklarından sadece biriyim, başkalarını bilmem ama ben üzerime düşen sorumluluğu yerine getireceğim"*. Nokta, diyelim ve sohbetimizi tadında bırakalım.

Yaşamın, eylemin, anlayışın, hepimize örnek olsun. Kıssadan hisse...

Seni çok özledik ve eksikliğini hissediyoruz. Aklın bizde kalmasın, hoşçakal yoldaşım.

Kemal

10 Ekim 2017

19. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali - Soçi / Rusya Fed.

❑ **Deniz ASLAN**

1947 senesinde "Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu" tarafından ilk kez Prag'da düzenlenen **"Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali" bu sene "Barış, Dayanışma ve Sosyal Adalet İçin Emperyalizme Karşı Mücadele Ediyoruz – Geçmişimizi Onurlandırıyoruz, Geleceğimizi İnşa Ediyoruz!"** belgisi altında 19. kez 14.-22.10.2017 tarihleri arasında Rusya'nin Karadeniz kıyısındaki spor şehri Soçi'de; **Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin 100. yıldönümü, Festival Hareketi'nin 70. yıldönümü, Che Guevara yoldaşın katledilişinin 50. yıldönümü ve geçen sene kaybettiğimiz, 1976 senesinden ölümüne kadar Sahra Arap Demokratik Cumhuriyeti'nin devlet başkanı olan Muhammed Abdelaziz**'in onuruna düzenleniyor.

Festival'e **Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu - DDGF** üyesi gençlik örgütlerinden gelen delegasyonlardan hariç, örgütlü olmayan gençler de katılabiliyor.

Ziyaretçiler ve katılımcılar, konferanslar, seminerler, atölyeler v.b. etkinlikleri ziyaret ederek, çoğunlukla politik ve kültürel konular hakkında sunumları izleyebiliyor ve kendileri de tartışmalara katkıda bulunabiliyorlar. Genellikle festivale katılan gençlik örgütleri tarafından açılan stantları da ziyaret edip o örgütlerin ve geldikleri ülkedeki politik durum hakkında bilgiler edinebiliyorlar.

Havana'da yapılan 11. Dünya Gençlik Festivali'ne katılan İlerici Gençler... Üstte ise; İlerici Yurtsever Gençlik'in Festival sayısı...

Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali, gençlik örgütlerine dünyanın her tarafından gelen kardeş örgütleriyle ilişkiye girme ve ilişki sürdürme olanağını da sunuyor.

Şimdiye kadar en çok katılım olan festival, yaklaşık olarak 34.000 kişi ile 60 sene önce, yani 1957 senesinde Moskova'da düzenlenen 6. festivaldi.

Soçi'de bu yıl düzenlenen 19. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali'ne 30.000'e yakın katılım bekleniyor.

Türkiye Komünist Parti'li gençleri de bünyesinde birleştiren **İlerici Gençler Derneği - İGD**, DDGF üyesi olarak, 11. Festival 1978 Havana / Küba, 12. Festival 1985 Moskova / Sovyetler Birliği ve 13. Festival 1989 Piong Yang / Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti Festivallerine aktif katılım sağlamış, bu yıl ilk defa tekrar **İlerici Devrimci Gençler olarak 19. Festival'de yer almıştır.**

19. Dünya Gençler ve Öğrenciler Festivali'ne katılan tüm gençlere verimli bir Festival diliyoruz!

Barış - Dostluk - Dayanışma !

Mir - Drujba - Solidarnost !

Tütün Üreticilerinin Sorunları

❑ **Armağan BARIŞGÜL**

TBMM'ne sevk edilen "Makaron veya yaprak sigara kağıdına ticari amaçla sarmalık kıyılmış tütün doldurarak satanlara 3 yıldan 6 yıla kadar hapis cezası verilecek" maddesi tütün üretimini yasaklama niteliğini taşıdığından üreticilerin tepkisine yol açmaktadır. Yasa çok ağır para cezalarını da içermektedir. Son yıllarda sigaraya yapılan büyük zamların ardından sigara tiryakilerinin sarmalık tütüne yönelmesi sigara-tütün tekellerinin piyasasının kısmen de olsa daralmasına ve karlarının azalmasına yol açtı. Özellikle kendine has içimiyle Adıyaman ilinin Çelikhan yöresinde yetiştirilen sarmalık tütünün rağbet görmesi, ülke geneline yayılması tütün tekellerinin ve yandaşlarının uykularının kaçmasına neden oldu. Aylar öncesinden Star gazetesinin "Sarmalık kıyılmış tütün terörün kaynağıdır." başlığını kullanarak yayın yapması ve ardından tütün üreticilerinin aleyhine olan ve sarmalık tütün yasağını amaçlayan "Tütün Yasası"nın gündeme getirilmesi bir tesadüf değildir. Tam tersine ülke tarımını hedefleyen ve dışa bağımlılığı amaçlayan bir çalışmadır.

En önemli gelir kaynağı olan tütün ekiminin ve alım satımının yeniden serbest bırakılması için Adıyaman'da 3 bin kişinin katıldığı bir miting düzenlendi. "Tütünüme Dokunma!" belgisi altında yapılan mitingde üreticiler taleplerini dile getirdiler. Adıyaman Tütün Platformu Sözcüsü Avukat Aburrahman Tutdere, Adıyaman tütünün bitmesi durumunda bölgede 200 bin kişinin yoksullaşacağını belirtti.

Tütün, çok hassas bir bitkidir. Keyf verici iyi sarmalık tütün elde etmenin ilk adımı, iyi bir sedir yetiştirmekten geçer. İyi yetiştirilmiş sağlıklı bir sedir, bol hayvan gübresi atılmış ve dikime hazırlanmış tarlaya ekildiğinde verimli olur. On yıllardan beri tütün ekimini yapan Çelikhanlı üreticiler, bu konuda yeterli bilgi ve beceriye sahiptirler. Çelikhan yöresinin iklimi ve toprağı, sarmalık tütün ekimine çok elverişlidir. Her beldenin kendine has tütün içimi vardır. Alçak ve kumlu kısımlarda ekilen tütünlerin içimi çoğunlukla hafiftir, yüksek ve dağlık kesimlerde ekilen tütünlerin içimi ise serttir.

Tütün üreticilerinin en büyük sorunu, tütünün pazarlanması ve satılmasıdır. Devlet desteği olmadığı için üretici, tüccara ve simsara mahkumdur. Piyasası onlar tarafından belirlenmektedir. Tütün çok emek isteyen ve aile içi kolektif çalışmayı gerektiren bir üründür. Sedirin dikiminden biçilip kurutulmasına kadar çok hassas bir işçilik gerektirir. Tarlada iken zamanında sulamamak veya biçilip kurutulma aşamasında bir iki saatlik bir ihmalkarlık bile tütünün renginin, içiminin ve rekoltesinin düşmesine ve değişimine yol açar.

Devlet, tütün üreticisini desteklemelidir. Üretici kooperatifleri kurulmalıdır. Tütün, büyük şirketlerin kâr alanları olmaktan çıkarılmalıdır. Bölge halkının gelir kaynağına, dokunulmamalıdır. Bunun için her şeyden önce büyük sermayenin, yabancı güçlerin isteği doğrultusunda hazırlanan "Tütün Yasağı" yasa tasarısı derhal geri çekilerek iptal edilmelidir. Tütün konusunda ilk ve son söz üreticinin olmalıdır. Bunun gerçekleşebilmesi için ise her şeyden önce tütün üreticileri demokratik örgütlenmelerini gerçekleştirmelidirler.

Yaşamını İşçi Sınıfının Kurtuluşuna Adayan Bir Komünist:

Ahmet Hilmi FEYZİOĞLU...

TKP Bursa İl Komitesi üyesi ve DİSK Maden- İş 13. Bölge (Bursa) Hukuk Sorumlusu Av. **A.H.Feyzioğlu** 2 Ekim 1980 sabahı Bursa Emniyet Müdürlüğü'nün 5. katından atılarak katledildi. Ölümünün 38. Yılında O'nu saygıyla anıyoruz.

A.H. Feyzioğlu, 24 Ocak 1948'de Eskişehir'de doğdu. İlkokul ve orta öğretimini Eskişehir'de tamamladı. 1968 yılında Hukuk Fakültesine girdi. Mezun olduktan sonra Avukatlık stajını Yapı Kredi Bankası İşçileri Sendikası'nda (Yapı-Sen) tamamladı. 3. Kongrede Yapı-Sen, Bank-Sen adını aldı. Burada hukuk müşaviri yardımcılığı görevini yürüttü... Daha sonra Maden-İş sendikasının Bursa şubesinde hukuk sorumlusu olarak görevlendirildi. 1977 yılından itibaren işçi sınıfın mücadelesine var gücüyle katkı sundu. Bursa bölgesinde Sınıf Sendikacılığının güçlenmesi için var gücüyle çalıştı. Mesleği ve tüm bilgilerini, Bursa bölgesinde tüm ilerici devrimci güçlerin hizmetine sundu.

Feyzioğlu, aynı zamanda Dünya Barış Konseyi'ne bağlı Türkiye Barış Komitesi'nin Bursa temsilcisiydi. Dünyada ve bölgemizde barış, güvenlik, silahsızlanma uğrunda Bursa'da barıştan yana güçlerin arasında eylem birliğinin güçlendirilmesinde önemli katkıları oldu. Bursa'da tüm ilerici-devrimci çevrelerin sevgi ve güvenini kazanmıştı. Sendika ve demokratik örgütlerin başları sıkıştığında koştukları insan olmuştu. Sendika ve demokratik kitle örgütleri alanında görev yaparken, çeşitli siyasal örgüt ve gruplarla yürütülen eylem birliği toplantılarında **TKP**'yi temsil ediyordu. Fiziğinden umulmayacak derecede enerjik bir insandı.

İşçi sınıfının çıkarları, sınıf sendikacılığının güçlenmesi ve barış hareketinin gelişmesi uğrundaki çabalarıyla, gerici güçlerin hedefi olan Feyzioğlu'nu 12 Eylül faşist cuntası tutukladı. Bursa'daki grev çadırları Ahmet Hilmi'yi bulmak isteyenler için ilk bakılacak yerdi. 12 Eylül 1980 Faşist cuntası, MESS grevleri sürerken gelmişti. Bursa Organize Sanayi Bölgesi'nde sürmekte olan Maden-İş, Tekstil, Hürcam-İş grevlerindeki yol arkadaşları ile telefon görüşmesi sonucu faşist cuntaya karşı direniş kararı aldılar. Ahmet Hilmi, 13 Eylül sabahı grev yerleriyle görüşmesini yaptıktan sonra Bursa Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı polislerce götürüldü.

Birinci Şube ve MİT elemanlarınca sorgulandı. Ağır işkence gördü. Canı pahasına inançlarını ve yoldaşlarını korudu. İntihar süsü verilmek için 2 Ekim 1980'de sabaha karşı Bursa Emniyeti'nde Siyasi Şube'nin bulunduğu 5. kattan aşağı atıldı...

"Yine görüşürüz
dostlarım benim
yine görüşürüz...
Beraber güneşe güler,
Beraber dövüşürüz..."

Anısı mücadelemizde yaşayacak...

Politika Gazetesi Bursa Temsilciliği

Demokratik Örgütlenmelerin Sınıf Mücadelesiyle İlişkilenmesi

❑ **Mehmet TOSUN**

İşçi sınıfı, kapitalist-emperyalist sistemin ezgi ve sömürüsünden kurtulmanın zorunlu koşulu olarak çeşitli toplumsal katmanların katılımının önemini mücadele tarihinde yaşayarak gördüler. Değişik muhalefet kesimlerinin özgün sorunlarından çıkışlı demokratik talepleri, sınıf hareketiyle ilişkilendiği ölçüde sisteme karşı tutarlı bir içerik kazanacaktı.

Demokratik talepler sınıf hareketiyle nasıl ilişkilenir?.. İçinde yaşadığı koşullardan hoşnut olmayan toplumsal kesimlerin sorunlarının sosyo-ekonomik yapı kaynaklı olduğunun düşüncesine varmaları nasıl sağlanacak?..

"Nüfusun bütün sınıfları içine girmek zorundayız. Komünistler çalışmalarında tek tek sınıfların, sosyal ve politik durumlarının özelliklerini incelemeli... asıl mesele halkın bütün katmanları içinde propaganda ve ajitasyondur..." ***(Lenin)*** İşçi sınıfı politik mücadelesinde her dönem acımasız baskı ve engellerle karşılaştı. İşçi Sınıfı devrimcilerinin koşullara uygun mücadele arayışları, özgün sosyal katmanların sorunlarından çıkışlı kendiliğindenci demokratik yönelimi temel bağlaşığı olarak her dönem gündemi oldu. Demokratik yığın örgütü olarak adlandırılan bu yapıların ilk filiz verdiği yıllardan, kapitalist sistem içinde sömürü ve baskıyı sınırlandırmaya yönelik ekonomik, sosyal, demokratik, kültürel işlevleri mücadele sürecinde gelişerek, politik mücadelelerin yığın bağları noktasında beslendiği kendine özgü kanallara dönüştü.

Demokratik örgütlenmeler değişik başlıklar taşısa da, bazı koşullarda kısmen burjuva yasallığı aşan pratikleri, demokratik örgütlenme işlevini ortadan kaldırmadı. Emperyalist merkezler, demokratik örgütlenmeleri küresel sermayenin bir uzantısı olarak kuşatma girişimleri, bilinç bulanıklığı yaratarak her dönem sürdü. Sermayenin çeşitli fonlarla beslediği yapıları, demokratik kitle örgütü işleviyle görünür kılarak yığınları yanıltmayı denedi, deniyor...

***

Demokratik kitle örgütlerinin özgün alanında çok yönlü talepleri, seslendiği kesimin kendiliğindenci sürecinden, daha boyutlu kanallara akacak dönüştüren dinamizmi, sınıf mücadelesiyle ilişkilendiği noktadan başlıyor. Ezilen, dışlanmış, ayrımcılığa uğrayan, inancını özgürce yaşayamayan vb. toplumsal kesitlerin sorunlarının arka planını kavratacak etkin arayışlar, bu kurumlarda yer alan ileri unsurlara önemli görevler yüklüyor. Toplumun en dinamik sosyal kesimlerinin sömürü ve baskıyı sınırlandırma çabaları, kapitalizmi tümden ortadan kaldırmaya yönelik sınıfın bağlaşığı durumuna gelmesi toplumun ileri unsurların birey olarak demokratik kurumlarda aktif, doğru yerden duruşuyla ilgili. Sosyal mücadelenin kitleye uzanan ana damarları bu noktadan beslenecektir. Özünde kapitalizm ve egemen siyasal yapının ürettiği bütün toplumsal sorunların, düzenin kendi refleksleriyle çözeceği, sınıf savaşımının dışında bir alan gibi algılatma, üzerinde durulması gereken teorik bir konu da aynı zamanda.

Günümüzde eksikliklerine, yasal engel ve sistemli bilinç bulanıklığına rağmen demokratik örgütlenmelerin süreklilik içinde kendini yeniden üreten örgütlenme çabaları, kurdukları dayanışma ağı ve bu süreçlerin ortaya çıkardığı bilinç düzeyi, ne yapacağını bilen kitleler düzeyine yükselmesiyle, toplumun en dinamik kesimleri olarak yaşamın içinde yer alıyor.

Kitleler demokrasi mücadelesi içinde tercihlerini özgür iradesiyle yapıyor, öğreniyor. Destek alanlarını buralardan daha berrak görüyor, birleşik gücün önemini kavrıyor, kontrol etmeyi öğreniyor... Ulusal ve küresel düzeyde birlik olmanın anlamını kavrıyor. En önemlisi siyasal süreçler buradan besleniyor...

***

Demokratik kitle örgütlerinin sosyal mücadeleyi besleyen nesnel yapısına, emperyalizm ve işbirlikçi sermayenin bütün engellemeleri yanında, bu yapıları yanlış yerden değerlendiren sol-sosyalist akımların yaklaşımlarıda onması güç darbeler indiriyor. Demokratik örgütlere üstlenemeyecekleri işlevler yüklemeye çalışan, politik rekabet ve çatışma alanları olarak gören, hatta politik işlevler yükleyen anlayışlar; bu yapıların düzen içi baskıyı sınırlamaya yönelik çabalarında kitle ile bağ kurmalarının önünde önemli engeller oluşturuyor. Politik yapıların demokratik örgütlenmeler içinde iktidar mücadelesi, hedeflerinin yönetime oturmaya yönelik kurgulanması, farklı düşünen kesimlerin pratik süreçlere birlikte katılmasına engel oluşturuyor, katılımcı anlayış dışlanıyor. Bu da demokratik örgütlenmelerde giderek kan kaybına ve yığınlarla bağlanma sorununu getiriyor. Oysa demokratik örgütlenmeler yapısı gereği örgütsel bağımsızlıkları ve farklı düşünüşlerin ortaklaştığı bir alan olarak doğrudan siyasal görevler üstlenemezdi. İşçi Sınıfı politik mücadelede, demokratik kitle örgütlerine doğrudan müdahale yerine üyeleri ile nabzını tutarak, hedeflerini bu kanaldan ulaştırmalıydı. Yığınları ortak bir noktadan sentezlemek, kanalize etmek yerine daha da daralan sonuçlar ortaya çıkması, günümüzün bir problemi olarak önümüzde duruyor...

Sendikalardan inanç örgütlerine, dışlanmış bütün kesimlerin demokrasi mücadelesine azimle katılımı, giderek sınıf mücadelesiyle bağlaşmaları için, demokratik kitle örgütlerinin işlevselliğini doğru yerden değerlendirmeyi zorunlu kılıyor.

***

Demokratik kitle örgütlerinin bağımsızlık temelli örgütsel yapısı farklı düşünüş biçimlerinin kabulü pratik süreçlerde doğru olanı egemen kılma baskı ve sömürüyü ortadan kaldırmaya yönelik birlikçi tavrın nesnel zeminidir de. Bu özgün duruma uygun yığın bağlarını kurabilen politik irade öncülük işlevini de kazanacaktır. Kitleler tumturaklı lafazanlıkla kanalize edilmiyor. Demokrasi mücadelesinin öznesi bütün alanlarda olmak, desteklemek, yön vermek, içerik katmak komünistlerin her dönemde görevi olmuştur.

*"Çeşitli muhalefet kesimlerinin aktif faaliyetini sadece yönetmekle kalmamalıyız, eğer öncü müfreze olmak istiyorsak mutlaka yönetmeliyiz."****(Lenin)*** İşçi sınıfı devrimcileri mücadele tarihinin her döneminde hedeflerini bir an bile gizlemeksizin, tüm halkın önünde genel demokratik görevleri anlatmak, pratikte ortaya koymakla yükümlü olmuştur. *"Komünistler her devrimci hareketi destekledikleri"* belirttiler.

Bu ilkeyi bir an bile unutmadan savaşım bugün de her alanda aralıksız sürüyor.

Şırnak'ta Yine İş Cinayeti

Şırnak ile Cizre arasında, Cudi Dağı eteklerindeki kömür ocakları bölgesinde bulunan 3 nolu açık kömür ocağında, 17 Ekim'de saat 15.00 sıralarında göçük meydana geldi. Çevredeki maden ocaklarında çalışan işçilerin de yardım ettiği kurtarma çalışmalarında 7 işçinin yaşamını yitirdiği belirtildi.

Hastane kaynaklardan edinilen bilgilere göre, göçükten çıkarıldıktan sonra yaşamını yitiren 7 işçinin isimleri şöyle: **Mehmet İzer, Sevkan Üstün, Yılmaz Mağrur, Mesut Mağrur, Vedat Özden, Ramazan Uğur** ve **Abdullah Kayaş.**

Göçükten yaralı olarak kurtarıldıktan sonra hastanede tedavi altına alınan işçinin ise **Uğur Kabak** olduğu bildirildi.

7 işçinin hayatını kaybettiği madenin Acarsan Holding'e ait olduğu ve taşeron bir firma tarafından işletildiği öne sürüldü.

Göçük olan bölge Toptepe köyü bölgesinde daha önce Acarsan ve Geliş Holding ortaklığıyla termik santral yapılmak istenmiş fakat halkın tepkisi üzerine termik santral projesi askıya alınmış.

Şırnak Valiliği, göçük meydana gelen madenin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından 2013 yılında üretime kapatılmış bir alan olduğunu ve ruhsatsız olarak kömür çıkarma faaliyeti yürüttüğünü açıkladı.

Göçüğün meydana gelmesinin ardından olay yerine geçen Halkların Demokratik Partisi (HDP) Şırnak Milletvekili **Leyla Birlik** de *"Yüzlerce işçinin çalıştığı bir alandan bahsediyoruz. Resmiyette belki bir ruhsat yoktur, ama fiili olarak buradaki mülki amir, devlet ve hükümet, burada kömür üretildiğini ve çıkarıldığını çok iyi biliyor. Ocak ruhsatsız ise neden yetkililer göz yumdu?"* diye sordu. **Birlik**, maden ocaklarında yaşanan ihmalleri hatırlatarak, *"O ocaklarda önlem alınmış olsaydı, bugün burada bu katliam yaşanmayacaktı. Ocaklardaki ihmallerin araştırılması için HDP'nin götürdüğü teklifleri AKP tarafından ret edildi. Bu katliamın sorumlusu hükümettir"* ifadelerini kullandı.

Politika Gazetesi İşçi Komisyonu

Orta Vadeli Program'ın Orta Yeri: Harç, Vergi ve Zam Yağmuru...

❑ **Davut ŞAHİN**

Kalkınma Kalkınma planları, stratejik planlar ve genel ekonomik koşulların gerekleri doğrultusunda, hükümetin ilgili birimleri tarafından hazırlanan ve makro politikaları, ilkeleri, hedef ve gösterge niteliğindeki temel ekonomik büyüklükleri kapsayan, 2018-2019-2020 yıllarına ilişkin Orta Vadeli Program (OVP) 27 Eylül'de açıklandı. Ancak, açıklamadan geriye kalan, *"kalkınma ve stratejik planlar"*dan çok, yüzde 40'ları bulan vergi artışları ve zamlar oldu.

OVP kapsamında, hükümetin *"vergi tedbirleri"* olarak tanımladığı ve 2018'de bütçeye 27-28 milyar lira katkı sağlayacağı belirtilen *"tedbirler"* açıklandığı şekliyle;

- kurumlar vergisi yüzde 20'den 22'ye çıkacak,

- motorlu taşıtlar vergisi (MTV) yüzde 40 artacak, (*)

- tütün sarmak için kullanılan kağıttan vergi alınacak,

- şans oyunlarında kazanılan ikramiyeden alınan vergi artırılacak,

- enerji içeceklerinden alınan vergi artırılacak,

- kira gelirlerinden alınacak vergiler artırılacak,

- ücretlilerin gelir vergisi üçüncü dilim için yüzde 27'den yüzde 30'a çıkarılacak. (*)

Enflasyondaki tırmanış nedeniyle yeniden değerleme zamları gelecek yıl can yakacak.

- bir yıllık pasaport harcı 170 liradan 195 liraya,

- ehliyet harcı 418 liradan 481 liraya,

- kırmızı ışık cezası 206 liradan 237 liraya,

- çevre temizlik vergisi en düşük 26 liradan 30 liraya,

- çevre temizlik vergisi en yüksek 3,250 liradan 3,737 liraya,

- mahkeme başvuru harcı ilk mahkeme için 14.50 liradan 16.50 liraya,

- mahkeme başvuru harcı yüksek mahkeme için 257.50 liradan 296 liraya,

- telefondan alınan özel iletişim vergisi 47 liradan 54 liraya çıkarılıyor.

Ayrıca, geçen yıl yüzde 1.9 artırılan emlak vergisi gelecek yıl en az yüzde 7.5 artacak.

Hükümetin bol vergi artışı ve dolayısıyla da zamları içeren OVP'yi açıklamasından yaklaşık bir hafta sonra, 6 ve 7 Ekim'de art arda yapılan düzenlemeler bu zamların bir özeti gibiydi:

Hazine Müsteşarlığı'nın 6 Ekim günü açıkladığı *"Hazine Nakit Gerçekleşmeleri"* verilerine göre, Hazine nakit açığı bu yılın ilk dokuz ayında, geçen yılın aynı dönemine göre, tam yüzde 100'e yakın artışla, geçen yılın aynı dönemindeki 20.94 milyar liradan, 40.4 milyar liraya tırmandı.

Bu açıklamanın ertesi gün Resmi Gazete'de bir Bakanlar Kurulu kararı yayımlandı. Söz konusu Bakanlar Kurulu kararına göre, Hazine Müsteşarlığı'nın, *"borç yönetiminin ihtiyaçları ve gelişimi dikkate alınarak"*, 2017 için *"yüzde 5 artırılan net borçlanma limiti aynı oranda yeniden"* artırıldı.

Özetle, Hazine'nin, her an elinde bulundurması gereken *"nakit varlıkları"*nda meydana gelen açığın yüzde 320 gibi büyük bir oranda *"patlaması"* üzerine, geçen yıl bu zamanlarda yapılan 2017 yılının bütçesinde yüzde *"5"* ile sınırlandırılan *"borçlanma artış limiti"* aynı oranla yeniden artırıldı; bir başka deyişle, Hazine'ye Bütçe Yasası ile sınırlanan *"borçlanma artışı"* biraz genişletilmiş oldu.

Hazine'nin, bu veriden bir ay önce 7 Eylül'de açıkladığı verilere bakılırsa, *"borçlanma artış limiti"*nin artırılması zorunluydu. Çünkü, Hazine bir gün önce, 6 Eylül'de Citigroup, Goldman Sachs ve Nomura'ya verdiği yetkiler ile uluslararası piyasalara tahvil ihracı ile yaptığı 1.75 milyar dolarlık borçlanma da eklenince, bu yılki borçlanması, sekiz ayın sonunda, ya da yılın üçte ikilik bölümünde 9.1 milyar dolara çıkmıştı.

Söz konusu ihraç aynı gün sonuçlanmış ve ihraç miktarı 1.75 milyar dolar olarak gerçekleşti; *"ihraç tutarı 13 Eylül tarihinde hesaplarımıza girecek"* denildi. Hazine'nin *"Bakın gördünüz mü, biz istediğimiz zaman herkes bize istediğimiz kadar borç veriyor"* dercesine yaptığı açıklamaya göre bu borçlanmanın,

- Kupon oranı yüzde 5.75 olan söz konusu tahvilin yatırımcıya getirisi yüzde 5.70 oldu.

- Tahvile toplamda 270'ten fazla yatırımcı, ihraç tutarının üç katından fazla talep gösterdi.

- Tahvilin yüzde 46'sı ABD'deki, yüzde 29'u Birleşik Krallık'taki, yüzde 13'ü diğer Avrupa ülkelerindeki, yüzde 6'sı Türkiye'deki ve kalan yüzde 6'sı diğer ülkelerdeki yatırımcılara satıldı.

- Bu tahville birlikte 2017 yılında uluslararası sermaye piyasalarından toplam 9.1 milyar dolar finansman sağlandı.

Dünyanın en yüksek *"reel faizleri"*ni verince, Hazine Müsteşarlığı'mız elbette, istediği zaman, istediği kadar borçlanabiliyordu. Öyle ki, borç dizi çoktan aştı; durum ortada: Yine aynı Hazine verilerine göre, Türkiye, milli gelirinin yarısını aşan dış borçları için toplam 84.59 milyar dolar faiz ödeyecek.

Türkiye, bundan sonra alınacak borçların dışında, Eylül sonu itibarıyla mevcut dış borç profiline göre;

- 2017 yılı sonuna kadar, 4 milyar 354 milyon doları "faiz olmak üzere" toplam 46 milyar 67 milyon dolar dış borç ödeyecek.

- 2018 yılında 9 milyar 438 milyon doları "faiz olmak üzere" toplam 64 milyar 787 milyon dolar dış borç ödeyecek.

- 2019 yılında 9 milyar 395 milyon doları "faiz olmak üzere" toplam 51 milyar 36 milyon dolar dış borç ödeyecek.

- 2020 yılında 8 milyar 241 milyon doları "faiz olmak üzere" toplam 39 milyar 622 milyon dolar dış borç ödeyecek.

- 2021 yılında 7 milyar 18 milyon doları "faiz olmak üzere" toplam 37 milyar 778 milyon dolar dış borç ödeyecek.

- 2022 yılı ve sonrasında 46 milyar 144 milyon doları "faiz olmak üzere" toplam 187 milyar 222 milyon dolar dış borç ödeyecek.

Böylece, mevcut borç profiline göre, yeni alacağı borçların dışında, Türkiye önümüzdeki dönemde, 84 milyar 591 milyon doları "faiz olmak üzere" ödeyeceği dış borçların toplamı 426 milyar 512 milyon doları buluyor.

Bütün bunlar, yapılan dış borçlanmaların genel görünümünü yansıtıyor; bir başka deyişle, kamu ve özel sektörüyle Türkiye'de üretilen katma değerin bir bölümünü *"ucuz emek"* olarak, bir bölümünü de *"ağır faiz"* olarak küresel sermayenin kasalarına doğrudan akıtan dış borçlar kompozisyonunu ortaya koyuyor.

Türkiye'nin, dış borçlarının yanında, yatırımlar ve yükümlülükler açısından "açıkları" da büyük önem taşıyor. Yurtdışı varlıklar ile yükümlülükler arasındaki farkı gösteren "dış açıkları" da, bir yandan içeride yaratılan katma değerin sermaye eliyle sınırların dışına taşınması, bir yandan da, daha çok içeriye yüksek faiz, aslan kârı pay, torpilli komisyon için gelen sıcak para arasındaki fark oluşturuyor; bu verileri de Merkez Bankası biriktirip, hesaplayıp açıklıyor.

Merkez Bankası'nın Uluslararası Yatırım Pozisyonu (UYP) verilerine göre, bu verilere dayanarak yapılan hesaplamalar, Türkiye'nin dış açıklarının, yılın ilk yedi ayında yaklaşık *"90 milyar dolar artışla 450 milyar dolara"* çıktığını gösteriyor. Bu dönemde Türkiye'nin yurtdışı varlıkları, geçen yılın sonuna göre yalnızca yüzde 2.6 artışla 221 milyar dolara çıkarken, yurtdışı yükümlülükleri yüzde 16.1 artışla 670.9 milyar dolara yükseldi.

Böylece, Türkiye'nin yurtdışı varlıkları ile yurtdışına olan yükümlülüklerinin farkı olarak tanımlanan net dış açıkları geçen yılın sonundaki 362.3 milyar dolardan, Temmuz sonunda 449.9 milyar dolara fırladı. İşin ayrıntılarına bakacak olursak, bu dönemde;

- rezerv varlıklar yüzde 1.3 artışla 107.6 milyar dolara, diğer yatırımlar kalemi yüzde 3.8 artışla 71.1 milyar dolara,

- bankaların döviz ve lira cinsinden efektif ve mevduatları da yüzde 3.0 artışla 30.9 milyar dolara yükseldi.

Buna karşılık, aynı dönemde yükümlülükler alt kalemlerinden,

- doğrudan yatırımlar piyasa değeri ile döviz kurlarındaki değişimlerin de etkisiyle yüzde 30.8 artışla 185.3 milyar dolara,

- portföy yatırımları yüzde 22.5 artarak 175.1 milyar dolara çıktı.

Burada bir önemli kalemi de, yaygın olarak da *"sıcak para"* olarak bilinen *"portföy yatırımları"* oluşturuyor. Bu portföy yatırımlarını oluşturan,

- yurtdışı yerleşiklerin hisse senedi stoku tam tamına yüzde 47.8 artışla 52.5 milyar dolara,

- yurtdışı yerleşiklerin mülkiyetindeki devlet iç borçlanma senedi stoku da yüzde 24.4 artışla 33.3 milyar dolara yükseldi.

- Hazine'nin, yurtiçi yerleşiklerce alınan tahvil stoku düşüldükten sonraki tahvil stoku da yüzde 8.2 artışla 41.8 milyar dolara yükseldi.

- Aynı dönemde, diğer yatırımlar yüzde 5.9 artarak 310.5 milyar dolara çıktı.

- Buna karşılık, yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarının Merkez Bankası'ndaki kredi mektuplu döviz tevdiat hesapları 2016 yıl sonuna göre yüzde 3.8 azalışla 0.8 milyar dolara düştü.

TC vatandaşı olmayan ve *"yurtdışı yerleşikler"* diye tanımlanan yabancı yatırımcıların Türkiye'deki bankalardaki;

- döviz mevduatı yüzde 6.6 artışla 32.5 milyar dolara,

- TL mevduatı yüzde 6.1 artarak 12.9 milyar dolara çıktı.

Aynı dönemler itibarıyla bankaların toplam kredi stoku ise yüzde 0.1 artışla 87.6 milyar dolara, diğer sektörlerin toplam kredi stoku yüzde 6.7 artışla 106.6 milyar dolara yükseldi.

Hazine ve özel sektör bu kadar çok borçlanınca da olanlar oldu ve "14 yıllık rekor" kırıldı…!

Bir başka deyişle, Türkiye'nin brüt dış borç stoku, bu yılın ikinci çeyreğinde 20 milyar dolardan da fazla artarak, 2003 yılından bu yana ilk kez milli gelirin yarısını aştı.

Elbette yine Hazine Müsteşarlığı'nın verilerine göre, Türkiye'nin brüt dış borç stoku, 30 Haziran itibarıyla, Mart sonundaki 412 milyar dolardan 432.4 milyar dolara çıktı.

Böylece, Mart sonunda yüzde 48.6 olan dış borçlar stokunun milli gelire oranı, milli gelirin yarısını da aşarak yüzde ise 51.8 düzeyine tırmandı.

Aynı tarihte, Türkiye'nin net dış borç stoku da, 267 milyar dolardan 283.1 milyar dolara yükseldi ve net dış borç stokunun milli gelire oranı yüzde 31.5 düzeyinden yüzde 33.9 düzeyine yükseldi. Bundan önceki, borçların milli gelirin yarısını geçtiği dönemde, tam da AKP'nin iktidarı aldığı 2003 yılının ikinci çeyrek sonundaydı.

Türkiye'nin 2003 yılı ikinci çeyrek sonunda 135 milyar dolar olan toplam dış borçlarının milli gelire oranı yüzde 52.4 düzeyindeydi. AKP bu dönem içinde, dış borçları yaklaşık 300 milyar dolar ya da, yüzde 220 gibi büyük bir oranda artırdı.

Artırdı da ne oldu?

Sıfıra sıfır elde var sıfır; dış borçlar o zamanda milli gelirin yarısından fazlaydı, şimdi de dış borçlar Türkiye'nin toplam milli gelirinin yarısından fazla.

Yediden yetmişyediye herkesi borç batağı içine sürükleyen bu politikaları, içeriye kaynak akışını sürdürsünler diye küresel sermaye için yapan hükümet, ne yapsa yaranamıyor aynı zamanda. Küresel ekonominin baş temsilcisi IMF, dönüp dolaşıp, Türkiye'nin "dış dengelerindeki kırılganlık"tan söz ediyor.

"Azalan iş dünyası güveni"nin de altını sık sık çizen Fon, bu güvensizliğin oluşturduğu ters rüzgarların yatırımlar üzerinde daha da baskı yaratacağı uyarısında bulunuyor.

IMF, Türk Lirası'nda değer kaybı ve parasal gevşemenin devam edecek etkilerine bağlı olarak enflasyonist baskıların yüksek kalmalarının beklendiğini vurgularken, "büyük negatif net uluslararası yatırım pozisyonu" ya da "dış açıklar" ve buna bağlı olarak "yüksek miktarlı dış finansman ihtiyacı" dikkate alındığında Türkiye'nin piyasa güvenindeki ani değişikliklere karşı kırılgan olduğunu, temcit pilavı gibi yinelemekten hiç bir zaman geri durmuyor.

IMF ayrıca, Türkiye'de "yapısal reformların özel sektör tasarruf oranını artırmaya ve yatırım ortamını iyileştirmeye odaklanması gerektiğini" bıkıp usanmadan Türkiye'de hükümetin ve ekonomi yönetiminin başına kakıyor.

Peki nedir bu *"yapısal reformların özel sektör tasarruf oranını artırmaya ve yatırım ortamını iyileştirmeye odaklanması gereği"?*

Özetle söylemek gerekirse, *"şirketlerden, bankalardan vs. daha az vergi alın, onlara daha çok teşvik verin, bütün bunları finanse edebilmek için de vergileri artırın ve ayrı yeni vergiler salın ve 'reel ücretleri' düşürecek tedbirleri hiç elden bırakmayın ve elbette sendikaların başlarını kaldırmalarına "asla izin vermeyin."*

Peki, bu konularda Türkiye IMF'nin gözünde ne kadar başarılı?

Öğrencilerinin başarıdan başarıya koşmasını çok isteyen ve bu nedenle onların ensesinden düşmeyen, sürekli nefesini enselerinde hissettiren hırslı bir hoca gibi, bir yandan Türkiye'ye *"aferin"* notları verirken, sürekli *"şu konulara daha çok çalış, şu konuları hiç ihmal etme, şu konulardan sözlü yapıcam, çok iyi çalış..."* diye haşlamayı da ihmal etmiyor.

Ya karne?

Aslında, IMF'in bitmez tükenmez isteklerini yerine getiremiyor görünse de, Türkiye'nin IMF'nin gözüne girecek epey başarıları da yok değil.

Örneğin TÜİK'in gelir dağılımı verilerine baktığımızda bu başarıyı görmek

mümkün. Gelir dağılımı konusunda açık bir talebi bulunmasa da, IMF'nin pek de beğeneceği tabloyu görmek olanaklı: **Nüfusun en yoksul yüzde 5'lik grubu toplam gelirden ancak yüzde 0.9 pay alabilirken, en zengin yüzde 5'lik grubun payı ise yüzde 21.4 düzeyinde. Bir başka deyişle, en alttaki yüzde 5'lik grubun eline yüzde 1.0 dahi geçemezken, en üstteki yüzde 5'lik grup, toplam gelirin beşte birden dahi fazlasını alıyor. Hatta, bu grup toplam gelirin beşte birini alıyor ve üzerine de, en altta kalanların payının birbuçuk katını da *"ilaveten cebe indiriyor."***

Daha da açacak olursak, en yoksul yüzde 5'lik grup 1 lira harcarken, en zengin yüzde 5'lik grubun harcaması 23.8 lirayı buluyor; kabaca 1'e 24'lük bir dengesizlik bulunuyor. Nüfusun en zengin yüzde 5'inin gelirden yüzde 21.4 oranında pay alırken, bu kadar payı alttan yukarıya doğru gelerek, ne kadar bir nüfus payının aldığına bakacak olursak ne görüyoruz? Elbette pek de küçük değil; tam da nüfusun yarısı. Yani, **nüfusun yüzde 50 ile yarısı, toplam gelirden ancak en zengin yüzde 5'in aldığı kadar pay alabiliyor.** En zengin yüzde 5'in, nüfusun gelir düzeyine göre sıralı görece en yoksul yüzde 50'sininki kadar gelir sahibi olması kesinlikle gelir dağılımının ne denli çarpık olduğunu ağır bir şekilde ortaya koyuyor. Buna bir de değişik bir açıdan bakacak olursak: **Nüfusun dörtte üçü gelirin yaklaşık yarısına sahip durumda.** Demek ki nüfusun kalan dörtte biri de gelirin diğer yarısına sahip bulunuyor. Bir başka ifadeyle, toplam nüfusu 100 kişi ve toplam geliri de 1,000 lira olarak kabul edecek olursak; 75 kişi 500 lirayı bölüşmek zorunda; 25 kişi ise yine aynı miktarı, 500 lirayı harcama olanağına sahip bulunuyor. Dolayısıyla 75 kişinin her birine yaklaşık 7 lira, 25 kişinin her birine ise 20 lira düşüyor.

Şunu da kesinlikle ve kesinlikle unutmayalım:

Tüm bu dağılım hesabına katılan gelir, kayıtlı olan geliri temsil ediyor. Yani, işçisinden patronuna, sanayicisinden bankacısına, aracısından, perakendecisine, aklınıza kim gelirse gelsin, gelirden aldığı pay, kayıtlara geçmiş olan gelirden alınan paydır.

Bir başka deyişle, gelir dağılımı gibi hesaplamalarda esas alınanlar; beyan edilen, gizlenmeyen, bilinen, yani yasal gelirlerdir. **İllegal kazançtan, kara paradan bu tür hesaplamalara bir kuruş bile girmez.**

Bunu neden söylüyorum?

Çünkü, bu tür kazançlar da hesaba katıldığında çok açık ki gelir uçurumu akıl almaz bir şekilde büyüyecektir.

Böyle bir durumda uçurum neden büyüyecek?

Çünkü, söz konusu kayıt dışı gelirler, ancak ve ancak üst gelir grupları tarafından elde edilebilen gelirlerdir. **Siz hiç bir işçinin, kara para geliri olabileceğini düşünüyor musunuz?**

Çalışanlarda kayıt dışı gelir ancak ve ancak, kayıt dışı çalıştırıldıkları zaman söz konusudur.

Aslında bu da az değildir; TÜİK verilerine göre, **kayıt dışı çalıştırılanların oranı aydan aya değişmekle birlikte yüzde 33-34 dolayındadır.**

Kısacası, **her üç çalışandan biri, "kayıt dışı" çalıştırılıyor.**

O zaman, *"İşte bak kayıt dışı gelir sahibi işçi de var..."* diyenleriniz olabilir.

Doğru.

Ancak, maalesef bu durum da uçurumu derinleştiren bir unsurdur; çünkü, kayıt dışı çalıştırmak demek, resmi asgari ücretin de altında bir ücret ile çalıştırmak demektir.

Tüm bunları bir yana koyup, önümüzdeki tabloya baktığımızda, gerçekte yeni OVP ile gelecek zamlar ve vergi artışlarının, bu tabloyu daha da bozacak nitelikte unsurlar olduğunu açık bir şekilde görürüz. *"OVP'nin orta yeri harçtan vergiye zam yağmuru"* olduğu kadar, gelir dağılımındaki uçurumu derinleştirecek şiddette bir kasırga biriktirdiği de açıktır.

(*) Tam da 2018 yerel ve 2019 cumhurbaşkanlığı seçimleri öncesi gelen yoğun tepkiler üzerine, 13 Ekim günü toplanan TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda görüşülen 130 maddelik torba tasarıda, ücretliler için gelir vergisinin üçüncü dilimine vergi oranını yüzde 30'a çıkaran madde metinden çıkarıldı. AKP'lilerin önerisiyle, Motorlu Taşıtlar Vergisi'ndeki yüzde 40 artış da, 1,300 cc araçlar için yeniden değerleme oranı olan yüzde 15'in uygulanmasına 1,300 cc üzeri araçlar için ise yüzde 25 artış öngörüldü. Elbette, bu geri adımlar, OVP ile gelen zam yağmurunu dindirmiş değil; birçok vergi ve harç için öngörülen tüm artışlar yerini ve oranlarını korudu.

KISA EKONOMİ... KISA KISA EKONOMİ... KISA KISA EKONOMİ... KISA

İşsizlik Düşmüyor

• TÜİK verilerine göre dar tanımlı ve mevsimsel etkilerden arındırılmış işsizlik oranı yüzde 11,2 olarak gerçekleşti. Mevsimsel etkilerden arındırılmış işsiz sayısı ise 3 milyon 558'e yükseldi.

• TÜİK'e göre istihdamda son bir yılda 1 milyon 122 bin kişilik bir artış yaşandı ancak bu artışın büyük bölümü stajyer, çırak ve kursiyerlerden oluşmaktadır. TÜİK istatistikleri istihdamda yaşanan artışın gerçek nedenlerini ortaya koymamaktadır.

• SGK verilerine bakıldığında istihdamda yaşanan artışın gerçek yüzü ortaya çıkmaktadır.

• SGK verilerine göre çırak, stajyer ve kursiyer sayısında son bir yılda (Haziran 2016-Haziran 2017) 1 milyon 304 bin artarken, zorunlu sigortalı sayısında (4/a) ise 265 bin kişilik azalma yaşandı.

• İstihdam teşviklerini izleyebileceğimiz İŞKUR verilerine göre 2017 Ocak-Eylül döneminde İŞKUR tarafından işe yerleştirilenlerin sayısı 792 bin oldu. Bu sayı geçen yılın aynı dönemine göre 222 bin kişi artış gösterdi. İŞKUR'un işe yerleştirme oranı (performansı ise) düştü.

• Geniş tanımlı işsiz sayısı 6,1 milyon, geniş tanımlı işsizlik oranı ise yüzde 17,7 olarak gerçekleşti.

• Kadın işsizliği 0,6 puan artarak 14,6'ya yükseldi.

• Genç kadın işsizlik oranı bir önceki yılın temmuz ayına göre 2,9 puan artarak yüzde 27,5'e yükseldi.

• En hızlı artan işsizlik türü ise tarım dışı genç kadın işsizliği oldu. Tarım dışı genç kadın işsizliği 4,7 puan artarak 36,3'3 yükseldi

• Temmuz 2017 döneminde mevsimsellikten arındırılmış genç (15-24 yaş arası) işsizliği bir önceki yılın aynı dönemine göre 1,4 puan artarak yüzde 21,7'ye yükseldi.

• Ne istihdam ne de eğitimde olan gençlerin oranı (NEET) 26,7'ye yükseldi.

Yukarıdaki veriler DİSK-AR'ın son araştırmasından alınan veriler. Düzenli olarak istihdam raporu yayınlayan **DİSK Araştırma Birimi** istihdam artışı olarak sunulan tablonun gerçeği yansıtmadığını bir kez daha ortaya koyuyor. Raporda, "İstihdam artışı, işgücü piyasasında ucuz ve örgütsüz emek olarak kullanılan, çırak, stajyer ve kursiyerlerin omuzlarında yükselmektedir" denildi.

Çalışma hayatının en kırılgan ve korumasız katmanını oluşturan çırak, stajyer ve kursiyer sayısı artırılmak suretiyle istihdam artışı sağlandığını ortaya koyan raporda cumhurbaşkanı ve başbakanın "istihdam Seferberliği"nin içinin nasıl boş olduğu da görülüyor.

Şubat 2017'den itibaren uygulamaya konan tedbirlerin işe yaramadığı ve istihdamda sağlandığı söylenen milyonluk artışın yapay, eğreti ve hayali olduğu ortaya çıkmaya başladı. Sigortalı çalışan sayısında azalma var ve işsizlik sorunu devam ediyor. Büyüme rakamlarının %5'in üzerinde olduğu iddia edilse de işsizlik azalmıyor, hatta istihdam sorunu kalıcılaşıyor.

Türkiye Orta Vadeli Program özeti: İşsizlik sürecek vergiler artacak

Hükümet, 2018-2020 yıllarını kapsayan 3 yıllık Yeni Orta Vadeli Programı açıkladı. Program bir yandan yüzde 5'in üzerinde büyüme iddiasında bulunurken diğer yandan da işsizliğin düşürülemeyeceğini itiraf etti. Açıklanan programa göre işsizlik çift hane olmayı sürdürecek. Programda işsizlik oranının bu yıl yüzde 10,8, gelecek yıl yüzde 10,5, 2019'da yüzde 9,9 ve 2020'de yüzde 9,6 olacağı tahmin edildi.

Sadece işsizlik değil diğer verilerde de ciddi tutarsızlıkların olduğu raporun ayrıntılı incelenmesiyle görülebilmekte. Bütçe için yol gösterici olan bu rapor aslında 2018 yılı bütçesinin işçi sınıfı ve tüm emekçilere yeni yükler getireceğini, beklenen büyümenin gerçekleşemeyeceğini, vergi artışına rağmen bütçe açığının süreceğini, enflasyon ve döviz kurlarında ciddi yükselişlerin bizi beklediğini tüm çıplaklığıyla gösteriyor. Sağlıksız bir politik iklimin sağlıksız bir ekonomiyi doğurduğu gibi, bir kriz ekonomisinin de siyaseti giderek ciddi sorunlara sürükleyeceği bir gerçekliktir. İktisadi alanın bu denli kriz ortamında ve uzun süreli kalması siyasi ve toplumsal alanı giderek daha fazla şiddet ve baskı girdabına sürükleyecekt

Dış ticaret açığı büyüyor, dış ticaret açığı yüzde 85 arttı

Dış ticaret açığı, Ağustostaki yüzde 22,8'lik artışın ardından, Eylülde yüzde 85,2 ile büyük bir sıçrama yaptı. Gümrük ve Ticaret Bakanlığının öncü verilerine göre dış ticaret açığı Eylülde geçen yılın aynı ayına göre yüzde 85,2 artarak 8,14 milyar dolara tırmandı.

Yüksek büyüme için katlanılan maliyetler de hızla yükseliyor. Döviz yükümlülüklerini çok fazla olduğu bir süreçte cari işlem açıkları dış ticaret açığına bağlı olarak yükseliyor. Döviz piyasalarının sürekli yukarı eğilimli olması şimdilik iç piyasalardan çok ABD ve küresel piyasalardaki gelişmelere bağlı ortaya çıksa da, cari açık ve dış borç servisinin etkisiyle önümüzdeki dönem kur artışları hızlanabilir. Merkez Bankası rezervleri aracılığıyla ve bankalara yaptığı baskıyla kuru kontrol altında tutmaya çalışsa bile, bunun nafile bir çaba olduğu kısa sürede anlaşılacaktır. Kaldı ki; FED önümüzdeki dönem faiz artışı ve bilanço küçülmesi yönünde yapacağı hamlelerle kırılgan piyasalardaki finansal sıkıntının artmasına neden olacaktır. Kırılgan beşli denen ülkelerin başında gelen ve pozisyon açığı yüksek olan Türkiye'nin küresel dalgalanmaya en hazırlıksız ülke olduğu da bir gerçeklik. Seçime kadar idare edelim taktiği seçim sonrası büyük bir tufanı göze alıyor. Bu da rejimin giderek daha baskıcı bir hale sürükleneceğinin en belirgin işaretidir.

Hazine iç borçlanma programını açıkladı

Hazine, Ekim-Aralık 2017 döneminde 20,3 milyar liralık iç borç servisine karşılık 29,4 milyar liralık iç borçlanmaya gidecek. Hazine Müsteşarlığının Ekim-Aralık 2017 dönemine ilişkin iç borçlanma stratejisine göre, Ekimde 13,6 milyar liralık iç borç servisine karşılık 19,7 milyar liralık, Kasımda 4,3 milyar liralık iç borç servisine karşılık 6,2 milyar liralık, aralıkta ise 2,4 milyar liralık iç borç servisine karşılık 3,5 milyar lira iç borçlanma yapılması öngörülüyor.

Hazine 2017 borçlanma programı 2017 tahminlerinin fazlasıyla aşmış durumda. Bütçe nakit açığı 31 milyar civarında beklenirken borçlanmanın yasal sınırları aşarak bunun nerdeyse iki katına ulaşması iktidarın hazine eliyle aşırı fonlama yaptığını ve bunu da yasadışı olarak gerçekleştirdiğini söyleyebiliriz. Ağustos sonunda net borçlanma yani borçlanma limiti tutarı 55, 6 milyar TL'ye ulaşmıştır. Bu miktar Temmuz ayında 47,7 milyar TL idi. Yani Temmuz ayında 47,5 milyar TL'lik net borçlanma limiti aşılmıştı. Bunun Bakan onayıyla artırılabilecek üst tutarı olan yüzde 5 fazlası 49,9 milyar TL de Ağustos ayı içinde aşılmış olduğu görülüyor. Bakanlar Kurulu Kararı ile çıkılabilecek azami limit 52,4 milyar TL olduğu halde Ağustos sonunda ulaşılan net borçlanma tutarı yukarıda değindiğim gibi 55,6 milyar TL olmuş. Bakanlar Kurulu'nun yürürlük tarihi 22 Eylül 2017 olduğuna göre 2,5 milyar TL'lik kısım Bakanlar Kurulu kararı olmaksızın borçlanılmış bulunuyor. Bunun üzerindeki miktar olan 3,2 milyar TL yasa dışı borçlanılmış bulunuyor. Bu yasadışılığı aşmak ve ilave borçlanabilmek için Torba Yasa denen yöntemle Hazineye ilave borçlanma hakı tanınmıştır. Bu hak tanınırken Hazineye Varlık Fonuna parasal destek sağlayacağını hükmü de araya sıkıştırılmıştır. Hazine, Varlık Fonu'nun sahibi ya da ortağı değil. Buna karşılık Hazine'ye ait bazı mallar ve bazı işletmeler Hazine'den alınıp Varlık Fonu'na konuldu. Buraya kadar yapılan uygulama zaten doğru değildi. Şimdi bir adım daha atılarak Hazine'nin, kendisine ait olmayan bir kuruma parasal finansman desteği (borç değil) sağlaması hükme bağlanıyor. Varlık Fonu, kendisine devredilen malı, mülkü, işletmeyi işletip para kazanıp da Hazine'ye destek olacağına Hazine'den destek alacak. Orta Vadeli Program özeti: İşsizlik sürecek, vergiler artacak.

Halka ek vergi, Saray'a para yağıyor

Sayıştay raporu, Cumhurbaşkanlığı ve 'Saray'a akıtılan parayı gözler önüne serdi. Rapora göre Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın maaşı 2016 yılında 43 bin 750 TL'den, 49 bin 250 TL'ye çıktı. Erdoğan, 2017 bütçesine göre ise 53 bin 300 TL aylık alıyor. Saray'ın "örtülü ödeneği" olarak bilinen ve 2015 yılında 150 milyon TL olan "Gizli Hizmet Gideri" kalemi 2016 raporunda gizlendi. İki seçimin yapıldığı 2015 yılında Cumhurbaşkanlığı personelinin yurt içi ve yurt dışı seyahatlerinde yolluk gideri için harcanan 9 milyon 995 bin 495 TL, sandık kurulmayan 2016 yılı için 10 milyon 231 bin 758 TL'ye çıktı.

***Politika* / İşçi-Sendika Komisyonu**

(Kaynak olarak; TÜİK raporları, Sosyal Güvenlik, Çalışma ve Ekonomi Bakanlıklarının açıklamaları, HDP Ekonomi Komisyonu, DİSK açıklamaları, Genel-İş ve Birleşik Metal-İş ARGE verileri kullanılmıştır.)

Türk Klu Klux Klan'ı Fethiye'de

❑ Murat CEYİŞAKAR

Herkesin önünde güvenlik güçlerince gözaltına alınan beş işçinin çıplak cesedleri Fethiye'de bir yol kenarında bulundu. İşçilerin elleri arkadan kelepçeli ve çıplaktılar...

Değişik yerlerindeki yaralardan ve darplardan sıcak bedenlerine soğuk sular dökülerek işkence yapıldığı ve öldürüldüğü ihtimalini akla getiriyor. Tabii ki kesin sonuç işçilerin cenazelerine otopsi yapılırsa belli olabilecek; olayı soruşturan savcılığın otopsi talebinde bulunup bulunmadığını da bilmiyoruz. Cenazeleri teşhis eden avukat Günfer Karadeniz ve işçi aileleri, cenazelerin bedenlerindeki ağır darp izlerinden bahsediyor, Fethiye emniyetinin hücrelerinde ağızlarından kan gelen, vücudunun farklı noktalarında darp izleri bulunan yedi kişiden daha bahsediliyor... Avukat Günfer Karadeniz'in basındaki beyanatlarından işkence gören diğer sanıklarla görüşme talebinin kabul edilmediğini de öğreniyoruz.

Fethiye'de asfalta dökülüp sergilenen işçi bedenlerinden bir kez daha şunu çıkarıyoruz ki, bu topraklar üzerinde kurulmuş hiçbir devlet; tebasına, vatandaşlarına, yurttaşlarına insanca bir yaşamı, asgari bir adaleti ve güvenli bir hayatı hak olarak görmedi ve görmeyecek...

Fethiye'de asfalta dökülüp sergilenen işçi bedenlerinden bir kez daha şunu anlıyoruz ki, bu topraklar sadece egemenlerin egemenliklerinin, saltanatının ve sınıf çıkarlarının vahşi ordularla ve güvenlik teşkilatlarıyla en barbarca korunduğu devletlerin, zorbalığın başka adlarla tekrarlanan biçimlerinden ibarettir.

Bu topraklarda zorbalığı ve sömürüyü birbirlerine miras olarak bırakagelen egemen sınıflar daha yakın bir geçmişte 15.yy'da, *"Yarin yanağından gayrı her yerde her şeyde hep beraber"* diyen **Bedrettin**'in işkenceyle öldürülmüş çıplak bedenini Serez çarşısında sergilediler *"ibreti alem"* için...

Fethiye'de yola atılmış çıplak işçi bedenleri üzerinde, açıklama yapan sırıtık hükümet sözcülerinin *"bunlar PKK'lı ve çatışmada vuruldular"* yalanını doğrulayacak hiçbir iz bulunmazken işçi bedenlerinin

Fethiye'de AKP'li bir müteahhite ait bir inşaatta çalışan işçilere ait olduğu ve birikmiş ücretlerini vermek istemeyen AKP'li patronca polise, *"bunlar PKK'lı"* diye ihbar edilen Kürt inşaat işçileri olduklarına dair kuvvetli emareler vardır...

Kürt işçiler hiçbir sosyal güvenceleri ve iş sözleşmeleri olmadan Türkiye'nin her yerinde olduğu gibi Fethiye'de bir müteahhitin inşaatında çalışıyorlar... Sezon sonunda birikmiş alacaklarını almak üzere patrona başvurduklarında patron parayı vermemek için işçileri polise ihbar ediyor işçiler herkesin gözü önünde gözaltına alınıyor... sonrası malum.

Fethiye, 1915'ten itibaren bütün köylerinde ve kasabalarında soykırım yaşanmış Ege kasabalarından biridir. Yüzlerce Rum köyü hem İttihad ve Terakki, hem de Cumhuriyet rejimlerinde basılıp yağmalanan Rum ailelerinin acı hikayeleriyle doludur. Rumlara ait evler basılmış, altınlar subaylar arasında paylaşılırken, öldürülenlerin kap kacağı davul zurna eşliğinde Müslüman Türklere ganimet olarak dağıtılmıştır. Türk tarihinin en ünlü efeleri Anadolu Rumlarının tarihinde en zalim yağmacılar olarak geçer. Kendisi gibi olmayanı, farklı dinsel ya da etnik özelliklere sahip insanları katletmek, sürmek, evini barkını yağmalamak Anadolu'da uydurulmuş Türk Milliyetçiliği'nin ve Fetihçi-Ganimetçi İslam'ın permanent bir geleneğidir. Hem sağa hem sola bulaşmış Türk ırkçılığının kökenleri Anadolu'nun yağmalanması ve gayri-müslimlerin servetlerine el konması hareketidir. Türk solundaki ırkçılığın başını bu yağmayı gerçekleştiren Kemalist milislerin torunları çeker. Hiçbir şey rastlantıların eseri değildir.

İslamsa bu yağma ve talan hareketinin gözboyacılığında kullanılan etkileyici bir makyajdır. Bütün fetvalar bu yağmayı meşrulaştırmak için verilir, bunun için binlerce hadis uydurulur.

Şimdi Fethiye'de asfalta dökülmüş bu insan cesetleri, aynı kanlı ittifakın yani Ergenekon-İslamcı ittifakının bir beyaz patronun AKP'li bir müteahhitin Kürt işçilere ödemesi gereken bir paranın ödenmemesini sağlamak üzere harekete geçmiş ve cinayet işlemiş bir çetenin eseridir. Fethiye'deki Kürt emekçilerin çalınacak kabı kacağı yoktu, yağmalanacak evleri de yoktu; çalınacak tek şeyleri vardı emekleri, onu da sonuna kadar sömürüp ellerini arkadan bağlayarak infaz ettiler. Bir beyaz patronun bir ihbarı ile insanların suçlu ilan edilmesi ve yargılanmadan infaz edilmesi Cumhuriyet hukukunun ders kitaplarına girecek, saygıdeğer örnekleriyle doludur.

Katillerin siyah kar maskesi takması bir şeyi değiştirmez, ortaya çıkan düne kadar rekabet halinde birbirlerini tutuklayan, komplolar kuran, derin devletin iki ayağı Ergenekon ve İslamcı faşistler, karanlık odalarda kotarılan beyaz kukuletalı Türk Ku Klux Klan'ıdır, faşist Ku Klux Klan taktikleriyle Kürt emekçileri öldürüp cesetlerini sokağa atmaya başlamışlardır. Bu yeni ve üzerinde dikkatle durulması gereken bir durumdur. Ve daha kanlı katliamların habercisidir.

Fethiye'de işkence edip öldürülen ve bir sokağa atılan işçilerin bedenlerinin çıplaklığı esasında o emekçilerin değil ama 96 yıllık Cumhuriyetin en barbar en kirli ittifakının Türkçü İslamcı ittifakının çıplaklığıdır. Zaman zaman kavga etseler de zaman zaman birbirlerine tuzaklar kursalar da; bu ittifakın rengi bazen Kemalizmi bazen siyasal İslamcılığı daha görünür kılsa da, Kürt halkının özgürlük talepleri konusunda ikircimsiz biraraya geliyorlar ve askeriyle polisiyle, jandarmasıyla, müteahhitiyle, geceleri beyaz kukuletalarını takıp yargısız infazlar yapıyorlar gün ağardığında tekrar normal işlerinin başına dönüyorlar...

Bu gün Kürt özgürlük hareketinin sömürüye, baskıya karşı yükselttiği hareketi kanla boğmaya çalışanların, yarın yükselecek işçi sınıfı hareketine karşı da aynı barbarca ittifakı kuracaklarından kimsenin kuşkusu olmasın.

İşten çıkarılan cam işçilerinin Lüleburgaz'dan İstanbul'a yürüyüşü başladı

Şişecam Grubu'na bağlı Kırklareli Cam Fabrikası'ndan 4 Ekim tarihinde "istihdam fazlalığı" gerekçe gösterilerek işten atılan 90 işçi, Lüleburgaz'dan Tuzla'daki Şişecam Genel Müdürlüğü'ne doğru yürüyüşe başladı.

İşçiler, aileleri ve desteğe gelenler Lüleburgaz Belediyesi önünde 20 Ekim sabah saatlerinde bir araya geldi. Sloganlar ve alkışlarla direniş yerinde bekleyen işçiler polisin tehditleriyle karşılaştı.

Polis, sadece ailelere ve işçilere Lüleburgaz çıkışına kadar izin vereceklerini söyleyerek eyleme yönelik dayatmalarda bulundu. Tehditlere rağmen yürüyüş başladı.

Yürüyüş yolu boyunca çeşitli durak noktalarında dayanışma eylemleri yapılacağı bilgisi verildi.

Politika Gazetesi Trakya Temsilciliği

Tarifi ve Reçetesi Olmayan

❑ Kemal ATAKAN

Ülkede ve dışarıda yaşadığımız siyasi gelişmeler hiç bir kalıba sığmıyor. Başlıklar halinde gözden geçirelim.

Çelişkiler Yumağı

Fethullah Gülen Cemaati (FGC) Meselesi: FGC'nin ABD ve uluslararası emperyalist merkezler ile olan sıkı bağları sayesinde AKP'nin kuruluşu konusunda vize alan ve aynı güçlerin sayesinde iktidar yolu açılan RTE ve partisi AKP nasıl oldu da bir anda FGC'ni terörist ilan etti? FGC hakkında toz kondurmayan, okullarına yurt içi ve dışında TC devleti desteği sağlayan, resmi kurum ve kuruluşlara yerleşmesine, TC'nin tüm bilişim ve güvenlik damarlarını teslim almasına yardımcı olan, vekil, vali, emniyet müdürleri, hakim ve savcıları FGC kadrolarından atayan bir RTE ve AKP neden böyle çark etti?

Ergenekon ve Balyoz Davaları Meselesi: Ergenekon ve Balyozun *"savcısıyım"* söyleminden, üçer-dörder kez ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası alan paşaları beraat ettiren, Harp Akademileri dönem açılış töreninde *"aldatıldım özür dilerim"* deme zorunluluğu neden oluştu?

Kürt Ulusal Sorunu Meselesi: *"Bu ülkede Kürt meselesi vardır", "Ben de Türk değilim Gürcüyüm, eşim Arap. Bu ülkede her millet kendi benliğini ve kültürünü yaşayabilmelidir, Türkiyelilik bir üst kimlik olarak Anayasa'da tarif edilmelidir"* v.b. söylemlerden, *"Bu ülkede Kürt sorunu yoktur, Kürt kardeşlerimin de Türk kardeşlerim kadar sorunu vardır", "Tek millet, tek dil, tek bayrak"* söylemine nasıl ve neden gelindi?

Alevi Toplumunun Eşit Hakları Meselesi: *"Dersim Katliamından dolayı Alevi kardeşlerimden özür diliyorum"*dan, *"Cemevi, memevi olmaz, herkes camiiye gitsin"* fikrine nasıl dönüşüldü?

Suriye Meselesi: *"Kardeşim Esat ile anlaştık, TC ile Suriye hükümetleri Bakanlar Kurulu toplantılarını ortak yapmaya başlayacağız"*dan, *"Allahın izniyle Katil Eset'e gereken dersi verip Şam'da Emevi Camiinde cuma namazımızı kılacağız"* değişikliğine nasıl gelindi?

Rusya Meselesi: 24 Kasım 2015 tarihinde Rus jeti, TSK jetleri tarafından vurulup düşürülüyor. *"Bugün olsa aynı şeyi yine yaparız"* deniyor. Sonra ne oluyor da Rusya en dost ülke oluyor ve S400 roket sistemleri alım anlaşmaları yapılıyor?

Harp Akademileri dönem açılış töreninde konuşan Erdoğan, "aldatıldım özür dilerim" dedi.

Güney Kürdistan Meselesi: Kasım 2016'da Diyarbakır'da Mesut Barzani ile kol kola halkı selamlayan ve *"İKBY başkanı değerli kardeşim Barzani'ye Erbil'den geldikleri ve heyecanımızı paylaştıkları için milletim adına teşekkürlerimi iletiyorum"*dan *"Terörist Barzani dersini alacak"* açıklamalarına nasıl geçildi?

Bu ve benzeri soruların daha birçoğunu alt alta sıralayabiliriz... Hele bir de 15 Temmuz 2016 tarihi var ki, ona değme gitsin... Ayrı bir yazının konusu olarak kenara ayıralım.

Bunların tümü Türkiye Cumhuriyeti devletinin temel kodları ile ilgili meselelerdir. Konjonktürel, günü kurtarmak için uygulanan sonra da geri çark edilen ve tersi uygulamaya sokulan politikalar değildir.

Bugüne Nasıl Geldik?

ABD emperyalizmi Kuzey Afrika, Balkanlar, Ortadoğu ve Kafkaslar ile ilgili bir genişleme ve önce karıştırıp sınırları yeniden belirleme, daha iyi yönetebilecek koşullar yaratma projesini devreye soktu. Kuveyt işgali, 11 Eylül, 2. Körfez Savaşı, Tunus, Libya, Mısır, Irak, Suriye olayları peşi sıra gelişti. Sovyetlerin dağılmasından sonra Rusya'nın siyasal, ekonomik ve askeri olarak güçlenmesini engellemek, Türkiye'ye Müslüman nüfusun yoğun olduğu bölge ülkelerinde etkin rol biçmek gündeme alındı. FGC'nin niteliksel özellikleri ile RTE'nin niceliksel özellikleri birleştiğinde Türkiye bu rolü oynayabilirdi. Bunun için proje hazırlandı, AKP kuruldu ve toprak yarılıp fışkırırcasına kısa zamanda siyasi bir güç yaratıldı. Bunun finansal koşulları kuşkusuz ki proje sahipleri tarafından sağlandı. Türkiye'nin işbirlikçi tekelci burjuvazisi bu projeyi içinde kimi çelişkiler barındırmasına rağmen baştan itibaren birlikte taşıdı.

RTE ve ekibi bu olanağı fırsata çevirmek için değerlendirdi. Kullanıldığının farkındaydı ve *'onlar beni, ben de onları kullanırım'* politikası izledi. Zaman içinde ortaklarını etkisizleştirerek, hatta arınarak kendi kadrosunu güçlendirmeyi, devlete hakim olmayı hedefledi. Uluslararası alanda da halifeliğini ilan etme amacı yakıştırılmış bir iftira değildi, hala da değil. Halifelik rüyası bir gerçek. Kendileri açısından aksayan, değişen, uzayan süreçler oldu.

RTE ve partisi AKP nasıl oldu da bir anda Fettullah Gülen Cemaati'ni terörist ilan etti?

RTE kendini güçlü hissederek 2011 seçimleri propagandası sürecinde "birinci seçim çıraklık, ikinci seçim kalfalık, bu üçüncü seçim ise ustalık dönemi olacak" söylemiyle niyetini ortaya koyuyordu. O güne kadar FGC ile kurdukları ittifağın dengelerini kendi lehine daha fazla çevirmek istediği anlaşılıyordu. Devlet içindeki statükocu güçler ile sorunu olmayacağını düşünüyordu. Fakat gelişmeler o yönde ilerlemedi. Haziran-Temmuz 2013 aylarında Gezi Direnişi ile sarsılan RTE ve AKP iktidarı, 17/15 Aralık 2013 yolsuzluk operasyonu ile sallanmaya başladı. Hatırlanacağı üzere Gezi Direnişi sırasında RTE ani bir Tunus ziyareti ile ülkeyi terketmiş, direniş durulunca ve anlaşılan değerlendirmeler yapılınca ülkeye dönerek Atatürk Hava Limanında gece yarısı açık hava mitingi düzenlemişti. 17/25 Aralık operasyonu öyle kolay atlatılacak cinsten değildi. Hesaplaşma keskinleşmişti. Taraflar birbirlerini yok etme üzerine planlar geliştirmişlerdi. Hem FGC ile RTE cephesinin arasında sorunlar vardı, ama aynı zamanda AKP içinde ABD, İngiltere ve Almanya yanlısı gruplar arasında sürtüşmeler su yüzüne çıkmaya başlamıştı. Kavga keskinleştikçe sorunlar daha da büyüdü ve zaten 17/25 Aralık operasyonu ile ayan beyan ortaya çıkan çatışma artık kamuoyu önünde icra edilmeye başlandı.

FGC-RTE cephesinde durum bu merkezdeyken, statükocu Kemalist güçler arasında da farklı yaklaşımlar kamuoyu önünde tartışılmaya başlandı. Genellikle emekli paşalar vekaleti ile gelişen tartışma, aralarında ABD/NATO'cu ve Avrasya'cı eğilimlerin keskinleşip ayrıştığına işaret ediyordu. Reel sosyalizmin varlığı döneminde "Avrasyacı" paşalar yoktu. Bu eğilim 90'ların ortasından sonra gelişmeye başladı. Ergenekon/Balyoz operasyonları ve davaları ABD/NATO'nun parmağı olmadan yürütülebilecek bir süreç değildi. Kimse onlara rağmen NATO'nun ikinci büyük ordusunun içine arı kovanına kolunu sokar gibi giremezdi. İkinci Körfez Savaşı öncesi 1 Mart Tezkeresi ile gün yüzüne çıkan tartışma artık ayrışmaya evrilmiş ve ABD olaya müdahale etmek zorunda kalmıştı. Ağırlıkla Avrasyacılar ve ortada

Günler

oynayanlar Ergenekon/Balyoz operasyonları ile tam anlamıyla kızağa çekildi ve enterne edildiler. Ancak aralarındaki tüm farklılıklarına rağmen iki güç de devletin temel gücü olma iddiasındalardı. Bu olgu da onları yer yer bir araya getiriyordu.

RTE, Mart 2015'de Harp Akademileri Komutanlığı'nda yaptığı konuşmada *"Suçluyla suçsuzun, gerçekle yalanın, doğruyla yanlışın aynı torbaya konularak yürütüldüğü bu operasyonlarla, şahsım başta olmak üzere, tüm ülke yanlış yönlendirildi, aldatıldı."* ifadelerini kullandı. Aradan bir ay geçmeden de "Dolmabahçe Mutabakatı" olarak nitelenen PKK ile diyalog sürecinin müzakere aşamasına geçmesi mutabakatı sonlandırıldı. Çok kullanılan ifade ile "masa tek taraflı olarak devrildi". Bu niteliksel değişim Harp Akademileri Komutanlığı konuşmasında kamuoyuna yansıyan mutabakatın ilk ve belki de en önemli adımlarından biriydi. 3-4 kez ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası alan paşaların tümü bunu takip eden süreçte beraat ettirildi. Ve savaş yeniden başladı. Ceylanpınar provokasyonu ile verilen sinyal, 5 Haziran 2015, HDP Diyarbakır seçim mitingi bombalaması, 20 Temmuz 2015 Suruç katliamı, 10 Ekim 2015 Ankara Katliamı ile sürdü. 7 Haziran 2015 seçimlerinde hedeflerine ulaşamayan ve yenilen RTE, bu terör olayları ile 1 Kasım 2015'de seçimleri tekrarlatarak halkın iradesinin aksine yenilgisini telafi etti. 16 Nisan 2017 tarihine kadar da özellikle 15 Temmuz 2016 Darbe senaryosu sonucunda inşa edilen OHAL diktatörlüğü koşullarında yığınları korkuyla sindirerek referandumdan HAYIR çıkmasına rağmen EVET sonucunu ilan ederek yerini koruduğunu zannetti.

RTE'nin bütün bu manevraları 17/25 Aralık 2013 yolsuzluk operasyonu sonrası konumunu korumak için girdiği kirli bir pazarlıktır. Ergenekon/Balyoz ile 17/25 Aralık arasında bir eşitlik sağlanmış ve yeni bir ortak politika temelinde ittifak oluşturulmuştur. Aslında yeni olan hiç bir olgu mevcut değildir. Sadece RTE paşalara biat etmiştir ve TC'nin temel kodlarında uzlaşma sağlanmıştır. Avrasyacı fraksiyon ile NATO'cu fraksiyonun çatışması ondan sonra da sürmüş, Suriye, Rus jetinin vurulması, Güney Kürdistan referandumu ve Kürt sorununun çözümü doğrultusunda birden fazla karşılıklı sataşma ve çatışma yaşanmıştır. Bu çatışmalar ordu içindeki Avrasyacı fraksiyon ile NATO'cu fraksiyon arasında sürmektedir.

Bize göre kozların paylaşım süreci sonuçlanmamıştır ve kısa sürede de sonuçlanmayacaktır. Bu tablo uyarınca da Saray Rejimi'nin 'gel-git' leri, 'zig-zag'ları sürecektir. TC, Rusya ve Çin kozunu ABD ve NATO'ya karşı taviz koparmak için kullanırken, bir yandan da reel politikada ne zaman kimi satacağı ve kime yatacağını kendisinin de bilmediği bir çizgide yürümektedir. Halbuki TC, NATO'dan çıkarak ve başka bir merkeze de yaslanmadan bloksuz, bağlantısız, bağımsız bir dış politika yürütebilir. Ancak, Saray Rejimi böyle bir amacı da önüne koymuyor. Özü itibarıyla ABD/NATO ile bağımlılık ilişkisini sürdürürken bir takım ayrıcalıklar elde etmeye çalışıyor. Bu amacı ise her iki taraf da gördüğü için TC ile top gibi oynuyorlar ve bu da TC'nin dış politikada bugün, dün yaptıklarının 180 derece tersini yapması sonucunu doğuruyor. Yarın bir 45 veya 90 derece daha ileri veya geri gitmesi de, 180 derece geriye dönüş yapması da her zaman için mümkün. Türkiye'de sınıfsal anlamda toplumsal köklü değişiklikler olmadan bugün ABD, NATO ve AB ile yıllardır girilen girift ilişkilerin değişmesi zordur, hatta mümkün değildir. 15 Temmuz 2016 darbe girişimi biraz da bu açıdan değerlendirilmelidir.

Çözüm Ellerimizdedir

Bu koşullarda burjuvazinin ideolojisi ile bugün geniş halk yığınlarının dini ve milli hassasiyetlerini istismar ederek kitle tabanı yaratmış olmak uzun vadeli ve kalıcı bir olgu değildir. İşçi sınıfı, ezilen emekçi halklar ve yoksullar er ya da geç sınıfsal açıdan bilinçlendikçe içine girdikleri girdaptan kurtulacaklardır. Geniş halk yığınlarında bu bilinç değişikliğinin oluşması da yine burjuvazinin sınıfsal, ekonomik ve politik uygulamalarının sonucunda olacaktır. 'Burjuvazinin kendi mezar kazıcılarını kendileri yaratır' görüşü Komünist Partisi Manifestosu'nda sadece bir temenni değildir, gerçeği yansıtmaktadır.

Kısacası, baştan beri bize "anlamsız" gibi gelen Saray Rejimi'nin farklı temel konularda sürekli tutum değiştirmesi onun gücünden değil zayıflığından ve çaresizliğinden kaynaklanmaktadır. Sorunludur, zayıftır, çaresizdir, ancak henüz sorunlarına yeni ittifaklara girerek çözümler üretebilmektedir. Fakat nesnel olarak uzun vadede bunu sürdürme şansı yoktur. Bunun da farkında olduğu için ülkeyi OHAL ve KHK'lar ile, diktatoryal yöntemlerle yönetmeye çalışıyorlar.

Egemen sınıfların ve onların politik temsilcilerinin bu politikaları ne kadar olumsuz koşullar yaratıyorsa da her kış mevsiminin ardından yaz mevsimi geldiği gibi bu karanlık günleri de özgür, aydınlık günler karşılayacaktır. Bu nesnel bir gerçekliktir. Bugün baskı, terör ve yasaklarla insanlar sindirilmiş durumda olabilirler. Fakat bu sindirilmiş olma hali fırtına öncesi sessizliğe delalet eden bir durgunluk halidir. Bizi ilgilendirmesi gereken olgu, bugünkü durgunluk koşullarında, yarın çelişkiler keskinleştiğinde dışa vuracak olan canlanmaya nasıl hazırlandığımız ile ilgili olmalıdır. Bunun da bir tek yolu var. Nesnel olarak rejim ile çelişki içinde olan en geniş yığınların içinde yaşamak, çalışmak, iletişimde bulunmak, tartışmak, eğitimine destek vermek ve onların dar politik çıkarların ötesinde kendi öz sorunları temelinde bir araya gelmelerini sağlamak. Bu günlük çalışmanın yapılacağı en uygun yerler de işyerleri ve yerleşim alanlarıdır. Yani fabrikalar, tersaneler, madenler, havaalanları, limanlar, demiryolları, atölyeler, bürolar, işletmeler, semtler, mahalleler, köyler ve sokaklar. Ekonomik ve sosyal sorunlar temelinde her yere özgün yaratıcı modeller geliştirerek yığınların örgütlenmesini sağlamak.

Evet savaşa karşı çıkalım, askerlerin, özgürleşmiş gençlerimizin çatışarak ölmelerini dert edinelim, köylerin, kentlerin yakılıp yıkılmasına, sivillerin katledilmesine karşı sesimizi yükseltelim. Özellikle bu olgulardan doğrudan etkilenen yurttaşlarımız arasında bu konuları gündem yapalım. Ama bunu yaparken bu sorunları doğrudan yaşamayan yurttaşlarımızı da sosyal, ekonomik, politik özgün sorunları temelinde bir araya getirmenin, haklarına sahip çıkmalarının çalışmasını yapalım. Bu çalışmaları yaparken de içinde yaşamadıkları sorunlara duyarlı kılalım.

7 Haziran 2015 genel seçimlerinde elde edilen başarının oranını ikiye katlamak, sağlıklı, sabırlı ve soğukkanlı bir çalışmayla mümkündür. Bu çalışmayı bir seçim çalışması olarak değil, seçimlerde de yürütülecek sürekli bir sandık çalışması olarak irdeler, sokak sokak, mahalle mahalle yerel sorunlar temelinde insanları, siyasi görüşleri ne olursa olsun bir araya getirirsek sonuç almamız mümkün olacaktır. Sanmayalım ki yurttaşlarımız RTE ve Saray Rejiminin keskin tavır değişikliklerini görmüyor ve irdelemeye çalışmıyor. Ancak rejimin, sandık temelinde yürüttüğü sürekli siyasi çalışmaya ek olarak, öğretmenler, muhtarlar, imamlar üzerinden yarattığı ideolojik propaganda ağı yurttaşlarımızı yanlış sonuçlara yönlendiriyor. Bu mekanizmanın önünü kesip tersine çevirmenin tek yolu da, onların yaptıklarının daha iyisini yapmaktır, sınıfın ve halkların öz örgütlenmelerini, meclislerini yaratmaktır.

Savaşa Karşı Barış

❑ **Ahmet ÇAVLI**

KDP, bölgedeki en önemli müttefiği olan ve hep iyi ilişkilerde olduğu AKP Türkiyesi ile de ciddi bir karşıtlaşma yaşıyor. KDP-AKP işbirliğinin bozulması zaten kaçınılmazdı. Çünkü Erdoğan ve Türkiye'nin bölgedeki tek şartı bağımsız bir Kürt devletinin kurulmasını engellemekti. Bu yüzden bu işbirliğinin devam ettirilebilir bir yanı yoktu.

IKBY bağımsızlığa giderken herkes aynı dil ile sert bir şekilde referandumun yapılmasına karşı çıkıyor. Özünde ise referanduma değil, tabii ki de IKBY'nin bağımsızlığına karşı çıkılıyor. Bir diğer yandan da *"Kürtlerin kendi kaderlerini tayin hakkı vardır ama...cılar"*, kendince dostane öneriler yaparak *"Kürtler zor durumda kalacak, ağır bedeller ödeyecek"* diyenler, sanki şartlar en olgun olduğu zamanda destekleyecekmiş gibi görünüp *"zamanlama hatası var"* gibi söylemlerle içindeki Kürt karşıtlığını gizleyenlerin kaygıları da IKBY bağımsızlığa yaklaştıkça artıyor. Ancak Kürtler kararlı, Kürtler eski Kürtler değil...

Bütün eleştirilerin en ilginç olanı ise Kürtlerin bedel ödeyeceğini söyleyenlerdir. Bunu söyleyenlerden kimileri açıkça tehdit ederken, kimileri ise Kürtleri düşündüğü için söylediğini iddia ediyor. Ancak kazın ayağı hiç de öyle değil. Cumhurbaşkanı Erdoğan, resmen ve açık olarak kürtleri tehdit etti. *"Vanaları kapatacağım", "açlığa mahkum edeceğim"* dedi. 2. dünya savaşında Hitler'in Sovyetler'e yapmak istediğini tekrar etmek istediğini açıkça söyledi. Tabii ki onu destekleyen muhafazakar İslamcı, dinci Kürtlerden büyük tepki aldı ve Kürtler sert tepki verince geri adım atmaya başladı. Açlığa terk etmek bir insanlık suçudur.

Bölgede AKP'ye oy vermiş Kürtler net tavırlarını koydular, referandumda IKBY'ini destekledikleri söylediler. Kürt halkı ödenebilecek her türlü bedeli ödedi. Enfal'den, Halepçe'ye ödenen bütün o ağır bedeller IKBY'nin bağımsızlığı içindi. Kürtlerin bağımsızlık gibi bir derdi olmasaydı zaten o kadar bedel ödenmeyecekti. Zaten yeni bir devlet kurmanın, herkesin hesaplar yaparak çizdiği sınırları değiştirmenin kolay olmayacağının da bilinmesi zor değil. Ulus devlet çağında sınırları değiştirmek hatırla da olmaz. Ve bu kadar ağır bir yüzyılın ardından gelen bağımsızlık fırsatı için tekrar bedel ödemek ile ilgili uyarılar, Kürdün kararlılığı karşısında hiçbir anlam ifade etmeyecektir. Dik durmaya devam eden Kürtler kazanacaktır. Bu zaten bilinen bir gerçektir. IKBY bağımsızlığa giderken, Kürtleri bedel ödemekle korkutanların unuttuğu bir şey var; Kürtler bütün bedellerini bağımsızlığını kazanmak için ödedi. Eğer bağımsızlıktan vazgeçip sömürgeciliğe itaat etseydi hiçbir bedel ödemezdi. Bağımsızlık referandumunun yapılması büyük bir başarı olacaktır. Bu başarının bütün dünyadaki Kürtler için de büyük kazanımları olacaktır.

Referandumdan sonra herşey gerilmiş durumda. Böyle olması anlaşılır bir durum. Bütün taşlar yerinden oynuyor, Ortadoğunun yüz yıllık sistemi, paramparça oluyor. İşgal ve sömürü sistemi çökerken, çıkarttığı çatırtının/gürültünün sesi, her yerde duyulmaya, Kürtlerin ve özgürlük isteyenlerin dışında, herkesi rahatsız etmeye başladı.

Özellikle ülkemizde sözde solculardan, ulusalcılardan çokça tepki geldi, Perinçek ve ekibini hiç saymıyorum, Aydemir ve Kemal Oku(ma)yanı hiç saymıyorum, ama beni en zok üzen sözde solcu olan, sosyalist, komünist geçinenlerin Kürtleri yok saymaları, düşmanca, sosyal şovence tavır içine girmeleridir. TKH'dan Kurtuluş Kılıçer, UKKTH'ni reddetmesinin gerekçesi olarak Lenin'in kitabının yanlış olduğunu, zamanının geçtiğini yazıyor ve komünist geçiniyor. Kamil Tekerek, Aysel Tekerek vs. gibilerinin Kürtleri emperyalizmin uşakları olarak değerlendirmeleri onların kafatasçılardan farklarının olmadığının göstergesidir. ÖDP de aynı anlayışta. Alper Taş'ın sosyal şoven yaklaşımı affedilecek bir şey değil. Metin Çulhaoğlu'nun HTKP'si de yan kulvarda cirit atmaya başladı. Metin Çulhaoğlu'nun, Haluk Yurtsever'in yazıları net Kemalizm ve devletçilik kokuyor. Türkiye işçi sınıfı hareketi içinde politik olarak net tavrı koyan POLİTİKA GAZETESİ yazarlarıdır, POLİTİKA GAZETESİ'dir. UKKTH her halkın olduğu gibi Kürt halkının da en tabii demokratik hakkıdır. Leninizm'in en temel ilkelerinden biri de budur. UKKTH belirlemeleri için hiç kimse müdahale etmeden; ezen ulusun devrimcileri ayrılmadan yana koşul öne sürmeden tavır koymalı, ezilen ulusun devrimcileri ise şart koşmadan birlikte tavır almalıdır. Bizlere yakışan bu olmalıdır.

Böylesine tarihi-toplumsal sorunlar, ya kendi özgünlükleriyle veya ilgili toplumsal güçlerin yapmak istedikleriyle, ya da yarattıkları siyasal sonuçlarıyla, en nihayet bu üç boyut birlikte göz önüne alınarak, değerlendirilirler. Bağımsızlık referandumu kararı da, üç boyutuyla birlikte ele alınıp değerlendirilmesi gereken sosyo-politik bir karardır. Bu karar, bütün yönleriyle birlikte ele alınıp değerlendirildiğinde anlamlı ve doğru olacaktır.

Öncelikle bu kararın kendisi, Kürt halkının gecikmiş demokratik bir hakkını kullanması anlamında değerli bir karar olarak kabul edilmelidir. Ayrıca böyle bir referandumun yapılarak özgürlük gibi demokratik bir hakkın bilinçlere kazınması gerekli ve anlamlıdır. Yüz yıldır Kürt halkının meşru, demokratik bir hakkı olan bağımsızlık ve özgürlük hakkı gasp edilmiş, kullanılması engellenmiştir. Bu zulmü kabul etmeyen Kürt halkının, bağımsızlık ve özgürlük için ortaya koyduğu direnişler ve isyanlar, tarihin kayıtlarında ve Kürt halkının hafızasında yerini almıştır. Kürt halkının bu zorlu mücadelesi, son kırk yıldır, geçmişten daha örgütlü ve kitlesel olarak ve çok önemli sonuçlara/kazanımlara yol açarak sürdürülmektedir. Bu mücadelenin sonunda bugün Kürt halkı dünyanın gündemine oturmuştur. Kürt halkının özgürlüğü için ortaya koyduğu bu direnişler, yok olmakla karşı karşıya kalmış olan bir halkın özgürlüğünü elde edebileceği en yakın noktaya yaklaşmasını sağlamıştır.

Büyük bedeller ödenerek sürdürülen bu mücadele, birçok sonuç ve olanak yaratmıştır. Ortaya çıkan bu sonuçlardan birisi de Barzani'nin bağımsızlık için yapmaya karar verdiği referandumdur. Barzani durup dururken veya kişisel arzusu olduğu için bağımsızlık referandumu yapmaya karar vermemiştir. Barzani'nin bu kararı alması, diğer Kürt örgütleriyle birlikte, bir bütün olarak Kürt halkının sürdürdüğü özgürlük mücadelesinin yarattığı bir sonuçtur. Rojava'da elde edilen statünün sağlamlaştırılması, Barzani'yi bir yol ayrımına getirmiştir. Zaten Güney Kürdistan'ın yönetiminde bir dizi sorun yaratarak, parlamentoyu işletmeyerek, diğer siyasal partilere baskı uygulayarak, en önemlisi Türk devleti ve Erdoğan'la Kürt düşmanlığı üzerinde kurduğu karanlık ilişkilerle Kürt halkının ve emekçilerinin güvenini kaybetmiş olan Barzani, bir yol ayrımıyla, bir karar verme zorunluluğuyla, karşı karşıya gelmişti. Barzani, ya Ortadoğu'da yaşanan ve Kürtlerin merkezinde olduğu tarihi gelişmelere rağmen, Kürt düşmanı AKP hükümetiyle işbirliğine devam edecek, böylece Kürt halkından tamamen kopacak, ya da Kürt düşmanı AKP hükümetiyle ilişkilerini kopartarak, tarihin sunduğu imkan ve fırsatları değerlendirme becerisii göstererek Kürt halkının bağımsızlık ve özgürlük hakkını kullanmasından yana yer alacaktır.

Bu ikilemle karşı karşıya kalan Barzani, bir karar vermenin arefesindeydi. Görülen ve umulan o ki; Barzani, yönünü, Kürt halkı için hayırlı olan yola dönmüştür. Kürt halkı tarafında aşılmaktan kurtulmaya, Kürt düşmanlarıyla işbirliği yapmaktan vazgeçmeye yönelmiştir. Yani Barzani'nin bağımsızlık için referandum yapılması kararını alması, diğer Kürt partilerinin belirleyici rol oynadığı, Kürt halkının özgürlük mücadelesinin ortaya çıkarttığı bir sonuçtur. Söz konusu referandum kararını bu gerçeklikten ayrı değerlendirmek doğru değildir. Barzani, bu referandum kararından vazgeçer, bunu değiştirir mi diye duyulan endişeler boşuna değildir. Ancak bu endişelere rağmen bu referandum kararının kendisi, yarattığı tartışmalarla, bölgede ortaya çıkarttığı siyasal etkilerle çok önemli sonuçlar yaratmıştır.

Referandumun yapılması, bilindiği gibi, bağımsızlığın ilanı değildir. Buna rağmen referandumun yapılması kararının kendisi bile, ortalığı alt üst etmiştir. Hep birlikte görüldüğü gibi, Kürtlerin bağımsız bir devlet olabilme ihtimali, deprem niteliğinde sonuçlar yaratmakta, bölge de savaş tamtamlarının çalınmasına yol açabilmektedir. Kürtlerin özgürlük haklarını 'konuşmaları', bu amaçla siyasal bir aktivite içine girmeleri, Türk devleti başta olmak üzere İran, Irak ve Suriye devletlerinin nasıl saldırganlaştıklarının açıkça görülmesini sağlamıştır. Dünya ve bölge halklarının, en başında da Kürt halkının, bu gerçeği görebilmesi, bu vesile ile mümkün olabilmiştir. Bu sonuç, referandum kararının ortaya çıkarttığı olumlu sonuçlardan birisidir. Kitlelere sayısız bildiri, kitap ve bilgilendirme araç ve yöntemiyle anlatılamayacak olan bu gerçek, bu yolla anlatılmış olmaktadır.

Barzani'nin aldığı bağımsızlık için referandum yapılması kararı, AKP ile Barzani arasındaki çelişkileri derinleştirmekle de önemli bir rol oynamıştır. AKP, günlerdir Barzani'ye yönelttiği tehditler, referandumla ilgili olarak hazırlandığı savaş ilanı, 'Kürt düşmanı cephe'yi ciddi biçimde zayıflatmıştır. Sadece bu yönüyle bile bu karar olumlu bir işlev görmüştür. Barzani'nin bu kararı, özellikle de bu koşullarda, Kürt halkı içinde bağımsızlık ve özgürlük düşüncesini güçlendirmiştir. Daha da önemlisi, bağımsızlık için referandum kararı, yaşanan zor günlerde, özellikle bir çok güç tarafında yayılan karamsarlığın, umutsuzluğun dağılmasına ve Kürtler içinde de kazanma inancının ve umudunun büyümesine hizmet etmiştir.

Bu referandum kararı, Kürtlerin 'ulusal birliği'nin yaratılmasına da büyük bir katkı sunabilir. Özellikle tam da bu aşamada bir dizi etkinlik ve çalışmayla gerçekleştirilmek istenen ulusal birlik ve kongre önemi, bu süreçte daha net olarak ortaya çıkacaktır. Ulusal birlik ve kongre referandum kararının ortaya çıkarttığı gelişmeler üzerine daha çok yakıcı ve mutlaka gerçekleştirilmesi gereken bir ihtiyaç olarak Kürt halkının toplumsal siyasal hayatında yerini alacaktır. Barzani'nin en büyük müttefiki sandığı AKP hükümeti ile karşı karşıya gelmesi, ulusal birliğe yönelmeyi sağlayacak bir etki yapabilir, yapmalıdır. Böyle bir etki yapmasını görmek ve beklemek gereklidir.

Barzani'nin günahlarının varlığı bir realitedir ve ondan sosyalistçe devrimci tavır beklemekte yanlıştır. Bu gerçeği hesaba katmadan durumu değerlendirmek doğru olmayacaktır. Ancak bu tarihi aşamada, tarihi bir karar olan referandum, Barzani'nin günahları üzerinde tartışılmayacak kadar önemli, değerli ve anlamlıdır. Kürt halkının özgürlük özlemi, Barzani'nin sayıp dökmekle bitmeyecek olan politik hatalarına feda edilemez. Ayrıca kazanma olanağının çok güçlü olduğu bugünün koşullarında, Kürtler, özgürlük gibi toplumsal bir değeri riske atmayacak kadar politik basirete, örgütsel yeteneğe ve düşünsel öngörüye sahiptirler. Çünkü Kürtlerin özgürleşmesi, artık bir ihtimal değil, somut, yakın ve sıcak bir gerçekliktir. Haramiler korkularında boğulsalar da Kürtler, özgürleşmeyi bir kez daha ıskalamayacak, özgür demokratik geleceklerini avuçlarına alacaklardır. Kürt ulusal sorunu, çoktandır uluslararası bir konu haline gelen, dört ülkeye dağılmış ezilen bir halkın özgürlüğü ve demokratik hakları sorunudur.

Ortadoğu gibi paylaşım kavgasının her dönemde merkezi olmuş bir coğrafyada, halkların kardeşçe, savaşsız sömürüsüz eşitlik temelinde ve barış içinde yaşayabilmesinin tek yolu kapitalist egemenliğin yok edilmesidir. İşçi ve emekçilerin mücadelesinden kazanılacak komünal yaşam biçimiyle birlikte demokratik cumhuriyet olmalıdır, kan barut, silahlara veda etme zamanıdır, savaş, para, silah, sömürü demektir, barış bedel ödemeyi gerektirir, herkes barışa sarılmalıdır.

Yargılamak ve Sorgulamak Üzerine (2)

❑ Nurani ERSOY

Gazetemizin 45. sayısında Türkiye solunda milliyetçi etkileri ve buna bağlı olarak bireylerin, örgütlerin çıkmazlarını gerekçeleriyle açıklamaya çalışmıştım. Bu yazımda da sorgulama yoksunluğu değil ama yetersizliğinden bahisle gerçekten kendini Marksist – Leninist olarak ifade eden birey ve örgütlerin, özellikle bazı yoldaşlarımızın 'Ulusal sorun'la ilgili çıkmazlarını, çelişkilerini gerekçelendirerek irdelemeye çalışacağım.

Bu grupta bulunanların tümü, istisnasız, 'ulusal sorun'la ilgili olarak **Lenin**'in tespitlerini iyi bilir ve kabul ederler. Ancak, ulusal sorunla ilgili Lenin'in bu tespitlerinin ardına *'ama...'* ile başlayan cümleler eklemek neyin nesi..? Ama ile başlayan cümleler, ya gerçek niyeti gizlemeye ya da kişinin, kendini ulusal sorunla ilgili olarak yeni bir anlayış yaratacak yetkinlikte bir teorisyen olarak görme niyetinin açığa çıkarılmasına yöneliktir. Tabiidir ki *'somut durumun somut tahlili'* gereği, kendini bu konuda yetkin sayanlar günümüz koşullarında ulusal sorunla ilgili – gelişmelere uygun – yeni tahliller yapıp bunları gerekçelendirerek yeni sentezlere ulaşabilirler. Bu da gereklidir zaten. Ancak, bunu yaparken, anti-emperyalist olabilmenin yolunun anti-kapitalist olmaktan geçtiği gerçeğini yadsımak, yapılan yeni tahlil ve analizleri anlamsız kılacaktır.

Buradan hareketle Katalanların, Filistinlilerin, İskoçların, Kürtlerin *'kendi kaderini tayin'* hakkını farklı farklı gerekçelendirerek sonuca varmaya çalışmak Marksist-Leninist bir tutum olamaz. Gelelim 1919'da Anadolu'da başlatılan 'Ulusal Kurtuluş Savaşı'na. Konumuz, bugünkü koşullarda Kürtlerin kendi kaderini tayin hakkına saygı duymayanlar değil, tam aksine Kürtlerin, Katalanların, İskoçların, Filistinlilerin kendi devletini kurma iradelerine saygı duyan, desteklerini açıklayan Marksist-Leninist yoldaşlarımız. Bu yoldaşlarımızın bazıları (ne yazık ki ne değillerse o gibiler), nedense konu Türkiye halklarının 'Ulusal Kurtuluş Savaşı' olunca konuyu ya küçümseyerek ya da yok sayarak böyle bir sürecin hiç yaşanmadığını, emperyalistlerle işbirliği yapılarak ulusal mücadele verilemeyeceğini iddia ediyorlar.

1920'de Ankara'da kurulan Meclis'in temsiliyet içeriğine bakıldığında da (Lazistan, Dersim, Kürdistan temsilcileri...), İngilizlerle yapılan görüşme ve pazarlıklara bakıldığında da (1915 Ermeni tehciri ve soykırımı sebebiyle Malta'da esir tutulan İttihatçılarla ilgili), Sovyetler Birliği ile ilişkilere bakıldığında da bu mücadelenin bir 'ulusal kurtuluş savaşı' olduğu gerçeğini kimse küçümseyemez, yadsıyamaz.

Diğer yandan, TKP belgelerine, **Mustafa Suphi**'nin Bakü'de yaptığı konuşmaya, yine o ulusal mücadeleye ülkenin birçok yerinde (Ankara, Eskişehir, İstanbul, Sakarya…) komünistlerin etkin olarak katılmış olmalarına, Mustafa Suphi ve on beş yoldaşının her türlü tehlikeyi (uyarılara rağmen) göze alarak Anadolu'ya gelmelerine, diğer yandan sürgünde olan gönüllülerden oluşan bin kişilik 'Kızıl Alay'ın, işgalcilerle savaşmaları için parti (TKP) tarafından Anadolu'ya gönderilmek istenmesine ne diyecektir bu yoldaşlar?

Daha da ileri gidelim: Bu mücadele 'ulusal kurtuluş savaşı' değilse, **Lenin** gibi bir Marksist teorisyen ve lider, niçin azılı bir anti-komünist olan Mustafa Kemal önderliğinde yürütülen bu savaşa para ve silah yardımında bulunmuştur? Yoksa bu yoldaşlar Lenin'i eleştirmekten mi korkuyorlar ki şimdiye kadar konunun bu yanına hiç girmiyorlar!?

Tabiidir ki ulusal mücadele içinde bulunan şeyhlerin, ağaların, burjuvazinin bu mücadelede mutlak bir dokunulmazlık hakkı kazanmaması yönünde, sosyalistler, o ulusal mücadele içinde yer edinebildikleri ölçüde, yoksulların, işçi ve emekçilerin (ki bu kesimde olanlar en önde savaşırlar) bu mücadeleyi 'toplumsal kurtuluş' savaşına dönüştürmeleri için çalışırlar. Ancak bunu başaramamak, o ulusal mücadeleyi yok saymak anlamına gelemez. Zaten o dönem koşullarında (1920-1923) Yeşil Ordu'nun dağıtılması, Ankara ve Eskişehir'deki komünistlerin etkisiz hale getirilmesi, Mustafa Suphi ve yoldaşlarının Karadeniz'de katledilmeleri, Kızıl alayların Anadolu'ya geçememesi sebebiyledir ki bu mücadele toplumsal kurtuluş mücadelesine evrilememiştir.

Bu sebepledir ki ardından yaşanan süreçte gerek M. Kemal'in kafasındaki gizli planlar gerek İttihatçı askersel erk temsilcileri gerekse azınlıkların el konulan ticari ilişkileri ve mülkleri sayesinde yeni yeni palazlanan devlet destekli burjuvazi, tüccar takımı ve toprak beyleri, gerçek yurtseverlerin tasfiyesi sayesinde emperyalist odaklarla yapılan pazarlıklarla kendi istek ve arzuları doğrultusunda, tek ırk üzerinden kendi 'ulus devlet'lerini (T.C) kurabilmişlerdir. Bir soru daha: Bu topraklarda ulusal kurtuluş mücadelesi verilmediyse -beğenelim veya beğenmeyelim- yukarıda sözünü ettiğimiz o 'ulus devlet' nasıl kuruldu?

Zamanımızın Güzel Bir İnsanı

24 yıl önce, 3 Ekim 1993'te kaybettik onu. 77 yaşındaydı, hep barış isteğiyle dolu bir ömür bıraktı geride.

'Monşer' değil, sosyalist

1916 doğumluydu **Dikerdem**, Cumhuriyet'ten de öncesinden geliyordu yani. İyi bir öğrenim gördü. 1935'te Galatasaray Lisesi'ni, 1938'de ise İ.Ü. Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu ve Dışişleri Bakanlığı'na girdi. 1942 yılında Cenevre'de devletler hukuku doktorası yaptı. 1957-1972 yılları arasında Ürdün, İran, Gana ve Hindistan Büyükelçiliği görevlerinde bulundu. 1976 yılında emekli olduğunda, Dışişleri Bakanlığı Merkez Yüksek Danışmanlığı görevindeydi.

Ama dedik ya, öylesine bir dışişleri bürokratı, bir 'monşer' değildi o. Devletin küflenmiş kurallarına pek uymayan bir elçiydi. Bütün bunlar olurken, o zamanın solcu Akşam gazetesinde M.D. rumuzuyla haftalık dış politika yazıları yazıyor, yakın dostu **Orhan Veli**'nin çıkardığı Yaprak dergisinde M. Fırtınalı adıyla edebiyat-sanat yazıları yayınlıyordu. 1960'tan sonra ise Mehmet Bora, Mahmud Ferhad adlarıyla Yön, Öncü, Forum gazete ve dergilerinde yazdı. 1976 yılından başlayarak Politika, Milliyet, Cumhuriyet gazetelerinde de güncel dış sorunlara ilişkin yazıları çıktı.

Barış uğruna

Daha 1974 Kıbrıs işgali sırasında, henüz büyükelçiyken harekâtı eleştiren ve *"birleşik-sosyalist Kıbrıs"* tezini savunan **Dikerdem**, 1977'de *"Nükleer silahların yasaklanmasını, tüm askeri ittifakların kaldırılmasını"* isteyen **Barış Derneği**'nin kurucu başkanı oldu. Dernek, kısa sürede ülkenin saygın aydınlarının çoğunu bünyesinde toplamış, Dikerdem'in büyük katkısıyla ciddi bir kurum haline gelmişti. **Dikerdem**, 1982'de sıkıyönetim mahkemesinde yargılanırken, *"İçtenlikle inanıyorum ki, beni yetiştiren ve her şeyimi ona borçlu olduğum halkıma yaşamım boyunca mütevazı bir hizmette bulunabilmişsem; bunu otuz yedi yıllık mesleki görevimden çok, üç buçuk yıllık Barış Derneği Başkanlığı'nda yerine getirebildim"* diyecekti.

Cezaevi günleri

Eh, bunların bir bedeli vardı tabii... 12 Eylül faşizmi, bütün sosyalist, devrimci ve demokratik örgütlerle birlikte Barış Derneği'ni de kapattı. **Dikerdem** de tutuklananların en başındaydı ve 24 dernek yöneticisiyle birlikte bir yıla yakın cezaevinde kaldı, İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi'nde yargılandı. Hastalıklarına rağmen cezaevinin zorluklarına göğüs germesini de bildi. Selimiye'deki ilk gecesini sonradan şöyle anlatacaktı: *"Ben öyle bir yere girdim ki, orada işçi sınıfının güvenini kazandım. Benim hayatımın en büyük ödülüdür. İşçi sınıfı beni çok kısa zamanda ayakta alkışlayacak kadar güvendi. Bir de o ilk gece şeyde yattığım zaman, hayatımın taçlanmasıdır dediğim Selimiye'de..."*

Savunmasında da şöyle diyordu: *"Barış Derneğinin Genel Başkanı sıfatıyla Yüksek Mahkemenizden talebim şudur: Halkımızın özlemleri ve hayati çıkarları doğrultusundaki düşüncelerimizden ötürü bizi hayali suçlarla huzurunuza gönderen bu iddianameye itibar etmeyiniz. Dünyanın döndüğünü kanıtladığı için mahkûm edilmek istenen bir bilim adamının, yargıçlarına "ne yapayım ki dünya dönüyor" dediği gibi, bizi de "ne yapalım ki dünya halkları barış istiyor" demeye zorlamayınız. Dünyanın döndüğü nasıl tartışılmaz bir gerçek ise, tüm dünya halklarının barış içinde yan yana yaşamak istedikleri ve topluca intihar demek olan savaşı reddettikleri de o kadar açık ve kesin bir gerçektir."*

Dimdik durmak

Serbest kaldıktan sonra da, bozulan sağlığına rağmen politikadan kopmadı, kendi doğrularını savunmaktan geri durmadı. Sovyetler Birliği'nde Gorbaçov tasfiye döneminin kapılarını açtığında da duruşunu bozmayan **Dikerdem**, Gorbaçov'un yakın destekçisi olan **Vitali Korotiç**'e yönelik yazdığı *"Tüm Korotiç'lere Açık Mektup"*ta *"Emekçi yığınların önünde duran son umut bilimsel sosyalizmdir"* diyordu.

3 Ekim 1993'te hayatını kaybettiğinde, vasiyetinde istediği gibi maden işçilerinin ve devrimci dostlarının omzunda sonsuzluğa uğurlandı. Ondan geriye kalanlar, onurlu bir yaşam ve anılarını topladığı kitapları oldu.

*(**Derleyen:** Arif Mostarlıl / Özgürlükçü Demokrasi Gazetesi)*

Demokrasi ve Sosyalizm

❑ Murat ÇAKIR

Demokratik ve bu bağlamda sosyal hakların genişletilmesi için verilen mücadele ile -ki, biz bunu burjuva demokrasisinin demokratikleştirilmesi olarak nitelendiriyoruz- işçi sınıfının iktidarının kurulması, yani sosyalizm mücadelesi arasındaki birbirini tamamlayıcı ilişki, uluslararası işçi ve komünist hareketinin tüm tarihi boyunca büyük bir önem taşımıştır. Günümüz emperyalist-kapitalist dünya düzeninin realitesi, kriz doğurganlığı ve saldırganlığı bu ilişkiye ayrı bir önem ve güncellik kazandırmaktadır. Gerçi bu ilişki komünistler açısından hiç bir zaman önemini ve güncelliğini yitirmemişti, ancak 1989/1990 karşı devrimi ve likidasyon uğraşları komünistlerin bu ilişkinin gereğini yerine getirmelerinde köstekleyici rol oynamıştır. Bu durum ise, işçi sınıfına, devrime ve sosyalizme olan inançlarını yitirenlerin oluşturdukları reformist akımların, özellikle ülkemizde kemalizm ile liberalizm kıskacına sıkışmış sosyalist yapıların demokrasi mücadelesini sınıfsal içeriğinden ve sosyalizm hedefli bağlamından kopartarak, kapitalizmin sınırları içerisindeki bir çözüme indirgemelerine yol açmıştır. Benzer bir gelişmeyi tersinden, sosyalizm mücadelesini demokratik özünden koparan sol sekter akımların yaklaşımlarında görmek olanaklıdır.

Demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin önemi ve güncelliğinin iki temel nedeni vardır: **Birincisi**, kapitalizmin yapısal krizlerinin derinleşmesi ile işçi sınıfının iktidarının kurulması için devrimci değişimlerin gerekliliği arasında hâlâ var olan çelişkidir. **İkincisi ise**, devrimci güçlerin bilhassa örgütlülük konusundaki yetersizlikleri ile ezilen ve sömürülen sınıfların gerekli olan siyasi bilince ve kararlılığa sahip olmamalarıdır. Ezilen ve sömürülen kitlelerin bu durumu, kapitalizmin sistem krizlerine sömürü, baskı ve savaş politikalarını yoğunlaştırarak yanıt verdiği günümüzde, sadece yoksul coğrafyaların değil, tüm dünyanın yangın yerine dönme tehlikesini derinleştirmektedir.

Genel olarak bakıldığında, gerek emperyalist ülkelerdeki, gerekse de diğer kapitalist ülkelerdeki devrimci ve sosyalist hareketler arasında iki belirgin eğilim göze çarpmaktadır: Bilhassa Avrupa solu, ama aynı şekilde Türkiye gibi ülkelerdeki ezen ulusa mensup kimi sosyalist gruplar, giderek daha da sertleşen mücadele koşulları karşısında devrimci perspektifi (söylemde bolca kullanılsa dahi) terk ederek, özünde bir sınıf uzlaşması, hatta işbirliği olarak nitelendirilebilecek reformist pozisyonlara kaymaktadır. Reformist pozisyon alışın doğal sonucunda ise, geleneksel sosyal demokrasinin çoktan neoliberal cephenin bir parçası olarak emperyalist saldırganlığa toplumsal rıza kazandırma rolünü üstlendiği bir ortamda bu parti ve hareketlerin "sosyal demokratlaşma" süreci ortaya çıkmaktadır. Türkiye özelinde bu sürecin kendisini "CHP kuyrukçuluğu" biçiminde ifade ettiğini söyleyebiliriz.

İkinci eğilim ise, her ülkedeki tarihsel ve somut koşulları, maddi şartları, güçler dengesini vs. dikkate almadan, sosyalizm mücadelesinin aşamalarını ve evrelerini reddeden sabırsızlıkla dolaysız tek görevin sosyalist devrim olduğunu savunan sol sekterliktir. Sol sekterlik verili koşullar altında toplumsal ilerleme ve adaletin sağlanması, milliyetler sorununun çözülmesi, demokratik ve sosyal hakların genişletilmesi için üretilen alternatif politika ve programları "sonuçlarını törpüleyerek kapitalizme hizmet etme" olarak nitelendirmekte ve neticesinde "sistem içi çözüm olmaz" gerekçesiyle reddetmektedir. Sol sekterliğin sözel radikalizmi, dün olduğu gibi bugün de küçük burjuva "devrimciliğinden" başka bir şey değildir.

Halbuki Kürt Özgürlük Hareketinin takip ettiği "demokratik özerklik" politikası, özünde ezilen ve sömürülen sınıfların bütününü kapsayan demokratik ve kültürel talepleriyle, sınıf çıkarları temelinde ortaklaştırıcı bir köprü potansiyelini taşımaktadır. Bir kere "demokratik ulus" anlayışı, egemenlerin Türk-İslam sentezine dayanan gerici, ırkçı ve faşizan "ulus" anlayışına önemli bir alternatif oluşturmaktadır. Komünistler açısından "demokratik ulus" anlayışı, kapitalizm koşulları altında ve burjuva demokrasisinin demokratikleştirilmesi mücadelesi çerçevesinde gerçekleştirilebilir bir talep olduğundan, burjuva milliyetçiliğini geri püskürtebilecek ve sınıf mücadelesini öne çıkartacak bir araç, güçlü bir silah hâline getirilebilir.

Komünistlerin bakış açısı

Lenin'in vurguladığı gibi, çağımız Büyük Ekim Devrimi ile başlayan kapitalizmden sosyalizme geçiş çağıdır - 1989/1990 karşı devrimiyle kapitalizmin restorasyonu ve hali hazırda sosyalist devrim koşullarının olgunlaşmamış olması, bu gerçeği değiştirmez. Komünistler, Marksist-Leninist dünya görüşleri temelinde günümüz devletlerinin sınıfsal doğasının belirleyici olduğunu, kapitalizmin ve dolayısıyla burjuva demokrasilerinin özünde burjuvazinin diktatörlüğü olduğunu ve halk kitlelerinin büyük çoğunluğu için en geniş ve gerçek demokrasinin ancak sosyalizmle, işçi sınıfının iktidarı, yani proletarya diktatörlüğü altında kurulabileceğini savunurlar. Ancak bu savunu, işçi sınıfının iktidar mücadelesinin farklı aşamalar ve evrelerden geçeceği gerçeğini yadsımaz. Komünistler, demokrasi mücadelesinin işçi sınıfı partisinin devrimci stratejisi için taşıdığı önemi ve demokrasi mücadelesi ile sosyalizm mücadelesi arasındaki kopmaz bağlantıyı dikkate almakla yükümlüdürler.

Komünistlerin bu çerçevedeki bakış açısı, döneminde aynı anda iki cepheye, bir tarafta devrimi erteleyen ve devrimci eylemi sabote eden sağ, revizyonist ve reformist oportünizme, diğer tarafta da kitlelerden ve sınıftan kopuk sabırsız sekterlik ve dogmatik lafazanlıkla devrimin önünü açabilecek her türlü olanağı ve reel ilerlemeyi boşa çıkaran "sol" oportünizme karşı mücadele eden Lenin'in öğretici teorilerine dayanmaktadır. Lenin, Ocak 1916'da kaleme aldığı *"Sosyalist devrim ve ulusların kaderlerini tayin hakkı"* başlıklı tezlerinde şöyle yazmaktadır: *"Sosyalist devrim tek perdelik bir oyun, tek bir cephede tek bir muharebe değil, aksine keskin sınıf ihtilaflarının bütün bir çağı, tüm cephelerde, yani ekonomi ile siyasetin tüm sorularında verilen ve sadece burjuvazinin sahip olduklarının kamulaştırılmasıyla bitebilecek olan uzun muharebeler dizisidir. Demokrasi için mücadelenin proletaryanın dikkatini sosyalist devrimden çekeceğine veya bu devrimi arka plana iteceğini, üstünü örteceğini ve benzerine inanmak, büyük bir yanılgıdır. Tam tersine, nasıl tam demokrasiyi gerçekleştirmeyen muzaffer sosyalizm olanaklı değilse, aynı şekilde demokrasi için her açıdan tutarlı, devrimci olan mücadeleyi vermeyen proletarya da burjuvazi üzerindeki zaferine hazırlanamaz."*

Komünistlerin demokrasi anlayışı Marksist-Leninist dünya görüşleri ve devrimci deneyimleri ile uyumlu olmak zorundadır, ki ülkemizde yasaklı olan TKP'nin güncel belgelerine bakan, bunun kanıtlarını bulmakta zorlanmaz. Bu anlayış ne formel demokrasiyi hiçe sayar, ne de siyasi demokrasinin değerini görmezden gelir. Ama aynı zamanda demokrasinin bir ülkenin bağımsızlığını ve hükümranlığını garanti eden çerçevede halkın/halkların siyasi, iktisadi, sosyal ve kültürel erke sahip olmalarının zorunluluğundan hareketle, sınıfsal içeriğini yadsımaz ve demokrasiyi salt burjuva anlamında parlamenter demokrasiyle eşitlemez. Çünkü burjuva demokrasisi ve burjuva çığırtkanları demokrasiyi salt hükümet etmenin siyasi biçimine indirgemekte ve burjuvazinin, üretim araçları üzerindeki özel mülkiyet temelinde ve kapitalist üretim tarzı çerçevesindeki egemenliğini gizlemektedirler.

Her devletin her zaman bir sınıfsal karakteri vardır. Toplumsal sınıfların ve sınıf çelişkilerinin üzerinde duran, "tarafsız" bir devlet yoktur. O açıdan demokrasiden bahsedildiğinde yanıtlanması gereken can alıcı soru, *"kimin için ve kimin çıkarına demokrasi"*dir. Çünkü, Lenin'in de vurguladığı gibi, hükümetin siyasi biçimi ile herhangi bir sosyo-ekonomik rejimin özü aynı şeyler değildir, yani aynı sınıfsal nitelikte ve aynı sosyo-ekonomik formasyonda iktidar biçimleri aynı olmayabilir, ki bu işçi sınıfının mücadeleleri açısından son derece önemlidir - faşist diktatörlük koşulları altında verilen mücadele ile burjuva anlamında parlamenter sistem koşullarında verilen mücadelenin farklı olması gibi.

Daha önceki yazımızda vurgulamıştık: burjuvazinin sınıf tahakkümü farklı biçimlerde, diktatoryal veya demokratik biçimlerde sürdürülebilir. Kapitalizm ve kapitalist sömürü mutlaka demokrasiyi gerekli kılmaz, koşullar, yani sınıf sava-

şımı biçimi belirler. Tekelci burjuvazinin vahşi diktatörlüğü olan faşizm, burjuva iktidarının en şiddetli biçimidir. O açıdan komünistler burjuvazinin iktidarını parlamenter demokrasi veya faşist diktatörlük biçiminde sürdürmesini aynı görmezler, kayıtsız kalamazlar. Kapitalizm sürdüğü, emek sömürüsü devam ettiği müddetçe burjuva diktatörlüğünün olanaklı olduğunca demokratik biçimde devam etmesi, proletaryanın, ezilen ve sömürülen sınıfların çıkarınadır. Çünkü burjuva demokrasisi, ezilen ve sömürülen sınıfların haklarını savunmaları ve genişletmeleri, işçi sınıfının birliğinin kurulması ve örgütlenmesi, burjuva iktidarının sınırlandırılması ve kitlelerin sosyalist devrim mücadelesine kazanılması için en uygun olanakları sunar. Tam da bu nedenle demokrasi mücadelesi, yani burjuva demokrasisinin demokratikleşmesi için verilen mücadele, sosyalizm mücadelesinin bütünsel bir parçası, tamamlayıcısıdır.

Demokrasi ve milliyetler sorunu

Milliyetçilik her zaman ve her ülkede burjuvazinin elindeki en önemli egemenlik araçlarından birisi olmuştur. Tarihte olduğu gibi, bugün de gerici ve faşist hareketler tekelci burjuvazinin işçi sınıfını ve demokratik güçleri bölmek ve zayıflatmak için kullandığı yedek güçlerdir. Ancak bu yedek güçlerin oynadığı rol, burjuva hükümetlerinin attıkları gerici adımlar ile güçlendirilmektedir. Günümüzdeki otoriterleşme tandanslarının gösterdiği gibi, açık faşist diktatörlüğün yolunu açan gerici adımlar, sadece işçi sınıfının mücadelelerle elde ettiği kazanımları yok etmekle kalmamakta, aynı zamanda burjuva demokrasinin sağladığı tüm kazanımları da tehdit etmektedirler. O nedenle, **Engels**'in deyimiyle işçi sınıfının *"nefes almak için havaya ihtiyaç duyduğu"* kadar ihtiyaç duyduğu demokratik hak ve özgürlükleri savunmak ve demokrasi mücadelesi için olanaklı olan en geniş toplumsal ittifakları örmek, komünistler açısından başat görevler arasındadır.

Milliyetçiliğin keskinleşen sınıf çelişkilerinin üstünü örttüğü durumlarda demokrasi mücadelesi için toplumsal ittifakların örülmesi ve farklı milliyetlerden sömürülen sınıflar arasında sınıfsal çıkarları temelinde köprüler kurulması, çok daha büyük önem ve ivedilik kazanmaktadır. Örneğin Türkiye'de *"Kürt sorunu"* olarak adlandırılan milliyetler sorunu barışçıl, adil ve demokratik bir çözüme ulaştırılmadan, ne demokrasi mücadelesinde, ne de sosyalizm mücadelesinde etkin ileri adımlar atmak olanaklı olacaktır. O açıdan "Kürt sorununun" barışçıl, adil ve demokratik çözümü, burjuva demokrasisinin demokratikleştirilmesi mücadelesiyle eş anlamlıdır ve Türkiye işçi sınıfının çıkarınadır.

Ancak bu mücadele için gerekli olan toplumsal ittifakların kurulması, günümüz koşullarında son derece zorlaşmıştır. Bunun farklı nedenleri bulunmaktadır: Öncelikle "Kürt sorununun" çözümü sadece AKP-Saray Rejiminin politika ve hedefleriyle değil, aynı zamanda başta MHP ve CHP olmak üzere, tüm burjuva partilerinin programlarıyla çelişmektedir. İhtilafın süresi, kirli savaş metotları ve kullanılan milliyetçi söylem, gerek bu gerçeği, gerekse de milliyetler sorununun Türkiye'deki sınıf ilişkilerine dayandığı gerçeğinin üstünü örtmektedir.

Şöyle ki; Kuzey Kürdistan, ucuz iş gücü deposu olmasının yanı sıra, başta su olmak üzere, zengin doğal kaynaklara sahiptir ve Ortadoğu'ya açılan kapı olarak stratejik önem taşımaktadır. Su kaynaklarının ve nehir yataklarının kontrolü, Türkiye'deki iktidar bloğunun eline komşu ülkelere yönelik olarak kullanabileceği önemli bir silah vermektedir. AKP-Saray Rejimi ve egemen sınıflar açısından Kuzey Kürdistan üzerindeki kontrolü kaybetmek, iş gücü deposu, piyasalar, ticaret yolları, kaynaklar, kısacası üretici güçler ve birikim araçları üzerindeki kontrolü kaybetmekle eş anlamlıdır.

Diğer yandan "Kürt sorunu" sadece Türkiye'deki farklı sermaye fraksiyonları ile siyasî temsilcilerinin çıkarlarını ilgilendirmekle kalmamakta, aynı zamanda orta katmanların çıkarlarına da dokunmaktadır. Kuzey Kürdistan'ın Türkiye iktisatı için yaşamsal önem taşıması, yeniden üretim süreçleri ekonomik büyümeye ve "istikrara" bağlı olan orta katmanların da "Kürt sorununda" egemen sınıfların yanında saf tutmalarına yol açmaktadır. Özerklik tartışmasının dahi "bölünme tehdidi" olarak algılanmasının temel nedeni budur. Nihâyetinde Kürt düşmanlığının ve ırkçı yaklaşımların işçi sınıfı içerisinde de yer ediniyor olmasının sebebi, işçiler arasındaki rekabetin kendisini etnik hiyerarşilerle ifade ediyor oluşudur. Neticede Türkiye işçi sınıfının en alt katmanları çoğunlukla Kürtlerden oluşmaktadır. Sonuç itibariyle farklı sınıf ve katmanlar arasında yaygınlaşan Kürt düşmanlığı ve ırkçılığın temelini, her kapitalist ülkede olduğu gibi, egemen iktidar ve mülkiyet ilişkileri oluşturmaktadır.

Demokrasi ve "ulus devlet"

Milliyetler sorunu günümüz Türkiye'sinde tüm diğer sorunların üstünü örten ve kapitalizmin temel çelişkisinin görünürlüğünü gizleyen bir egemenlik aracı hâline gelmiştir. Ama aynı zamanda AKP-Saray Rejimi ve dayandığı sermaye fraksiyonlarının kırılgan "Aşil topuğudur", ki bölgedeki, bilhassa Irak ve Suriye'deki güncel gelişmeler bu "Aşil topuğunu" daha da korumasız hâle getirmektedir. O nedenle milliyetler sorununun AKP-Saray Rejiminin geleceği açısından yaşamsal önem taşıdığını vurgulayabiliriz. Zaten rejim tam da bu nedenle kutuplaştırıcı hamaset söylemlerine sarılmakta, imha ve tasfiye politikasından vazgeçmemekte ve sınır ötesi maceralara atılmaktadır.

"Aşil topuğu" benzetmesiyle devam edersek, AKP-Saray Rejiminin sanıldığı kadar güçlü olmadığını tespit edebiliriz. Rejimin saldırgan ve faşizan politikaları ısrarla sürdürmesi güçlü olduğunun değil, hem kendisinin, hem de dünya çapında kapitalizmin derinleşen krizinin, ama aynı zamanda da demokratik ve devrimci muhalif güçlerin zayıflığının ifadesidir. AKP-Saray Rejiminin asıl gücü, muhalefetin parçalanmışlığına, tekil çıkarlara odaklanmış farklı direniş hareketlerinin birbirleri arasında bağlantı kuramıyor olmalarına ve en önemlisi Türkiye işçi sınıfının devrimci güçleri ile Kürt Özgürlük Hareketinin, var olan büyük potansiyele rağmen, ortak çıkarlar temelinde geniş toplumsal muhalefet hareketini öremiyor olmalarına dayanmaktadır. Bunun temel nedeni, Kürt Özgürlük Hareketinin, ama bilhassa yasal Kürt siyasetinin öznel hataları olduğu kadar, Türkiye işçi sınıfının devrimci güçlerinin belirli bir kesimi arasında kemalizmin etkin olmasıdır.

Halbuki Kürt Özgürlük Hareketinin takip ettiği "demokratik özerklik" politikası, özünde ezilen ve sömürülen sınıfların bütününü kapsayan demokratik ve kültürel talepleriyle, sınıf çıkarları temelinde ortaklaştırıcı bir köprü potansiyelini taşımaktadır. Bir kere "demokratik ulus" anlayışı, egemenlerin Türk-İslam sentezine dayanan gerici, ırkçı ve faşizan "ulus" anlayışına önemli bir alternatif oluşturmaktadır. Komünistler açısından "demokratik ulus" anlayışı, kapitalizm koşulları altında ve burjuva demokrasisinin demokratikleştirilmesi mücadelesi çerçevesinde gerçekleştirilebilir bir talep olduğundan, burjuva milliyetçiliğini geri püskürtebilecek ve sınıf mücadelesini öne çıkartacak bir araç, güçlü bir silah hâline getirilebilir. Bu nedenle Kürt Özgürlük Hareketinin dillere, dinlere, milliyetlere, cinsiyetlere ve kültürlere kör olan "Demokratik Cumhuriyet" talebi, komünistlerin ve bilinçli proletaryanın sosyalist devrim için demokrasi mücadelesi programıyla uyumlu hâldedir. Bu uyumluluğu görmek, ezilen ve sömürülen sınıflara göstermek ve aralarında sınıf kardeşliği temelinde bağ kurmak, en başta her milliyetten komünistin görevidir.

Burjuva demokrasisinin demokratikleştirilmesi mücadelesi aynı zamanda her türlü ulusal ayrıcalığın kaldırılmasını, hem ülkenin her noktasında eşit kolektif haklar biçiminde aynı temel hak ve özgürlükleri anayasal güvence altına alan bir demokratik-merkezî yasamayı, hem de her milliyetin kendi özelliklerini koruması ve geliştirebilmesi için, olanaklı olan en geniş demokratik özyönetimi içerdiği takdirde, alternatif siyasî program olarak sarsılmaz bir inandırıcılık kazanacaktır. Böylesi bir siyasî program, hem farklı milliyetlerden ezilen ve sömürülenlere gerçek demokratikleşmeyi, eşitliği ve sosyal adaleti sağlayacak olan ortak mücadeleye katılma daveti olacaktır, hem de burjuva milliyetçiliğine, refah şovenizmine ve ırkçılığa vurulan esaslı bir darbe olarak, ezilen ve sömürülen sınıfların özgür ve gönüllü bir araya gelişlerinin pusulası rolünü üstlenecektir.

Türkiye işçi sınıfının devrimci güçleri ile Kürt Özgürlük Hareketinin günümüz koşullarındaki ortak tarihsel görevleri, demokrasi mücadelesinde bu özgür ve gönüllü bir araya gelişin öncülüğünü ve kolaylaştırıcılığını yapmaktır. AKP-Saray Rejiminin güncel politikaları, otoriter uygulamaları ve açık faşist diktatörlüğe geçme opsiyonunu yadsımadığını defalarca göstermiş olması, bu görevin ivediliğini kanıtlamaktadır. Bu bağlamda verili devlet biçimi bir mücadele alanı olarak algılanmalı ve demokrasi mücadelesi aynı anda iktidarı elde etme mücadelesi olarak örgütlenmelidir. AKP-Saray Rejiminin "Aşil topuklarını" hedef alan ortak demokrasi mücadelesi, sadece kuvvetler ayrılığı ilkesi temelinde parlamenter sistemin ve hukukun üstünlüğünün yeniden tesis edilmesini değil, milliyetler sorununun adil ve eşit haklı çözümünün, demokratik ve laik hukuk devletinde halk iktidarının sağlanmasının ve sosyalist devrim mücadelesinin yolunu açabilir. İşte o zaman ezilen ve sömürülen sınıflar tarihi yeniden ve kendi kalemleriyle yazmaya başlayacaklardır. Bu olanaklıdır ve önündeki en önemli engel, kendi basiretsizliğimiz olacaktır!

***

Tarih Çarpıtıcılığı ve Yalan Üzerine Teori İnşaa Etmek

❑ Yusuf KÖSE

Güney Kürdistan'daki bağımsızlık referandumu, sağından "sol"una bütün siyasal kesimlerin tavır almasını gündeme getirdi.

Kürdistan'ı sömürgeleştiren ve işgal eden egemen ulus egemen sınıflarının bu referanduma karşı çıkışlarını, tehditleri ezelden beri bilinen olmasına karşın, kendini sol'da görenlerin bir çoğunun -Marx'ın deyimiyle-; *"egemen ulus burjuvazisinin önyargılarına yankı olmalarına"* ne demeli?

Burada, Güney Kürdistan'da yapılan *"Bağımsızlık Referandumu"*na, egemen ulus egemenleri ile aynı ağızı kullanan sosyal şovenistlerin hepsini eleştirmenin pek bir anlamı yok. Bunlar Marksist-Leninist-Maoistler tarafından bilinen küçük burjuva anlayışlar. Uluslararası sosyal şovenizmin Türkiye versiyonu.

Özellikle Kürt Ulusal Sorunu konusunda, ülkemizde **İbrahim Kaypakkaya**'nın Aralık 1971'de yazdığı, ***"Türkiye'de Ulusal Sorun"*** [1] eseri, hala güncelliğini koruyor. Bu eser, TDH'ne çok şey öğretmesine karşın, bazıları, egemen ulus burjuvazisinin "yankıları olmakta" hala diretiyorlar. Bu eser sosyal şovenizmin panzehiri olarak yerini korumaya devam ediyor.

28.09.2017 günü itibaren Özgür Üniversite ve BirGün gazetesinin internet sitesinde, **Fikret Başkaya** (FB)'nın, "*Ulusların Kendi Kaderini Tayin Etmesi meselesine dair kısa not"* başlıklı bir makalesi yayınlandı ve sosyal medyada da dolaşıma sokuldu.

FB, bu yazısında, *"Oysa sorunun asıl tartışılması gereken yönü savsaklandı"* diyerek, şöyle devam ediyor:

"Ulusların kendi kaderini tayin etmesi meselesi ilk defa ABD başkanı W. Wilson tarafından Birinci emperyalist savaşın son günlerinde (8 Ocak 1918) ortaya atıldı. 'Wilson prensipleri' olarak biliniyor."

FB, bu alıntının devamında, *"halklar hep ezildi"* gibi sözler söylese de, o burada, bilmediğinden değil, bilerek bir şeyi çarpıtıyor. Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkı (UKKTH) ilk defa **Wilson** tarafından gündeme getirilmedi. İlk defa ulusal sorunlar Marksist tarzda **Marx** ve **Engels** tarafından dile getirilmiş ve I. Enternasyonal'de tartışılmıştır. Daha sonra ise II. Enternasyonal tarafından 1896 yılında Londra'da yapılan **İşçi Partileri ve Sendikalar Sosyalist Enternasyonal Kongresi**'nde karar altına almıştır.

Karar aynen şöyle:

"Kongre, bütün ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkını tam olarak desteklediğini beyan eder." [2]

FB, bilerek yalan söylüyor ve komünistlerin bu kararını görmezden gelip, Wilson'un 1918'de söylediklerini kaale alıyor. Ve UKKTH'nı Wilson'a mal etmeye çalışıyor.

Özellikle Kürt Ulusal Sorunu konusunda, ülkemizde İbrahim Kaypakkaya'nın Aralık 1971'de yazdığı, "Türkiye'de Ulusal Sorun" eseri, hala güncelliğini koruyor. Bu eser, TDH'ne çok şey öğretmesine karşın, bazıları, egemen ulus burjuvazisinin "yankıları olmakta" hala diretiyorlar. Bu eser sosyal şovenizmin panzehiri olarak yerini korumaya devam ediyor.

Evet *"Wilson Prensipleri"* [3] olarak adlandırılan 14 madde var. Ancak, bununla Komünistlerin savunduğu UKKTH hem aynı şeyler değil ve hem de ilk defa Wilson tarafından gündeme getirilmiş değil. Enternasyonal'in 1896 Londra Kongresi'nden sonra, Bolşevikler 1913 yılında, yani Wilson prensiplerinden 5 yıl önce kendi parti programlarına bunu koyuyorlar. Ayrıca RSDİP içinde daha 1903 yılında UKKTH tartışılır ve **Plehanov**, 1902 yılında, UKKTH savunmanın "zorunlu" olduğunu yazmıştır. UKKTH sorununu götürüp Wilson'a bağlayanlar, tarihi troçkizm usulü çarpıtabilme yolunu deniyor.

FB [4], neden UKKTH'nı "Wilson prensipleri" olarak lanse ediyor. Neden buna gerek duyuyor ve onu buna iten ideolojik neden ne?

Birincisi; marksizm karşıtı olması, **ikincisi** ise sosyal şovenizmdir. Ezilen ulusların kendi kaderini tayin hakkına karşı çıkmasıdır. Bu hakkın, ayrı bir devlet kurmak da dahil kendi kaderini özgürce belirlemesi olduğunu inkâr etmektir. FB'nin "kurnazlığı", UKKTH'nı emperyalist ABD başkanına bağlayarak, ezilen ulusların kendi kaderini tayin etmesine karşı çıkma gerekçesini "yaratmış" oluyor. Yani, bu ilkeyi emperyalist burjuvazi savunuyormuş gibi göstermeye çalışarak, MLM'lerin bu doğru düşüncesine saldırıyor. Oysa, I. Paylaşım savaşı sırasında ABD emperyalizmi hakim bir güç değildi. İngiltere'nin gerilemesini ve kendisinin öne çıkarak pazarlara egemen olmak istiyordu. Bu nedenle, UKKTH savunuyormuş pozisyonuna girdi.

ABD emperyalizminin niyeti ne olursa olsun, UKKTH hiç bir şekilde, savunulması ona bağlanamaz. Bu sorun, ezilen bir ulus

sorunu ve proletaryanın ezilen ulus soruna yaklaşımı ve daha ötesi, buradan hareketle uluslararası işçi sınıfının birliğinin savunulmasıdır.

Sınıf bilinçli proletarya, ezilen ulus burjuvazisinin ulusal demokratik haklarını savunur, onun ezen ulus egemenleri tarafından baskı altında tutulmasına karşı çıkar, ama aynı zamanda ezilen ulus burjuvazisinin kendisinin bütün halkın temsilcisi göstermesine ve ezilen ulus milliyetçiliğini sınıf mücadelesinin önüne koymasına karşı çıkar ve eleştirir.

Troçki'nin hedefinde hep Marksist-Leninistler vardı. İşçi sınıfı hareketinin tarihini çarpıtmaya ve kendini öne çıkarmayı severdi. FB'de Troçki'nin izinden giderek, yalan söylemekte bir beis görmüyor.

Ayrıca, O devam ediyor:

"Ulusların kendi kaderini tayin etmesi ilkesinin bir destekçisi de Lenin ve III. Enternasyonal idi..." FB, böylece ağzındaki troçkist baklayı çıkarıyor:

"Fakat Komünist Enternasyonal ve Sovyetler Birliği hızla enternasyonalist ilkelerden ve sosyalist perspektiften uzaklaştı. III. Enternasyonal Sovyet Devletinin çıkarlarını korumanın, Sovyetler Birliği diplomasisinin bir aracı haline getirldi."

Birincisi inkârcılığın ve yok saymacılığın, bir diğeri de Sovyetler Birliği ve III. Enternasyonal'in duruşudur. Troçkist ve burjuva çizginin, "sol"culuk adı altında piyasaya sürülmesidir.

Marx ve **Engels**'in takipçisi **Lenin**, UKKTH'nı, *"ezilen ulus burjuvazisi özgürleşecek"* diye savunmamazlık etmiyor, evet, burjuvazi özgürleşecektir. Bir ulusun bir başka ulus tarafından ezilmesi, baskı altına alınması ve ulusal haklarının gasp edilmesi karşı çıkılması gereken bir durumdur ve bu proletaryanın sınıf çıkarlarına uygundur. İşçilerin birliğinin güçlendirilmesine hizmet eder.

UKKTH'ına karşı çıkan birisi de **Rosa Luxemburg** idi. Ve UKKTH'nın komünist partisinin programında olmasını eleştirir. Lenin ise, Luxemburg'un bu tavrını; *"despotizm yararına oportünist bir tavır"* olarak değerlendirir.

Lenin, UKKTH neden desteklenmesi gerektiğini şöyle açıklar:

"... birincisi, bütün ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkını tanımak, çünkü burjuva demokratik devrim gerçekleşmemiştir. Çünkü işçi sınıfı demokrasisi tutarlı olarak, ciddiyetle ve içtenlikle (...) ulusların eşit hakları için savaşır, ve ikincisi, belirli bir devlet içinde, tarihinin geçirdiği bütün değişimler boyunca, burjuvazinin birey olarak devletlerin sınırlarında meydana getirdiği değişiklikler ne olursa olsun, bütün ulusların proleterlerinin sınıf savaşımında en sıkı ve bölünmez bir ittifakı gerçekleştirmek için savaşım verir." [5]

Komünistler, kapitalizme, uluslara ve ulusal devletlere karşı. Bu sayılanlara karşı olmak, sorunu çözmüyor. Neyin, ne zaman ortadan kaldırılması gerektiğini bilmek gerekiyor.

Karşı olmak yetmiyor. Çünkü ortada toplumsal-tarihsel bir gerçek var. Kapitalizmin yarattığı uluslar var, ulusal devletler var ve çok uluslu devletler var. Çok uluslu devletler içinde egemen uluslar, sömürge ve azınlık uluslar üzerinde egemenlik kurarak, onların devlet kurma hakları da dahil kendi özgürlüklerini özgürce tayin etmeleri üzerinde baskı oluşturmaları gerçeği var. Ve bu çelişmeden kaynaklı ezilen ulusların egemen ulus egemenlerine karşı ulusal özgürlük savaşları var. FB'nin makale içinde bir çok doğruları tekrarlaması, onun, egemen

ulus despotizmini gizlediği gerçeğini değiştirmeye yetmiyor.

Devlete karşı olmakla devletler ortadan kalkmıyor. Uluslara karşı olmakla uluslar ortadan kalkmıyor. Ve günümüzde Kürt ulusu gibi bir çok ulus baskı altında tutulmaktadır ve bunlar ezilen uluslardır. Devlet ve uluslar, toplumsal tarihin belli süreçlerinde ortaya çıkmış ve yine belli süreç içinde de ortadan kalkacaklardır.

Bütün bu gerçekler ortadayken, *"biz devletlere karşıyız"* demek, ezen ulus egemen sınıflarıyla, ezilen uluslar karşısında aynı kulvarda yer almak demektir. FB vb. sosyal şovenizmi kendilerine bayrak edinmiş olanların, Kürtlerin bağımsızlık referandumuna karşı çıkmalarının arkasındaki gerçek, ezen ulus egemenlerine tanıdıkları hakkı, ezilen ulus burjuvazisine tanımamalarıdır.

"Ulusal toplulukların, devletlerin çoktan zamanı geçti" tartışmaları yeni değil, 1866 yılında da I. Enternasyonal'de bu tür görüş getirenler ve baskı altında tutulan ulusların bağımsızlığına karşı çıkanlar vardı. Marx, bu tür sosyal şoven anlayışları o zaman eleştirmiştir.

"Devletlere, ulusal toplulukların ayrılmasına", yani UKKTH karşı çıkarken, gerekçe olarak *"işçi enternasyonalizmini"* koyanlar, içinde bulunulan durumu kavrayamadıkları gibi, tarihsel olguları da reddetme durumuna düşüyorlar. UKKTH kayıtsız şartsız savunmak, işçi sınıfının enternasyonal birliğini güçlendiren ve geliştiren bir olgudur. Tersi, ise, işçilerin enternasyonal birliğine zarar verir.

Marx ve Engels'in İrlanda ve Polonya sorunlarına nasıl baktıkları bilinen bir gerçek. Burada tekrar etmeye gerek yok. Ancak, Marx ve Engels'in tavrı, FB için bir şey ifade etmeyebilir, ama Marksist-Leninist-Maoistler için çok şey ifade ediyor. Evet, Marksizm orada donup kalmadı, ancak, emperyalizm ve proleter devrimler çağında da hala ulus-devlet ve buna bağlı olarak ezilen ulus sorunu varlığını korumaktadır ve sınıf bilinçli proletarya, bu soruna karşı egemen ulus cephesinden değil, ezilen ulusun haksızlığa uğramasına ve devlet kurma hakkına sahip çıkmak ve savunmak durumundadır. Proleter enternasyonalizm bunu gerektirir.

FB, çözümü sunuyor:

"1. Devletten kurtulmak; 2. paradan kurtulmak; 3. herkese ait yaşam araçlarına (üretim araçlarına) birileri tarafından el konulmasına son vermek..."

Bunlara katılmamak elde değil. Komünistler de bu görüşleri savunuyor. Ancak, komünistler ile FB'yi ayıran sorun, içinde yaşanılan somut koşullar. O, içinde yaşadığımız toplumsal koşulları yok sayıyor. Anarşist bir mantıkla, hepsinden kurtulalım diyor. Ama nasıl kurtulunacağını ise es geçiyor.

Bunlar yeni düşünceler değil. Yaklaşık iki yüz yıldır anarşist ve bir yüzyıldır da troçkist görüşler var. Ancak, somut gerçeklikten kopuk soyut teoriler, gerçeklerin değiştirilmesine yetmiyor.

Lenin, ulusal ayrıcalıklara karşı proletaryanın tavrını şöyle açıklıyor:

"Her türlü feodal boyunduruğu kırmak, uluslara karşı her türlü baskıya, uluslardan biri ya da dillerden biri için her türlü ayrıcalığa karşı çıkmak, demokratik bir güç olarak proletaryanın mutlak görevidir, ulusal kavgalarla karartılan ve geciktirilen proleter sınıf savaşımının mutlak çıkarınadır. Ama kesin olarak sınırlandırılmış olan ve sınırları belli tarihsel bir alana yerleştirilmiş bulunan çevrenin ötesinde burjuva milliyetçiliğine yardım etmek, proletaryaya ihanet ve burjuvazinin saflarına geçmek olur." (6)

Ayrıca, UKKTH konusunda bilinçli olarak çarpıtılan bir sorun ise, ulusların kendi kaderinin tayin hakkı yerine *"halkların kendi kaderini tayin hakkı"* konmaya çalışılıyor. Bunu FB de adı geçen makalesinde yapıyor. Bu her ikisi aynı şeyler değildir. Bu konuda R. Luxemburg da yanılgı içindeydi. Ezilen ulus sorunu ile halkların kaderini tayin aynı şeyler değildir. Halkların kendi kaderini tayin etmesi, burjuva iktidarını yıkarak, proletarya önderliğinde kendi siyasal iktidarını kurmasıdır. 1917 Sovyet Devrimi, Çin Devrimi ve diğer devrimler böyledir.

Komünistler hiç bir zaman ve hiç bir yerde, UKKTH proletarya önderliğindeki demokratik devrimleri ve sosyalist devrimleri karşı karşıya koymamışlardır. Biri burjuva hakkıdır, ikinicisi ise proletarya ve emekçilerin (ezilen halkların) sosyal kurtuluş mücadelesi içindedir.

Ulusal sorunun gerçek çözümü proletarya önderliğindeki devrimlerle olacaktır. 1917 Ekim Devrimi bunu kanıtlamıştır. Buna karşın, yukarıda söylediklerimiz hala geçerliğini koruyan birer toplumsal olgulardır. Bunlar ne reddedilebilir ne de görmezden gelinebilir.

Yazıyı, **Kaypakkaya**'nın Lenin'den aldığı bir alıntıyla noktalayalım:

"Bütün uluslar için tam hak eşitliği: ulusların kendi kaderini tayin etme hakkı; bütün ülkelerin işçilerinin (ve ezilen halkların) birleşmesi." (7)

Yararlanılan Kaynaklar:

(1) *İbrahim Kaypakkaya, Seçme Yazılar, Umut Yayımcılık, 1992*

(2) *Lenin, UKKTH, sf. 95, Altıncı baskı, Sol Yayınları*

(3) *Bkz. Wikipedia.org.*

(4) *FB, Kemalizm ile ilgili yazdığı kitaplarda, Kaypakkaya'dan hiç söz etmez. Sanki ilk defa kendisi bu tür bir düşünce getiriyormuş izlemini vermeye çalışır. Anarşizmin tarihsel olguları yok sayan topyekünculüğü, troçkizmin teorik oynaklılığı ve bulanıklığı aynı yerde buluşmuş.*

(5) *Lenin, UKKTH, sf. 99*

(6) *Lenin, UKKTH, sf. 33*

(7) *İ. Kaypakkaya, Seçme Yazılar, sf. 264*

7 Ekim 1949 Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin Kuruluşu

❑ **Hurşit SAĞIROĞLU**

Geçtiğimiz hafta salı günü 3 Ekim tarihi F.Almanya'da resmi tatil günüydü. "Bayram"ın resmi adı "Birleşme Günü". Bize göre Emperyalizm'in, Demokratik Alman Cumhuriyeti DDR'in Federal Almanya Cumhuriyeti eliyle işgal edildiği tarih. Sovyetler Birliği, II. Dünya Savaşı sonrası, Kızılordu'su ile faşist Alman ordularını kahramanlıklar göstererek inine tıktı. Faşist Alman Diktatörlüğü, emperyalizmin savaş makinası Berlin'e gömüldü. O tarihten sonra Almanya'nın doğu bölgeleri Sovyet Sektörü, Batı Almanya ise 3 bölümde İngiliz, ABD ve Fransız sektörü olarak ilan edildi. O süreçten sonra Sovyetler Birliği sürekli iki Almanya'nın, yani Sovyet Sektörü ve İngiliz, ABD, Fransız sektörlerinin, bloklar dışı, demokratik bir yönetim altında birleşmesini savundu. Bu amaçla halk referandumu yapılmasını önerdi. Emperyalist güçler bu öneriye karşı çıktılar ve DDR kurulmadan 1 ay önce 7 Eylül 1949'da Federal Almanya Cumhuriyeti'ni ilan ettiler. Bunun üzerine Sovyet Sektöründe de 7 Ekim 1949'da Demokratik Alman Cumhuriyeti kuruldu.

Demokratik Alman Cumhuriyeti tüm emperyalist savaş planlarına ve provokasyonlara karşı dünya barışının korunmasında kilit bir rol oynadı. Sosyalist Sistem'in emperyalist sistem ile değme noktası olan bir coğrafyada sosyalizm kuruculuğu gerçekleştirildi. Almanya topraklarında ilk işçi ve köylü iktidarı kuruldu. Emperyalizm bunu hiç bir zaman hazmedemedi. Federal Almanya Cumhuriyeti Anayasası'nın 1. maddesi *"İki Almanya'nın birleşmesi Federal Almanya Cumhuriyeti'nin varlık nedenidir"* içeriğini taşıdı. Halbuki, bu öneriyi Sovyetler Birliği iki ayrı devlet kurulmadan savunuyordu. İki Almanya hiç bir zaman birbirine benzemedi. İki ayrı kültür ve insan tipi oluştu. Bir tarafta üretim araçları üzerindeki özel mülkiyete son verildi, sosyalist merkezi bir ekonomi ve işçi sınıfının iktidarı kuruldu. Diğer tarafta ABD ve İngiliz işgali fiilen sürdü, savaş tekellerinin ülkesi olarak emperyalist bir nitelik sürekli gelişti.

Sovyetler Birliği'ndeki karşı-devrim ihaneti, ilk olarak Demokratik Almanya, Nikaragua ve Afganistan'ın emperyalizme satışı ile gerçekleşmeye başladı. Bunun sonucunda Demokratik Alman Cumhuriyeti emperyalist güçler tarafından işgal ve ilhak edildi. Bugün üzerinden 27 yıl geçmiş olmasına rağmen Demokratik Alman işçi ve emekçi halkı Birleşik Almanya'ya entegre olamadı. İşsizlik kimi illerde yüzde 30'lara kadar ulaşırken eski DDR topraklarında ortalama yüzde 15 ila 20 arası değişmektedir. Geçmiş DDR topraklarında yaşayan nüfusun yüzde 60'ı bugün birleşmenin pişmanlığını ifade ediyor.

Bizler, 7 Ekim 1949 tarihini, işçi sınıfının uluslararası mücadelesinde önemi hiç bir zaman yok sayılamayacak bir gün olarak zihnimize kazıdık. Kuşkusuz ki DDR'in Devlet Başkanı ve ASBP Genel Sekreteri **Honecker** yoldaşın da ifade ettiği gibi hatalar ve eksiklikler de yapıldı, bu eksiklikler Sovyetlerdeki hain yöneticilerin pratiği ile birleşince Almanya topraklarındaki ilk işçi köylü devleti ilhak edildi. Aynı pratik kuşkusuz ki bir daha aynı şekilde yaşanmayacak, ancak Almanya'nın tümü bir gün tekrar savaşsız ve sömürüsüz bir düzene, işçi sınıfının iktidarına kavuşacak.

‘Devletsiz Halk Kürtler’

❑ Mehmet DEMİR

Yıllar önce Kürtlerin durumuna dikkat çekmek için söylenmiş bir söz. Bugün de değişen bir şey yok. Kürtler hala devletsiz. Ve nüfus çoğunluğuna bakınca da dünyamızda başka bir örneği de yok. Kürtlerin devletsizliği, Kürtler için olduğu kadar bölge halkları için de bir sorun teşkil etmektedir. Devletsizliği sadece bağımsız bir devlete sahip olmak olarak algılamıyoruz. Kürtleri dört parçaya bölen devletler de Kürtlerin gerçek devletleri olmamıştır. Bu devletler Kürtlerin özgürlüklerini ellerinden almakla kalmamış, onları insanlık ile bağdaşmayan katliam ve işkencelere de maruz bırakmıştır. Zaten bunlar Kürtlerin de devletleri olsaydı, ne Dersimler, ne Mahabatlar, ne Halepçeler, ne Kamışlolar, ne Roboskiler, ne de Surlar olurdu. Bu gidişatın değişmesi gerekmektedir. Kürtler de bugün bunu değiştirmenin mücadelesini vermektedirler. Belki damla damla mücadele vermektedirler ama özgürleşme yolundan vazgeçmemektedirler. Bu yolda atılan her adım bölge halklarının da çıkarınadır.

Referandum bir adım ileri

Güney Kürdistan referandumunda beklenen sonuç gerçekleşti ve EVET, % 90’ın üzerinde bir oranda çıktı. Daha önceleri de söylendiği gibi bu sonuç, hemen bağımsızlık ilanı demek değildir. Referandum, Kürdistan bölgesinin yaşadığı politik ve ekonomik sorunlardan bir çıkış yolu aramak için atılmış bir adım olmakla birlikte, uzun vadede Kürtlerin bölgede özgür koşullara kavuşması ve bunun güçlendirilmesine yönelik bir çabadır. Yirmi yılı aşkın bir süredir federal bir yapıda olan Güney Kürdistan’ın birikmiş ve çözüm bekleyen o kadar sorunu var ki, buradaki Kürtler çözüm için belirli bir adımın atılmasını istemektedirler. Halktan gelen bu isteğe karşı buradaki güçler daha fazla karşı duramamışlardır. Bir yerlerden belirli bazı adımların atılması gerektiğinin farkına varmışlardır. Referanduma giderken, federal yapının gerektirdiği bir örgütlenmeden bile uzak olan bu güçlerin, böylesi bir adımı atarken, neyi ne kadar hesap ettiklerini de tam olarak bilemiyoruz. Yaşanan tüm eksikliklere rağmen bir adım atıldı ve bunun sonuçları oldu. Kürtlerin eski statüde tutulamayacakları ve bunu kabul etmeyecekleri de bu şekilde dile getirildi. Referanduma gidenlerin niyetleri ile bunun sonuçları tam olarak örtüşmese de Kürtlerin bu gelişmelerden kazançlı çıkacaklarını söyleyebiliriz. Önemli olanın bölgede yaşanan gelişmelerden doğru sonuçları çıkarabilmektir. Tek taraflı yaklaşımların kazandırmayacağı açıktır. Sadece madalyonun bir yüzüne bakarak karar vermek devrimcilerin tercih edeceği bir yol değildir.

Ulusal birlik yeniden

Ulusal birlik, referandumun ertesi günü daha fazla dillendirilmeye başlandı. Anahtar çözüm burada mı yatıyor diye sorulabilir. Tek başına yetmeyeceği açıktır. Ama ulusal birlik ile önemli adımların atılacağı kesindir. İçeride ve dışarıda bütünlüklü bir politika yürütebilmek, kuşkusuz Kürt Hareketinin güçlenmesine, dış saldırı ve komplolara karşı durmada başarılı olmasını beraberinde getirecektir. Dönüp dolaşıp bu konuya değinmemiz bu nedenledir. Ulusal birlikten bahsetmek ve bunun için adımlar atmak her kürdü heyecanlandırmaktadır. Gerçekleşmesinden uzak olması da üzüntü yaratmaktadır.

Ulusal birliğin koşullarını yaratacak olanlar her bir parçada örgütlü olan siyasi güçlerin kendileridir. Bu konuda samimi girişimlerde bulunanların desteklenmesi gerekmektedir. Şimdiye kadar var olan pratik, bunun öyle istemek ile kolayca gerçekleşecek bir adım olmadığını da bizlere göstermiştir. Bunun çeşitli nedenleri olmakla birlikte, mevcut siyasi örgütlerin, bu konuda cesur adımlar atmaktan kaçınmalarıdır da diyebiliriz. Kürdistan’ın öneminden dolayı, siyasi gelişmelere dahil olan güçlerin çokluğu bir başka handikapı oluşturmaktadır. Bölgede son zamanlarda yaşanan gelişmeler, Kürdistan’ın bu önemini daha bariz bir şekilde açığa çıkarmakla kalmamış, yeni gelişmelerin odağına oturmasına da yol açmıştır. Gelişmelere bütünlüklü olarak baktığımızda ulusal birliğin önemi daha bir açığa çıkmaktadır. Tek bir gücün mevcut gelişmelere doğru bir temelde yön verebilmesi mümkün değildir. Farklılıklar olsa da bunların ulusal birlik önünde engel oluşturmayacak bir şekilde geride tutulması gerekmektedir. İyi niyetle atılan adımların desteklenmesi, sadece Kürtler açısından yararları olmayacaktır. Bölgenin diğer halklarının da çıkarlarını gözetecek bir gelişmeye yol açacaktır. Milliyetçilikten uzak bir politikanın sürdürülebilinmesi için de Kürtlerin ulusal birlik yolunda ilerlemeleri önemlidir. Birlik, bölgenin diğer halklarıyla ortak bir mücadelede bir araya gelmenin de koşullarını yaratacaktır. Bölgede eksik olanın da halklar arasında dayanışmanın gelişmemiş olmasıdır diyebiliriz. Bu, bölgede halklar lehine bir çözümün ortaya çıkmasını geciktiren sebeblerin en başında gelmektedir. Ulusal ve mezhepsel ayrılıkların körüklenmesi, halklar arasında düşmanlığı derinleştirmektedir. Bu politikalara karşı durmak, sadece emperyalistlere karşı değil, bölge gericiliğine karşı da mücadele etmek gerekmektedir.

Statüsüzlük Kürtlerin özgürlüğünü engellemekle kalmıyor, bölge halklarınının da aleyhine, onların da özgürleşmelerinin önünde engel oluşturmaktadır. Buradaki denklemi şöyle kurabiliriz: Kürtler özgürleştikçe bölge hakları da özgürleşeceklerdir. Yüzyıllık bir haksızlığın son bulması bölge halklarının da kurtuluşunu kolaylaştıracaktır. Bölgede kurulan düzeni Kürtler seçmedi ve kurulmasını da istemedi. Bugün bölgeye kendi çıkarları doğrultusunda yön vermeye çalışan emperyalist güçler ve bölgedeki gerici müttefikleri bu düzeni kurdular. Ama bugün bu eski statüyü sürdüremez duruma düştüler. Bu güçler kendi çıkarlarına uygun bir statüyü bölgeye hakim kılmak için, bugün de yoğun bir çaba içerisindeler.

Referanduma karşı TC - İran ortaklığı

Referandumun yapılmasına bile karşı çıkışlarıyla TC ve İran bir kez daha ortak bir noktada buluştular. Kürtlerin bölgede kazanımlar elde etmeleri ve özgürleşmeleri, şu an her iki ülkede de işbaşında olanların pek de içlerine sindiremedikleri gelişmelerdir. Özgürleşen bir Kürdistan onların egemenliklerinin dayanaklarını da zayıflatacak ve yıkılmalarına yol açacaktır. Kürdistan’ın bugünkü mevcut statüsünün devamında çıkarlarını ve geleceklerini görmektedirler. En sert tepkilerin bu her iki devletden gelmesi de şaşırtıcı değildir. Şaşırtıcı olan bu gerçekliği zamanında görememiş olanların hala bir beklenti içerisinde olmalarıdır. Güney Kürdistan’da bazı çevrelerin AKP faşizmine sünni ittifakının bir parçası olduklarını hatırlatarak referanduma karşı çıkmamaları gerektiğini ve bunun da çıkarlarına olduğunu söylemeleri saldırganlığın altında yatan Kürt düşmanlığını görememelerinden ve ya görmek istememlerinden kaynaklanmaktadır. Bunlar geçmişte TC ile kurdukları ve Kürtlerin yararına olmayan kirli ilişkilerini sürdürmek için işbirliğinin devamını istemektedirler. Kürt dostu olarak yutturulmak istenen AKP faşizminin böyle olmadığının açığı çıkması bu çevreleri de korkutmaktadır. TC’nin hendek ve barikatları bahane ederek saldırganlığına sessiz kalan bu çevreler kılıcın ucu kendilerine dönünce işin aslının başka olduğunu görmüş olmaları gerekir. Aslında meselenin sadece referandum olmadığını, Kürtler adına elde edilecek en ufak bir kazanıma bile bir düşmanlık gösterildiğini, bu çevrelerin çoktan anlamış olmaları gerekmektedir. Birbirlerine pek de dostça bir gözle bakmadıklarını tarihsel geçmişleriyle bildiğimiz, bu her iki devletin egemen güçlerinin, söz konusu Kürtler olunca biraraya gelmeleri şaşırtıcı değildir. Bu ortaklıklarını ne kadar sürdürebilirler, bu bölgede gelişmelerin alacağı yön ile ilgilidir.

TC ve İran’ın Güney Kürdistan üzerinde çeşitli ilişkiler yoluyla bir egemenlik kurma çabasında olduklarını bilmekteyiz. KDP’nin TC ile girdiği ve bugün tam olarak da açıklanmamış ilişkilere karşı, İran’ın da YNK, Goran ve diğer güçler üzerinden bir ilişki geliştirdiğini ve egemenlik kurmaya çalıştığını söyleyebiliriz. Bunların kendi ellerindeki Kürdistan parçalarındaki gelişmeleri kontrol etmek için, böylesi bir ilişki içerisine girdiklerini ve kendi gerçek niyetlerini gizlemeye çalıştıklarını görmekteyiz. İran Cumhurbaşkanı ‘Biz Kürtleri severiz’ diyor. TC’nin başında olan da işbirlikçi Kürtleri toplayarak onlara referandumu bahane ederek, Kürt düşmanı açıklamalar yaptırarak ‘Kürt sevgisini’ gösterdi. Bu sevginin nasıl bir şey olduğunu biz Roboski’den, Sur’dan, Nusaybin’den, Silopi’den

bilmekteyiz. Ortaya çıkan gerçek şu: Kürtler mevcut statüko içerisinde kaldıkça ve özgürlüklerinden vazgeçtikçe seviliyorlar. Kendileri için de bir şeyler istemeye başladıklarında hemen "uluslararası güçlerin oyunlarına geliyorlar ve emperyalistlerin çıkarlarına hizmet ediyorlar" denilerek bir kenara atılmak isteniyorlar. Bu konuya tekrar döneceğiz.

İran ve TC'nin Kürt sevgisinin kendi sömürgeci amaçlarına hizmet ettikçe varolduğunu, bunun dışında bir gelişmeyi kabullenmediklerini görmekteyiz. TC'nin sınırları kapatmaktan bahsetmesi, aç bırakmakla tehdit etmesine İran'da 'hatalarının cezasını çekmeliler' ile katıldı. Sadece burada durmayacakları ve Güney Kürdistan'da mezhepsel ve etnik ayrılığı kışkırtacaklarının da işaretlerini verdiler. Böylelikle Kürtleri kuşatma altına almaya çalışmaktadırlar. Irak yönetimini de bu amaçlarına ortak ederek tam bir kuşatma içerisinde Kürtlere nefes bile aldırmamak istemektedirler. Böylesi çok yönlü bir saldırı altında Kürtlerin de kendi ittifaklarını güçlendirmeleri ve iç örgütlenme ile birlikteliklerini geliştirmeleri gerekmektedir. Kürtler açısından zorlu bir sürecin kapısı açıldı demeyeceğiz, yeni gelişmeler ile birlikte bunun yeni bir boyut kazanarak devam ettiğini söyleyebiliriz. Aslında varolma mücadelesinin kazanımlar ile taçlandırılması ile yok oluşu kabul etme arasında bir yolda Kürtlerin yürüdüğünü söyleyebiliriz. Bölgenin yeni bir biçim alacağı kesin gözüküyor. Bu yeni dengelerde Kürtler kendileri için nasıl bir statü elde edecekler. Asıl tartışma konusu da bu.

Statüsüzlük Kürtlerin özgürlüğünü engellemekle kalmıyor, bölge halklarınının da aleyhine, onların da özgürleşmelerinin önünde engel oluşturmaktadır. Buradaki denklemi şöyle kurabiliriz: Kürtler özgürleştikçe bölge hakları da özgürleşeceklerdir. Yüzyıllık bir haksızlığın son bulması bölge halklarının da kurtuluşunu kolaylaştıracaktır. Bölgede kurulan düzeni Kürtler seçmedi ve kurulmasını da istemedi. Bugün bölgeye kendi çıkarları doğrultusunda yön vermeye çalışan emperyalist güçler ve bölgedeki gerici müttefikleri bu düzeni kurdular. Ama bugün bu eski statüyü sürdüremez duruma düştüler. Bu güçler kendi çıkarlarına uygun bir statüyü bölgeye hakim kılmak için, bugün de yoğun bir çaba içerisindeler. Kürtlerin ve bölgedeki diğer halklarında belli oranlarda sürece müdahale ettiklerini ve kendi çıkarları doğrultusunda bir çözümü dayattıklarını da göz ardı etmememiz gerekmektedir. Bu bakımdan peşin hükümlü ve emperyalizmle ilişkilerindirerek halkların direnişlerine karşı durmak, bölgenin dinamiklerini iyi okumamaktır. Ya da 'kolaya kaçmak' diyebileceğimiz kalıplaşmış değerlendirmelerdir.

Kürt Özgürlük Mücadelesinde sol nerede duruyor?

Referandum ile bir kez daha tartışma konusu haline gelen ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı nasıl yorumlanmalı. **Lenin**'in her koşulda halkların bu talebi desteklenmeli biçimindeki açıklaması bugünün koşullarında ifadesini nasıl bulmaktadır. Sadece sosyalistlerin ve demokratların değil, halklar arasında dayanışmaya inanan herkesin bu hakkın savunulmasından yana olması gerekmektedir. Ayrılmak, mutlak kopuş anlamına gelmediği gibi halklar arasında birliği engelleyen bir adım da değildir. Birlikte yaşayabilmek için aynı sınır içerisinde olmak da gerekmiyor. Halklar arasında dayanışmanın güçlendiği zamanlarda sınırların hiç bir anlamıda kalmamaktadır. Sadece coğrafi bir hat olmaktan öteye de gitmemektedir. Eksiklikleri, yanlışlıkları tartışılsa da Sovyet deneyiminde bunu gördük. Ayrılmak da bir arada yaşamak da mutlaklaştırılacak bir konu değildir. Buna halkların kendisi karar vermelidir.

Kerkük'lü Kürtler gece yarısı sokaklara döküldü ve bazı mahallelerin denetimini sağladı.

Konu Kürtlere gelince bazı solcularımızın eski kemalist damarları ortaya çıkmaktadır. Eski diyoruz ama, bu damardan kurtulduklarını da görmedik. Dünyanın her hangi bir başka bölgesindeki halkların kendi kaderlerini tayin hakkına kayıtsız şartsız evet diyen bu solcularımız, söz konusu Kürtler olunca emperyal ilişkilerden ve daha zamanı gelmemiş gibi ne olduğu da pek belli olmayan bir zaman kavramına sarılmaktadırlar. Sanki bölgenin mevcut statüsü emperyalistler tarafından belirlenmemiş gibi bir hafıza kaybı yaşamaktalar ve bizlere de yaşatmak istemektedirler. Kimsenin UKKTH fetişleştirmek gibi bir çabası yoktur. Söz konusu Kürtler olunca bu solcularımızın tavrı anlaşılmaz olmaktadır. Ayrılma ya da birlikte yaşamaya halklar kendi özgür iradeleriyle karar vermelidirler.

Mevcut statükonun devamını isteyenler bellidir. Yıllar önce çizilmiş sınırların bugün korunmasının halklara ne gibi bir faydası olacağını bunlar izah edebilecek bir durumda da değildirler. Mevcut olmayan bir çok devlet kurulmuş ve bunların bugün sınırları ve 'ülke bütünlükleri' korunmak istenmektedir. Bunlar zaten emperyalizmin bir tür üretim devletleri değil midir? Meseleyi sadece 'emperyalistlerarası ilişki ve çelişkilere' bağlayarak ne İran'ın ne de TC'nin bölgedeki yayılmacı ve eski egemenlik günlerine dönük iştahlarının kabarmasını gözardı ederek izah edemezsiniz. Kürtlere karşı, emperyalist güçlerle kirli ittifaklar içerisine girenler de bu her iki sömürgeci devletlerdir. Mevcut düzenin bu şekilde sürmesini ve başarabilirlerse Irak ve Suriye'de İran ve TC kendilerine bağlı güçler eliyle egemenlik sahaları kurmak istemektedirler. Bunu da mezhepsel temele dayanan çelişkileri kışkırtarak yapmaktadırlar. Bu bakımdan bölgede, bu her iki gücün tehlikeli yaklaşımını da görmek gerekmektedir. Bu her iki sömürgeci devlet kendi egemenliklerini sürdürebilmek için de olsa Kürtlerin her türlü kazanımlarına karşı çıkmaktadırlar.

Yıllar önce Kürtler, Kemalistler tarafından *'iki halkın devleti, Türkler ile Kürtlerin ortak hükümeti'* denilerek birlikte mücadeleye ortak edildiler. Sonrasında bu vaatler unutulduğu gibi, Kürtler ağır bir katliamdan geçirildi. Barış sürecinin bitirilmesi sonrasında da benzer bir politika AKP faşizmi tarafından uygulandı. Kürtler insanlığın yitirildiği bir vahşetin cenderesine alınarak yeniden susturulmaya çalışıldı. Bunu egemen güçlerin saldırganlığını görmezden gelerek sadece emperyal güçlerin politikası ile izah etmek olsa olsa bu solcuların deve kuşu görüntüsüdür. Birlikte yaşamanın, ama özgürce ve eşit yaşamanın koşulları varsa bu savunulmalıdır. Bunun yolu da ayrılma ya da bölünme fobisinden öncelikle kendilerini ve sonrasında da halkı kurtarmalarıdır. Kürtler herhangi bir başka halkın toprağını almak istememektedir. Sadece kendi toprakları üzerinde özgür bir yaşam istemektedir. Bu da insan olmanın temel bir hakkıdır.

Bir diğer tartışma konusu referandumun zamanlaması. Bir çok kişiye göre zamanı gelmeden atılmış bir adımdı. Ön hazırlıkların tam yapılmadığı ve mevcut federal hükümetin bir çok kurumuyla tam bir işlev kazanmadığını biz de belirtmiştik. Ama orada halk sandığa gitti. Ve bir karar verdi. Bu esasında hemen ayrılmanın dışında bir irade beyanıydı. Buna da saygı duymak gerekirdi. Hemen emperyalist oyunların bir parçası gibi göstererek, İsrail ile ilişkilendirmek deve kuşu görüntüsü veren solcularımızın değişmediğini ve değişmek de istemediğini göstermesi açısından önemlidir. 70'li, 80'li yıllardaki Filistin mücadelesi ile İsrail ilişkilerinin bugün farklı bir boyut kazandığını görmezden gelerek ucuz değerlendirmeler yapmaktadırlar. Kürdistan neden yeni bir İsrail olacak? Bunun mantığı yok. Sadece değişemeyen solcularımızın ulusalcılardan ve Kemalistlerden kaptıkları bir can simidi olmaktan öte bir şey değildir. Bunlara kalsa Avrupa Birliğine ve ABD'ye karşı bir kaç laf söyleyen Erdoğan'ı bile anti-emperyalist kabul etmemiz gerekmektedir. Anti-emperyalistlik lafla olmuyor. Kaldı ki Erdoğan da İsrail ile ilişkilendirmeye çalıştı. İsrail'in varlığını devam ettirmek için bölgeye çeşitli müdahalelerde bulunduğu gerçeğini gözardı etmiyoruz. Kürt Özgürlük Hareketine karşı TC en aktif desteği hep İsrail'den aldı. Bu politika da bir değişikliği biz daha gözlemleyemedik. Eğer bir şeyler değişirse bölgedeki gelişmelerin kazanacağı yeni boyut sayesinde olacaktır. İsrail'in Filistinliler ile birlikte ayrı birer devlet olarak yaşamayı kabul etmesi, bu her iki halkın birlikte yaşayabilmesi için ve ülkelerinin demokratikleşmesi için de son derece önemlidir. Kürtlerin elinde, üzerinde egemenlik kuracağı bir başka halk yoktur. Bu açıdan bile olsa İsrail benzetmesi yersizdir. Ve Kürtler baştan itibaren birlikte yaşadığı halklar ile kardeşliği ve birbirlerinin haklarına saygıyı esas almaktadır. Sadece kafaları karıştırmaya yönelik iddialara sarılmak devrimcilerin işi olmaması gerekir. Kürt düşmanlığında herkes ile işbirliğini temel alan İran-TC ortaklığına karşı Kürtlerin de bölge halkları ve uluslararası güçler ile kurduğu ilişkiler anlaşılırdır. Kaldı ki ittifak ve ortaklıklar gelişmelere göre yön almaktadır. Bölgede yeni düzenin ayakları üzerine oturması uzadıkça bu değişkenliğin de devam edeceğini söyleyebiliriz. Kalıcı ilşkiler bölgenin belirli bir düzene kavuşması ve ancak halkların kendi gerçek öz iradeleri ile gerçekleşebilecektir.

Akkuş Yoldaş'a Veda Toplantısı

Geçtiğimiz ay yıllık izinde bulunduğu Trabzon'da bir deniz kazasında yaşamını yitiren komünist sendikacı Abdullah Kıran yoldaşımıza Düsseldorf'da veda toplantısı düzenlendi.

Politik yaşamına Trabzon - Beşikdüzü İGD'de başlayan, 12 Eylül'den sonra Almanya'da politik mücadelesine FİDEF'de devam eden Abdullah aktif bir sendikacı olmuştu. 1982 de Meslek eğitimine başladığı Daimler-Benz fabrikasında önce Gençlik Temsilcisi, ardından İşçi temsilcisi seçilmiş, son olarakta Mercedes Holding'in Genel İşçi Temsilciliği'ne seçilmişti.

IG Metall sendikası ve FİDEF'in 10 Eylül 2017 Pazar günü düzenlediği, saat 15:00'de Düsseldorf Alman Sendikalar Birliği - DGB Sendika salonunda yapılan anma toplantısına, ailesinin yanında, Mercedes fabrikasından iş arkadaşları, sendikacılar, demokratik dernek ve siyasi parti temsilcileri katıldılar.

Ailesi adına ana konuşmayı ağabeyi ve yoldaşı, FİDEF Genel Başkanı Kemal Kıran yaptı. Akkuş'un hayatı, özellikleri ve mücadelesini anlatan Türkçe ve Almanca konuşma salonda duygu seline dönüştü.

İG Metall Sendikası adına Düsseldorf Şube Başkanı Nihat Öztürk konuştu. Mercedes-Benz işyeri işçi temilcisi Reiner Tisch de iş arkadaşları adına konuştu. Politik örgütü adına da FİDEF Sözcüsü Murat Çakır bir konuşma yaptı.

Abdullah Kıran'ın (52 yıllık) yaşamından ve mücadelesinden kesitler içeren slayt-film sunuldu. Onun sevdiği Kazım Koyuncu'nun 'Dido' ve 'işte gidiyorum' parçaları eşliğinde yıldızlara uğurlandı. Toplantının son bölümünde veda yemeği verildi.

Toplantıya IG Metall, FİDEF, HDK, Sol Parti, DKP, IL, DSSQ gibi sayıda Alman, Kürt ve Türkiyeli sol örgüt temsilcileri anmada hazır bulundu. Almanya'nın çeşitli şehirlerinden TKP'li yoldaşları, Düsseldorf Türkiyeliler Merkezi'nden mücadele arkadaşları katıldılar.

***Politika* Gazetesi**
F.Almanya Temsilciliği / Düsseldorf

Oktay Etiman'ı Kaybettik

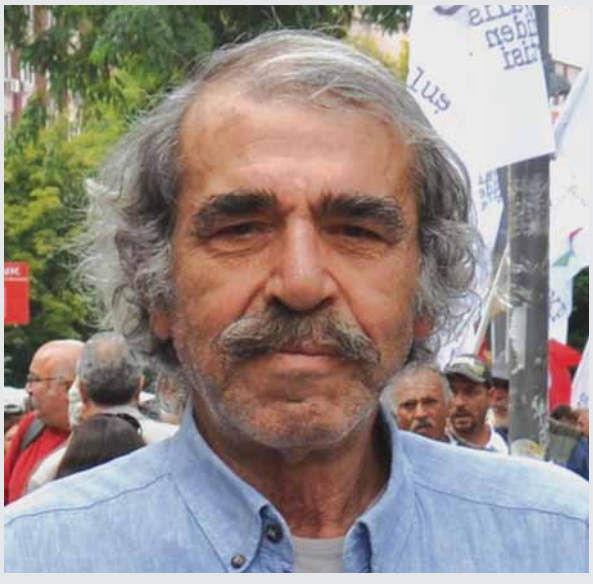

TKHP-C'nin kurucularından, **Mahir Çayan, Hüseyin Cevahir, Ulaş Bardakçı**'nın yoldaşı, siyasetçi, yazar, çevirmen, yayıncı **Oktay Etiman** 70 yaşında hayatını kaybetti. Oktay Etiman belli bir süredir mücadele ettiği ağır hastalığı maalesef yenemedi. Oktay Etiman'ın kaybı ile *Politika Gazetesi* okurları çevresi 12 Mart sonrası cezaevi ve sonrası süreçte siyasal olarak yakın ilişki içinde bulunduğu bir yoldaşını yitirdi.

Oktay Etiman, 12 Mart faşist darbesinden sonra yaptığı muhasebede, ideolojik olarak işçi sınıfının bilimine sıkı sıkıya bağlı olmadan, politik ve örgütsel olarak ise işçi sınıfı içinde kök salmadan, yığın desteğini sağlamadan devrim ve sosyalizm mücadelesinin başarılı olamayacağı sonucuna ulaşmıştır. Gerilla mücadelesi ve devrimci şiddeti de içeren her tür mücadele yönteminin yığınların desteği sağlanarak yürütülmesi gerektiğini savunmuştur. Uygulanacak devrimci şiddet eylemlerinin işçi ve emekçi yığınların sempatisini kazanacak ve onları mücadeleye yöneltecek niteliğinin önemine değinmiştir. Kürt Özgürlük Hareketi'nin son 40 yıllık mücadelesine de bu anlayışla yaklaşmış ve dayanışma içinde olmuştur. Cezaevinden çıktıktan sonra sağ ve "sol" oportünizme kaymadan savunduğu değerler temelinde özellikle çeviri ve yayıncılık alanında faaliyetlerini yoğunlaştırdı. Türkiye Komünist Partisi'nin gerek 80 sonrası gerekse de son 10 yılda yürüttüğü çalışmalara görüşler belirterek katkıda bulundu. Güncel olarak tartışılan Türkiye Komünist Partisi Program Taslağı konusunda somut katkı sundu.

Oktay Etiman aynı zamanda Türkiye devrimci hareketi içinde Kürt ulusal sorununa doğru yerden bakan bir konuma sahipti. Kasım 2016'da bir gazete röportajında şöyle diyordu; *"Batıdaki bazı örgütlerin Kürt sorunu konusunda yeterince duyarlı olmamaları, hatta karşıt olmaları söz konusu. Sosyalizm pozisyonundan çıkarak, ırkçılık değilmiş gibi yapıp ırkçılık yapmalarının arkasında Kemalist ideolojisinin sosyalist örgütlere sızmış olması vardır. Aslında Kemalist ideoloji de her zaman her şeyi ifade etmiyor. 'Devletin kuruluş ideolojisi' diyelim. Yani Türkçülük, milliyetçilik... Bunun değişik varyasyonlarla, nüanslarla sızmış olması... Tıpkı itirazcılık bir sınırın ötesine nasıl geçmeyi gerektiriyorsa, ideolojik olarak da enternasyonalizmin prensiplerinin hayata geçmiş olması bunu gerektiriyor. 'İşçilerin vatanı yoktur'u nasıl diyebiliyorsak, halkların eşitliği, kardeşliği konusunu da elbette bizim savunmamız gerekiyor. Teorik olarak bunu savunmak yetmez. Önemli olan, halkların hakikaten kardeş gibi yaşayabildiği bir toplumsal yapının kurulması için çaba harcamaktır. Yoksa bir devlet bir halkı ezerken "Halklar kardeştir!" demek de, bu baskıyı gizlemenin bir vasıtası olabilir. Hakikaten halkların haklarıyla eşit olduğu bir toplumu yaratmak için mücadele etmek icap ediyor."*

1947 yılında Adana'da dünyaya gelen **Oktay Etiman**, Ankara SBF'de öğrenim gördü. Burada devrimci öğrenci eylemleri nedeniyle tutuklandı. 68 kuşağı devrimcilerinden ilk kez elektrikli işkenceye tabi tutularak tarihe geçti. THKP-C'nin kurucu çekirdek kadrosu içinde yer aldı. İstanbul eylem grubu içindeydi. Akbank Selamiçeşme soygununa katıldı. Efraim Elrom'un kaçırılma eyleminde bulundu. 12 Mart'ta açılan THKP-C davasından yargılandı ve müebbet hapse mahkum oldu. 12 Mart Muhtırası sonrası hakkında idam cezası talep edildi, ancak af yasası ile cezası 30 yıla düşürüldü. İnfaz hükümleri ile hayatının 14 yılı cezaevinde geçirdi.

Oktay Etiman aramızdan ayrılıncaya kadar sosyalizme olan inancının gereği bir duruş sergiledi. Yüksel Caddesi Direnişi'nde **Nuriye, Acun, Semih** ve **Veli** ile sağlığının elverdiği her olanakta sahada dayanışma içindeydi. Yaşamı ve mücadelesi devrim ve sosyalizm mücadelemizde sürecektir.

***Politika* Gazetesi Ankara Temsilciliği**

Bir Sosyalist Yazar; Aziz Aydın Doğan

(Baştarafı 24. sayfada)

aldığı sınıfın varlığını göz ardı etmeden adalet ve özgürlükleri, kıyım ve tarihsel katliamları, hiçbir şeyi atlamadan eleştirerek, insanca bir yaşamın, insanca bir dünyanın adeta bize resmini çizer. Öykülerin tümü bu yaklaşım ve bütünlük içinde sonlandırılır. Bir yazarın bunu başarabilmesi için önce sınıf bilinci gereklidir. A. Aydın Doğan, yazdıklarını bu sosyalist bilinçle mayalar, oluşturur.

Aziz Aydın Doğan'ın Romancılığı Üzerine

Gerçekte, bu, yürünmesi gereken uzun bir yoldur; ödenmesi gereken bedel gerektirir. Günlük yaşamdan feda etmeniz için bazı şeyler çoğaldığında yılgınlığa düşmeden, teslim olmadan ilerlemeyi sürdürmenizi gerektirir. Zaten özgürlüklerden yana aydın, demokrat insanların vereceği kavganın özü de budur; tüm hücreleriyle ezilenlerin yanında olmak. İşte Aziz Aydın Doğan bunu içinde bulunduğu edebiyat dünyasında başarıyla sürdürmektedir. Yazdıklarında içerik olarak seçtiği her konu, lambaları kırılan her sokak, sıkılan her kurşun, düşen her can, yakılan her köy, her mezra, dağda vurulan her genç onun yüreğini dağlayan ve mutlaka yazılması gereken, gelecek için tarihe düşülmesi gereken birer dipnottur. Dostum Aydın bunu da elinden geldiğince hakkını vererek yapmaktadır. Ne var ki onun el attığı dallar bu kadarla kalmaz. O, romanda da üzerine düşeni yerine getirmek için araştırmalarını son zamanlarda o yöne kaydırmaktadır. Gerçi ilk romanı olan ***Islak Kaldırımlar***'ı 1980'lerde yazmıştır ama, yaşamın karmaşası içinde kitap ancak 2002'nin Eylül ayında okuyucuyla buluşur.

Islak Kaldırımlar bir gençlik romanıdır. 1970'lerin sonları, 1980'ler sürecini irdeler, ya da çağrıştırır. O dönemleri yaşayanlar bu söylediklerimi çok daha iyi anlayacaklardır. İktidar kavgalarının kızıştığı, işçilerin, emekçilerin, öğrencilerin çaresizliği, Askeri Cunta'ların eldeki demokratik hakları gasp etmesi daha çok bir sinema şeridi gibi yaşanılan zorlu süreci geçirir gözlerimizin önünden. Yazar gelişmeleri tam bir roman tadında, abartısız okuyucuya sunar. İlk roman olarak bu kitap oldukça başarılıdır. Romanı okuduktan sonra kendi kendime, *"Acaba şu eser daha önceleri yayımlanamaz mıydı?"* diye sorduğum oldu. Aşağı yukarı cevabını bilsem de; eğer o dönemde yayımlansaydı kuşkusuz çok daha ses getirirdi, diye düşündüm.

Yazarın İkinci Romanı, YİĞIKİLİ ZÜLKÜF

Yazar, ciddi bir araştırma sonucu başlamıştır romana. Yazmaya oturmadan önce kendisinin de çok iyi bildiği o bölgeye yıllar sonra tekrar giderek kahramanını sormuş soruşturmuş, geriye kalan ailelerini, tanıdıklarını, büyüdüğü evi, sokakları, kendisinin de çocukluğunun geçtiği yerleri tekrar mercek altına alarak yazıya geçirmiştir. Saf araştırma notları olan bu malzemeyi sonra da inceden inceye kurguladığı romana yedirmesini bilmiştir. Belki söylenmesi gereken bir şey de, yazarın araştırma notlarını kitabın önsözü denebilecek biçimde okuyucuya sunmasıdır. Bu da romanın yazılış evresini okuyucuyla paylaşmasıdır.

Romanın konusu ***"Yiğıkili Zülküf"*** isimli bir kabadayının yaşam öyküsüdür. Kahraman, kitapta kendi anne-babası, kız kardeşleri, yeğeni, eniştesi, -hem Elazığ yöresinde- hem de İstanbul ve Ankara'daki tanıdıkları, arkadaşlarıyla kurguya dahil edilmektedir. Konu 80'lerde geçmektedir. Zülküf, alışılmışın dışında bir kabadayıdır. Merttir, sözüne sadıktır, yoksulun

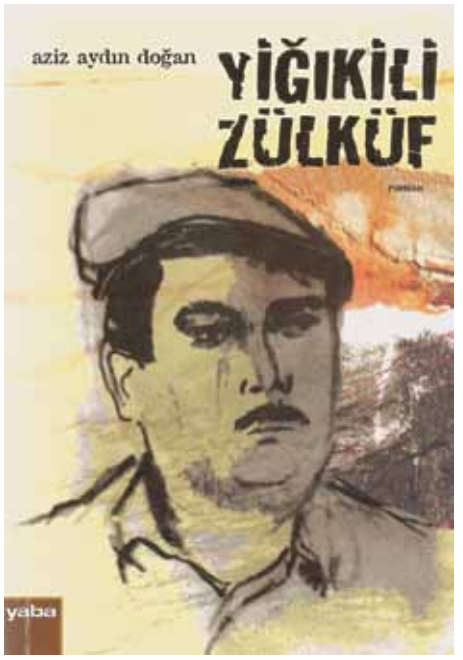

yanındadır. Zenginden aldığı haracı har vurup harman savurmadan getirip yoksul mahallelerde dağıtır. Bu ailelerin sorunları olduğunda onların arkasında durur. Böyle olunca da ***Yiğıkili Zülküf***'ün etrafında bir sevgi çemberi oluşur. Olumsuz bir durum olduğunda o yoksul kesim de kabadayıya sahip çıkarlar.

Zülküf bu yolu isteyerek seçmemiştir. Onu o günkü koşullar, çaresizlik, arkasızlık ve imkansızlıklar zorlamıştır. Kendisi asi ruhlu, boyu posuyla yapılı bir delikanlıdır. Her zaman haksızlıklara başkaldıran bir karaktere sahiptir. Annesini, babasını kardeşlerini çok sever, bacısını çok sever ama istese de onlarla birlikte olamamaktadır. Düzen buralarda tersine işlemektedir çünkü, düzen varsıldan yanadır. Okulda, hapishanede, sokakta, o "kader" denen yazgı sürekli önünü kesmektedir. O da her seferinde geri durmaz ve kavgaya hazır olur.

Onu tanıyanlardan biri Zülküf'ü şöyle anlatır:

Ruhi: "He, o zaman kasaplan, Hışman Bedri buraya gelir, rahmetli Zülküf abeynen sohbet ederlerdi. Sonra zaten rahmetlik Yamyam'ı dövdükleri zaman o Kesrik'teki sucular buliy. Rahmetlik Yamyam'lan Zülküf Abey burada dövüştü. Zülküf Abey, Yamyamı dövdü, hem bu kara çıngıldak su hendeği, geldi bu hendeğin içine bastı." (Yiğıkili Zülküf. Sayfa, 100)

Kitabın girişinde yazar bu satırlarla okuyucuya kahramanı uzun uzun anlatır. Sayfaları çevirirken Kürt Cemali gibi dönemin kabadayılarını da bir bir tanırsınız. Konu ilerledikçe okuyucu yazılanlarla bütünleşir, gelişen olayların canlı tanığı oluverir. Çok az romanda ulaşılan bu teknik Aziz Aydın Doğan'ın romanında başarıyla sürdürülmüştür.

Zülküf'ün ablası bir çocuğu ve eşiyle İstanbul'da yaşamaktadır. Romanda, kahramanın ablasını Zülküf'ün ziyaretiyle tanıyoruz. Orada birkaç gün kalır, küçük yeğeniyle güzel günler geçirir. Yeğeni dayısını çok sevmiştir. Dayısı yeğenini de alıp arkadaş ziyaretlerine götürür. Burada yazar sıcak ilişkilere, toplumsal yaşamın insanı zorlayan yanlarını anlatımlarında ışık tutar. Fakat Zülküf orada daha fazla kalamaz ve ablasını, yeğenini bırakarak geri döner. Ne var ki romanda bir daha abla ve yeğenden hiç bahsedilmez. Geri dönüşlerle de olsa, o ayrıntı orada kalır. Oysa okuyucu, ablayı, yeğeni, onların İstanbul'daki yaşamını merak etmektedir.

Romanda, kimi yerlerinde ustalıkla ele alınan yoğun anlatım ve sıkı örgüler sonucu, eser istenilen başarı noktasını yakalar. Yer yer gerilimi düşse de okuyucuyu sıkmaz ve ileriki bölümlere ilişkin merak edilen son çokça önem taşır. Zaten kitabın kendini okutması da budur ve elinizden bırakmak istemezsiniz. Artık gelişen olaylar içinde Zülküf'ün kaderinin akışıyla siz de sürüklenir durursunuz.

Son Söz

Aziz Aydın Doğan, aslında salt yazar olarak yol alsaydı hiç kuşkusuz daha çok yapıt verirdi. Kötü mü yaptı? Kuşkusuz hayır. Çünkü o, dergiciliğe ve yayıncılığa el atarak bu konudaki başarısını da kanıtlamış oldu. Bu gün 35. yılına ulaşan ***Yaba Dergisi*** de sonuçta onun eseridir. Dergi, çıkan her sayıyla dopdoludur. Okuyucularında içeriği açısından daha çok öğrenme isteği yaratarak, alışkanlık yapmaktadır.

Buradan Aziz Aydın Doğan'a daha çok başarı ve uzun ömürler diliyoruz...

Yazarın yayımlanmış olan kitapları:

- ***Halkın Cönk Defteri*** *(Şiir Antolojisi)*
- ***Afişte Ölen Adam*** *(öykü, 1988, 2.bs. 2002)*
- ***Kör Pencere*** *(öykü, 1993)*
- ***Delioğlan ve Diğerleri*** *(tiyatro – 5 oyun, 1995)*
- ***Halkın Cönkü*** *(Tematik Halk Şiiri Antolojisi, 1995)*
- ***Güneşli Bayır*** *(öykü, 1998)*
- ***Kara Fıkralar*** *(2001)*
- ***Islak Kaldırımlar*** *(2002)*

Politika Gazetesi'ni bulabileceğiniz adresler

Politika Gazetesi 57 ilde temsicilerimiz vasıtasıyla dağıtılmakta ve satılmaktadır. Şimdi ikinci aşama olarak il ve ilçelerde Kitabevi ve Gazete Bayileri vasıtasıyla da dağıtımı genişletmek amacındayız. Siz de il ve ilçelerinizde uygun gördüğünüz Kitabevi ve Gazete Bayileri ile ilişki kurarak onların isim, adres ve telefon numaralarını Gazete Merkezimize iletebilirsiniz.

İSTANBUL

Anadolu Yakası:

Kadıköy: *Mephisto Kitabevi:* Muvakkithane Cad. No:5
Kadıköy: *Üç Deniz Kitabevi:* Pavlonya Sok. No:10 Kadıköy

Avrupa Yakası:

Beyoğlu: *Mephisto Kitabevi:* Kuloğlu Mh. İstiklal Cad. No:125
Beyoğlu: *Semerkant Kitabevi:* .Süslü Saksı Sk. No:5 Tarlabaşı
Osmanbey: *Beyaz Adam Kitabevi:* Halaskargazi Cd. 17/A
Mecidiyeköy: *Karaduman Gazete Bayii:*
Eyüp: *Özgür Büfe:* Karadolap Mah. Veysel Karani Cd. No: 16/A

ANKARA
Kızılay: *Doruk Kitabevi:* M.paşa Cd. 28/A
Kızılay: *Tayfa KitapKafe:* Meşrutiyet Mah. Selanik Cad. 82/32
Kızılay: *Turhan Kitabevi:* Yüksel Cd. No: 8

İZMİR
Alsancak: *Yakın Kitabevi:* Kıbrıs Şehitleri Cad. No:104/A
Buca: *Emek Kitabevi:* Vali Rahmi Bey, Uğur Mumcu Cd. No:2,

ANTALYA
Merkez: *Kitapkurdu Sahaf:* Elmalı Mh. 25. Sk. No:5/A M.paşa

TRABZON
Merkez: *RA Kitabevi:* Uzun Sk. Saray Çarşısı No:60 Trabzon

RİZE
Fındıklı: *Arkadaş Kitap-Kırtasiye:* Cumhuriyet Cd. No: 50/B

MARDİN
Kızıltepe: *Aldemir Basım Dağıtım:* Orduevi Karşısı No:6 D:6

DİYARBAKIR
Yenişehir: *Vilaf Kitabevi:* Koop. Mh. Akkoyunlu 4 Sk. Mekan Apt No:11/B
Yenişehir: *Özde Büfe:* Ofis Ekinciler Cad. Devran Apt Altı

EDİRNE
Merkez: *Bellek Kitabevi:* Sabuni Mh. M. Günel İş Mrk.D:Z-08, Balıkpazarı

ESKİŞEHİR
Odunpazarı: *İnsancıl Kitabevi:* İstiklal Mh. Yeşiltepe Sk. 24/A,

BALIKESİR
Erdek: *Ekin Kitabevi:* Yalı Mah. Neyyire Sıtkı Cad. No:15,

AYDIN
Didim: *Emek Büfe:* Mavi Şehir Belediye Halk Pazarı, Didim

MALATYA
Merkez: *Fidan Kitabevi:* Kiğılı Cami, No:1

SAMSUN
İlkadım: *Penguen Kitabevi:* Çiftlik Mh. Ümraniye Sk. No:27/A

ŞIRNAK
Merkez: *Kelepir Kitabevi:* Sökmenler Plaza, Zemin Kat, No:4

KARAMAN
Merkez: *Danış Kitabevi:* Külhan Mah. 2.İstasyon Cad No:5

KIRŞEHİR
Merkez: *Gül Kitabevi:* Ahi Evren Mh. 735. Sk. No: 10

MANİSA
Akhisar: *Kültür Kitabevi:* Tahir Ün Cad. No:150 / A

Politika
SAVAŞSIZ VE SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN
İki haftalık süreli yayın

İmtiyaz Sahibi : MUSTAFA SUPHİ VAKFI Adına S. Kemal Atakan
Sorumlu Yazışleri Müdürü : Armağan Barışgül

Yönetim Yeri : İbrahim Ağa Cami Sk. No:11/1 Kadıköy-İst.
Telefon : 0216 428 10 21 Telefax : 0216 428 10 22
E-posta : bilgi@politikagazetesi.org
Web adresi : www.politikagazetesi.org
Avrupa Tems. : Kemal Çelik Tel: +49 172 53 17 333
Basıldığı yer : Ezgi Matbaa, Sanayi Cad. Altay Sk. No: 14 Çobançeşme/Bahçelivler- İstanbul Telefon: 0212 452 23 02

Yıllık Abone Bağışı : 36,- TL
Yıllık Abone Bağışı : 36,- EUR / - USD
BAĞIŞLARINIZ İÇİN BANKA HESAP NUMARALARIMIZ
Hesap sahibi : Mustafa Suphi Vakfı
Banka : Türkiye İş Bankası, Tepe Nautulius AVM Şubesi - İstanbul / Kadıköy
SWİFT : ISBKTRIS
TRL IBAN : TR35 0006 4000 0011 2090 2226 00
EUR IBAN : TR56 0006 4000 0021 2090 1268 66
USD IBAN : TR46 0006 4000 0021 2090 1268 52

Önemli not: İşsiz, emekli, engelli, öğrenci ve devrimci siyasi tutsaklara bağışsız abonelik

Kurucu Sahibi ve İlk Sorumlu Müdürü: K. Tayfun Benol
(10.10.2015'de Ankara Katliamı'nda Kaybettik)

Bir Sosyalist Yazar;
Aziz Aydın Doğan

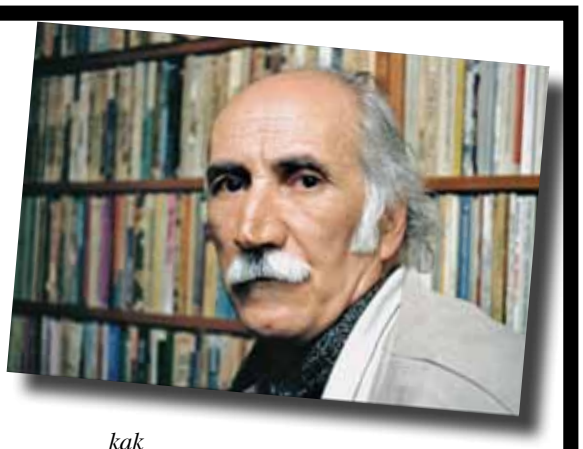

❑ **Ali Özenç ÇAĞLAR**

Öykücü, romancı, oyun yazarı **Aziz Aydın Doğan**, 1947 Keban'a bağlı Piran'ın Lorikan köyünde doğdu. Çok klasik bir başlangıç bu aslında. Hepimizin, herkesin boynuna asılabilecek bir künye gibi bir şey. Oysa insanın kaderi, uğraşıları, yaşam kavgası, başarıları, başarısızlıkları bundan sonra başlıyor. İnsanlık mirasına neler bıraktığı, yaşanılan o tarih sürecine düştüğü dipnotlar, hepsi, ama hepsi o yukarıda ki klasik cümleden sonra gerçekliğe adım atıyoruz.

Aydın Doğan, sıkıntılı, acılı bir çocukluk döneminden sonra, gençlik dönemine bilenerek ulaştı. Atılgan ve korkusuz bir yapıya sahipti. O bilgiye, içindeki aydınlanmaya tırnaklarıyla kaza kaza ulaşır. Gençlik yıllarında başlayan edebiyat tutkusu, ona -tıpkı Sokrates'te olduğu gibi- şu soruyu sordurur: *"Çok şey bildiğim, hiçbir şey bilmediğimdir."* Yani, kendini sorgulama dürtüsü. Bu dillendirdiğim basit yöntem aslında bir çok insanın başaramadığıdır. Fakat Aydın bunu ta baştan beri yapmaya çalıştı. *"Edebiyatı seviyorsam, her daim onu yüreğimde hissediyorsam, o halde ne pahasına olursa olsun bu yolda ilerlemenin olanaklarını da bulup çıkarmak zorundayım."* diyordu. Bunu diliyle değil, yüreğiyle, beyniyle söylüyordu.

Kalemi işlektir Aziz Aydın Doğan'ın, büyük acılar, sıkıntılarla sınanmış, yetimhanelerde ezilerek büyümüş; çocukluk yıllarını, yoksulluğa sarmalanmış bir gençlik döneminden geçerek gelmiştir. Artık küçük engeller onun ilerleyişini durduramazdı. Aydın, sürdürdüğü bu mücadelede safını da belirlemiştir. O rençber, topraksız bir köylünün evladıdır. Bir Kürt ailenin çocuğudur. Türkiye'de Kürt olmanın sıkıntılarını, horlanmanın, ezilmenin ne demek olduğunu Kürt olmayanlar bilemezler. Çünkü onlar köylerinden sürülmez, onların köyleri yakılmaz, onlar tarih boyu katliamlara maruz kalmamışlardır. Onu ancak, Keban'da, Elazığ'da, Tunceli'de, Maraş'ta, Diyarbakır'da, Sur ve Cizre'de yaşayanlar bilir. Bu insan, bu genç, işte bu bölgenin toprağıyla yoğrularak, kalemi eline alıp kavgasını sürdürmeye ant içmiştir. Artık onun yazdıkları, öykülerine seçtiği konular, kahramanlar farklıdır. Hırçındır, kavgacıdır, kendi özgürlüklerini sonuna kadar savunmaya kararlıdır.

Aziz Aydın Doğan 19 yaşında Başkent Ankara'ya gelir

Zaman, A. Aydın Doğan'ın üzerinde ağır ağır, derin izler bırakarak geçmektedir. Artık çıraklık dönemleri geride kalmıştır. Terzilik, ayakkabıcılık, şapkacılık, berberlik, tabelacılık geride kalmıştır. Geldiği kentte yaşam daha serttir. Kapitalizmin görünen yüzü daha bir acımasızdır. Ya var olmayı başarırsın ya da bir tortu gibi çarklar seni içine alıp yok edebilir. Buradaki dostluklar da doğudakilere benzemez. Ama o yılmaz. Hedefi bellidir. Burada yeni ilişkiler, yeni dostlar edinirken bir buna özen gösterir. Edindiği dostlarının arasında, yazarlar, sanatçılar olduğu gibi politik kimlikli olanlar da vardır. Ancak onun yüreği kültürden, sanattan, ille de edebiyattan yana atmaktadır.

Genç adam ara vermeden yazmaya, üretmeye özen gösterir. Öykülere ağırlık vermesine karşın, tiyatro eserleri de yazar ve onları çeşitli topluluklarla sahneler ve büyük beğeni toplar. Bir arkadaşının önderliğinde bir kitabevi açar. Sonunda tamamen kitap dünyasına girmiştir. Dergilerde onun öyküleri yayınlanır. **Kardeş Tiyatrosu**'nda yazar ve yönetmenlik yapar; sahnelediği tiyatro çalışmaları üzerine güzel, övücü, değerlendirmeler alır. Bu, genç A. Aydın Doğan'ı daha da yüreklendirir. 1990'a gelindiğinde **Gençlik Tiyatrosu Oyun Yazarlığı Yarışması**'nda kendisine başarı plaketi verilir. Yazarın **Delioğlan** isimli tiyatro oyunu da işte bu dönemde tiyatro severlerle buluştu.

Aziz Aydın Doğan'ın öykücülüğü üzerine

Genç yazar 1980 ortalarında ***"Yaba Öykü"*** isimli bir edebiyat dergisi çıkarmaya başlamıştır. Bu pek kolay olmasa da sonunda başarmıştır. Çünkü Aydın bir edebiyat gönüldaşıdır. Kendini bu alanda yetiştirmeye çaba gösterirken dergi yoluyla kendi gibi edebiyat tutkunu gençlerin de elinden tutmak, onlara çıkaracağı dergide yer vermeyi amaçlamaktadır. Öyle de olur. Artık sonraları derginin iyice oturmasıyla yayıncılığa da el atar. Bu süreçte onlarca genç yeteneğin kitaplarını günışığına çıkarır. Bunlar azımsanmayacak başarı örnekleridir onun için.

1988'de Aydın Doğan'ın ilk öykü kitabı olan ***Afişte Ölen Adam*** yayımlanır. Ardından ***Kör Pencere*** gelir. Yazarın öykücülüğü üzerine kimsenin olumsuzlaması olası değildir. Çeşitli dergilerde kitapları üzerine çokça eleştiri yazısı çıkar, hepsi de bir kez daha Aziz Aydın Doğan'ın öykücülüğündeki başarısını onaylar.

Edebiyatçı **Abdullah Rıza Ergüven** yazarın öyküleri için şunları söyler:

"Aydın Doğan'ın öykülerini okurken olayların, olguların sergilenişinde bir Monet ustalığı gözlemledim. Biliyorsunuz Eduart Monet bir ışık-gölge ustası. Bu usta ressam ışıkla gölgeyi birbirine öyle yapıştırır ki, tablolarında insan canlanıverir, devinmeye başlar. Bu öykülerde de tümcelerin örgüsü, onların birbiri ardı sıra çağımız öykücülüğünde bir yeniliği, yazınımızda yeni bir Ömer Seyfettin'i muştuladı bana." (13 Şubat 1994, Özgür Gündem)

Mahmut Makal: *"Yaşamın bir parçası olarak sokağı konuşturan Aydın Doğan, sekiz öykünün başından sonuna kadar bizi de o sokaklarda yaşatıyor, soluğumuzu kesiyor. Afişte Ölen Adam sokak sinemasının perdesinden çıkıp sokağa karışan, yaşamı yorumlayan bir kahramandır. Yaşamı sinema şeridinden alıp türküleyen bu cesur öyküler, Anadolucu yazarın pırıltılarıyla yüklü." (Oluşum Dergisi: 1989)*

Ben de bu portre yazılarına başlarken, ilk aklımdan geçirdiğim kadim dostum A. Aydın Doğan'ı detaylı olarak yazmaktı. Bunu kendisine söylediğimde, sağ olsun bana *Yaba Dergi*'nin son üç sayılarıyla şimdiye değin yayımlanmış tüm kitaplarını gönderdi. Bunların içinde günlüklerini topladığı ***Günlerin İzi***, öykü kitapları ve iki de romanı vardı. Doğrusunu isterseniz birden endişeye kapıldım. Günümüze değin başarısını kanıtlamış bu güzel insanın portresini hakkını vererek ortaya çıkarabilecek miyim. Tabi ilk işim tüm gelen dergilerle birlikte yolladığı kitapları. -içlerinde daha önce okuduklarım olsa da- yeniden gözden geçirmeye karar verdim. Bu yaklaşık bir ay zamanımı aldı. Sonunda okumayı bitirdim. 1984 yazından beri tanıdığım dostum A. Aydın Doğan'ı artık çok daha iyi özümsemiştim.

Yazarın öykülerinin, hangi açıdan bakarsanız bakın iyice olgunlaşmış usta bir kalemden çıktığı kesindi. Gerek ***Afişte Ölen Adam***, gerekse ***Kör Pencere***'deki öykülerin hepsi için bu söylediklerim geçerlidir. Bir kere yalın, kusursuz bir dili vardır. Süslemelere fazlaca yüz vermeyen, gerçekçi bir kurguyla ele aldığı konuları yine aynı toplumsal gerçeklikle işler. İsmi kadar kendisi de aydındır. Yer

(Devamı 23. sayfada)